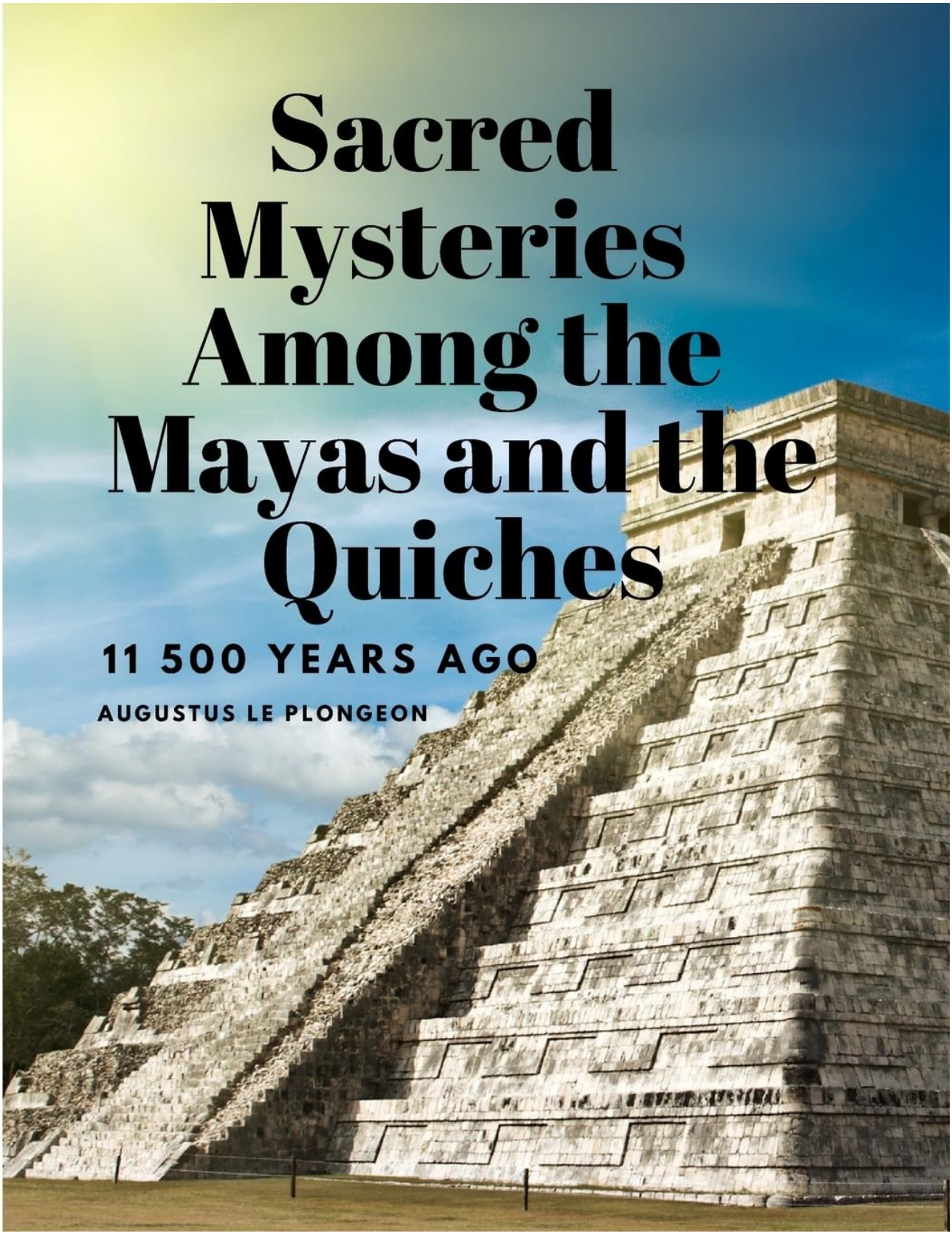
Sacred Mysteries Among the Mayas and the Quiches
11 500 YEARS AGO
AUGUSTUS LE PLONGEON

Misterele sacre

printre

Maiași și Quiches,

cu 11.600 de ani în urmă

RELAȚIA LOR CU MISTERELE SACRE DIN EGIPT, GRECIA, CALDEA ȘI INDIA.

MASONERIA LIBERĂ

în vremuri anterioare Templului lui Solomon.

DE

AUGUSTUS LE PLONGEON

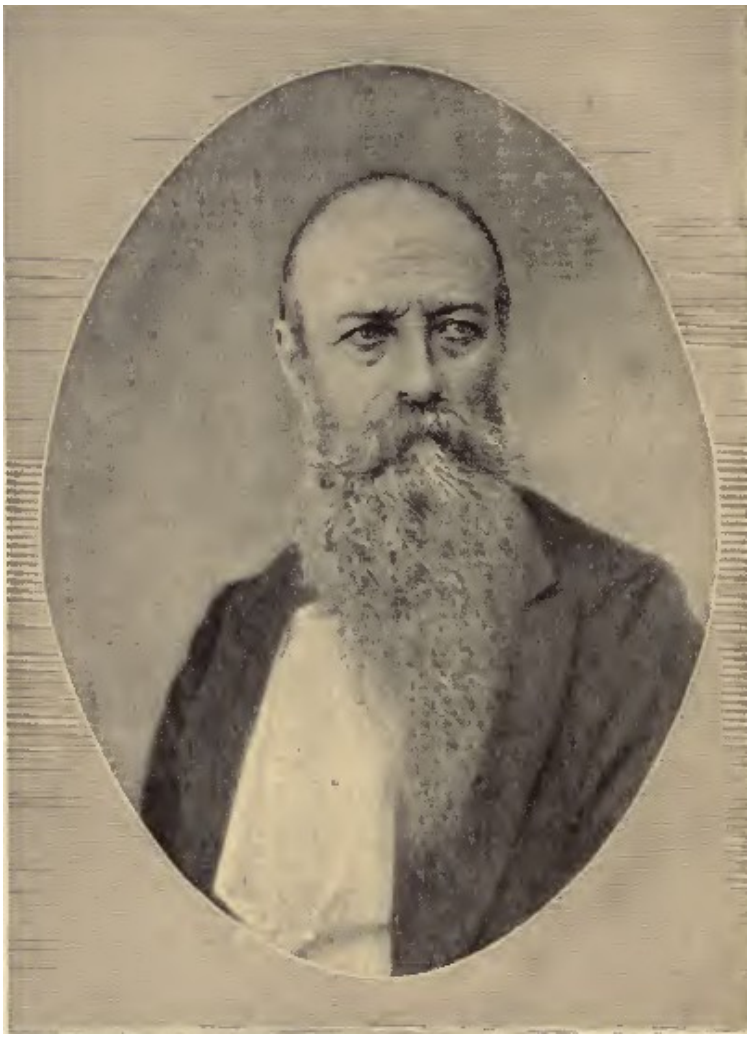

Augustus Henry Julian Le Plongeon a fost un anticar și fotograf anglo-american care a studiat ruinele precolumbiene ale Americii, în special pe cele ale civilizației Maya din nordul Peninsulei Yucatán. Deși scrierile sale conțin multe noțiuni care nu au fost bine primite de contemporanii săi și care au fost dezmințite ulterior, Le Plongeon a lăsat o moștenire durabilă prin fotografiile sale care documentează ruinele antice. El a fost unul dintre primii susținători ai mayaismului.

Până în anii 1880, în timp ce majoritatea mayaşilor acceptau că civilizația mayaşă este ulterioară Egiptului Antic, Le Plongeon își susținea teoriile. El a citat anii săi de muncă pe teren și de studii ale surselor de arhivă și i-a provocat pe cei pe care îi considera arheologi "de fotoliu" să dezbată problemele. Cu toate acestea, pe măsură ce s-au acumulat dovezi împotriva difuzării culturale, Le Plongeon a fost marginalizat, iar teoriile sale au rămas în afara curentului principal al arheologiei mayaşe.

Le Plongeon a insistat că simbolurile francmasoneriei pot fi urmărite până la vechii mayași și că cunoștințele antice au ajuns în Egiptul antic de la vechii mayași prin Atlantis. El și soția Alice au construit o "istorie" imaginativă, în care siturile mayaşe din Yucatan erau leagănul civilizației, civilizația călătorind apoi spre est, mai întâi spre Atlantida și apoi spre Egiptul Antic. Soții Le Plongeon au numit regii și reginele acestor dinastii și au spus că diferite opere de artă erau portrete ale acestor regalități antice (cum ar fi celebrul Chacmool, pe care cuplul l-a excavat la Chichen Itza). Le Plongeons au reconstituit o poveste detaliată, dar fantezistă, despre regina Moo și prințul Coh (cunoscut și sub numele de „Chac Mool”), în care moartea prințului Coh a dus la ridicarea de monumente în onoarea sa (similar comemorării prințului Albert de către regina Victoria).

PREFAȚĂ

Pădurile din Yucatan și America Centrală sunt astăzi, pentru majoritatea oamenilor din Statele Unite, chiar și pentru cei care se consideră a fi oameni de știință și bine informați, la fel de mult ca *terra incognita*, așa cum America a fost pentru locuitorii Europei înainte de descoperirea ei de către Cristobal Colon în 1498, când a văzut pentru prima dată coasta de nord a Americii de Sud și a navigat de-a lungul ei de la gura râului Orinoco până la Porto Cabello în Golfo Triste.

Puțini, după ce au citit cărțile lui J. L. Stephens, Norman și ale altor turiști care au vizitat în grabă ruinele orașelor antice ascunse în adâncurile acelor păduri, au o idee vagă că există rămășițe de case de piatră construite cândva, înainte de descoperire, afirmând autoritar că „constructorii lor erau doar puțin îndepărtați de starea de sălbăticie și că niciuna dintre lucrările lor nu merită atenția studenților din epoca noastră. Civilizația lor, spun ei cu încredere, era în cel mai bun caz foarte crudă. Erau ignoranți în ceea ce privește arta scrisului; iar puținele înregistrări ale istoriei lor, consemnate pe piei de cerb, în reprezentări picturale, sunt aproape de neînțeles. Nu aveau științe, nici cultură mentală sau dezvoltare intelectuală. Ei erau, de fapt, o rasă a cărei inteligență era în cea mai mare parte de ordin inferior. Din ceea ce au făcut ei, nu se învață nimic care să aibă vreo legătură directă cu progresul civilizației.” În niciun caz nu pot fi comparați cu egiptenii sau caldeenii, cu atât mai puțin cu grecii sau romanii; prin urmare, nu merită să ne irosim timpul și banii în cercetări printre ruinele orașelor lor. În Grecia, în Egipt și în Caldeea trebuie să meargă americanii pentru a face noi descoperiri. În aceste țări trebuie înființate școli pentru studiul arheologiei grecești, egiptene sau caldeene: și au fost înființate școli americane la Atena și Alexandria, și expediții trimise în Siria, pe țărmurile Eufratului.

Doar oamenii de știință europeni, care în ultimii mulți ani au explorat acele vechi terenuri pentru a obține relicve pentru a umple rafturile muzeelor din capitalele lor și au răscolit solul Orientului în căutarea comorilor arheologice, acum privesc spre continentul occidental în căutarea originii acelor civilizații antice pe care nu au reușit să le găsească în țările unde au înflorit odată; și privesc cu acea reverență pe care o naște adevărata învățătură, la acele temple și palate americane antice, care sunt obiecte de dispreț pentru unii oameni de știință americani moderni.

Astfel, vedem înființată la Paris „Société des Américanistes” al cărei unic obiectiv este studiul tuturor lucrurilor referitoare la civilizația americană antică. Acea Societate, compusă din studenți, nu cruță niciun efort pentru a obține cunoștințe cu privire la arhitectura, științele, artele, limba și civilizația poporului care a locuit, în vremuri îndepărtate, diferitele țări ale acestui continent occidental. O primă de 25.000 de franci a fost oferită pentru descoperirea unui alfabet sau a unei chei pentru inscripțiile sculptate pe zidurile monumentelor din Yucatan și America Centrală. M. Désiré Charnay a fost trimis pentru a obține mulaje ale sculpturilor și alte relicve prețioase care zac ascunse și pierdute în adâncurile pădurilor din America Centrală. S-au făcut mulaje din astfel de amprente pe care le-a obținut. Aceste mulaje împodobesc Muzeul Trocadero din Paris, duplicate ale acelorași fiind prezentate Institutului Smithsonian din Washington de către domnul Pierre Lorillard din New York. Acest domn este singurul american care a contribuit vreodată cu bogăția și influența sa (a cheltuit 25.000 de dolari) în expediții pentru recuperarea faptelor și obiectelor care pot face lumină asupra istoriei antice a Americii.

Apoi, avem în Europa "Congres des Americanistes" internațional, care se întrunește o dată la patru ani într-una din capitalele Europei, cu scopul de a colecta toate datele noi obținute în interval, referitoare la civilizația americană antică.

În Anglia, la Cambridge, există în cadrul Universității o clădire mare dedicată arheologiei Americii Centrale. Acolo pot fi văzute, după cum am fost informat de General Sir Henry Lefroy, mulaje și fotografii obținute de domnul Maudslay, un domn bogat care și-a dedicat timpul și averea pentru a obține facsimile din ipsos și fotografii ale monumentelor antice din Honduras și Guatemala. Dar ce avem noi în New York, în Statele Unite, de fapt, de oferit studenților de arheologie americană?

Adevărat, domnul George Peabody. printre numeroasele sale beneficii, a lăsat o sumă de bani pentru înființarea unui muzeu dedicat în special colecției de obiecte referitoare la arheologia

americană. Un astfel de muzeu există la Universitatea din Cambridge, Massachusetts. Poartă numele său. Conţine ceva care ar putea arunca lumină asupra istoriei locuitorilor antici ai acestui continent occidental? Am scris o dată unui domn influent conectat cu Universitatea, rugându-l să propună administratorilor achiziţionarea unei copii a colecţiilor mele de mulaje şi picturi murale. Răspunsul său, datat 23 iulie 1885, a fost: "Voi trimite scrisoarea dumneavoastră unuia dintre administratori, cerându-i să accepte oferta, dar mă tem că vor trata acea propunere aşa cum au făcut-o cu multe altele şi vor spune nu! Ar trebui să obţină colecţia de urme. A venit timpul când astfel de lucruri ar trebui obţinute cu orice preţ. În curând vom fi ca ei în India, vânând peste tot după lucruri care erau uşor de obţinut cu câţiva ani în urmă." Corespondentul meu a vizitat oraşele ruinate din Yucatan; el cunoaşte valoarea colecţiilor mele.

Am făcut tot ce am putut pentru a atrage atenţia oamenilor de ştiinţă americani, a oamenilor cu timp liber şi bani, asupra faptului că în New York s-ar putea ridica facsimiluri perfecte ale palatelor şi templelor mayaşe în Central Park, atât ca ornament pentru loc, cât şi ca obiect de studiu pentru iubitorii de arheologie americană care s-ar putea să nu aibă mijloacele, nici timpul, nici dorinţa de a-şi asuma riscul de a se supune privaţiunilor şi greutăţilor pe care trebuie inevitabil să le întâmpine cei care doresc să viziteze oraşele în ruină.

Dar, vai!

Totul în zadar.

Acum trei ani, am făcut mulaje după câteva dintre matriţele stereotipate făcute de mine ale sculpturilor de la Uxmal şi le-am oferit spre expunere la Muzeul Metropolitan de Artă din Central Park. Au fost plasate în pivniţă, la adăpost, ”din lipsă de spaţiu pe perete”. Publicul nu le-a văzut niciodată - am protestat odată la unul dintre administratori şi am propus să vând muzeului o copie a colecţiei de picturi în frescă de la Chichen Itza, ultimele rămăşiţe ale artei americane antice. Răspunsul domnului a fost: „Nu! Aceste lucruri nu sunt apreciate, sunt considerate ca neavând valoare”. Cu toate acestea, unele dintre ilustraţiile din această carte sunt fotografii ale aceloraşi mulaje şi picturi murale disprețuite.

În timpul ultimei sesiuni de prelegeri, m-am oferit mai multor societăţi literare, ştiinţifice şi istorice să susţin prelegeri ilustrate cu vederi realizate de noi ale monumentelor şi mărite cu stereopticonul. În fiecare caz, am primit acelaşi răspuns. „Oamenii noştri nu sunt interesaţi de un astfel de subiect.” Ce! Americanii nu sunt interesaţi de antichităţile americane! De istoria Americii antice! De civilizaţia Americii antice!

Dorind să fac cunoscut subiectul înainte de terminarea sezonului de prelegeri, *en desespoir de cause* (în disperare de cauză), l-am întrebat pe Dr. John Stoughton Newbury, de la Şcoala de Mine de la Columbia College, dacă mi-ar putea oferi ocazia de a prezenta subiectul în faţa membrilor Academiei de Ştiinţe din New York. Nu aveam nicio speranţă de răspuns favorabil; dar, spre marea mea surprindere, profesorul Newbury a primit oferta mea cu entuziasm. Dna. Le Plongeon a ţinut o prelegere despre monumentele din Yucatan pe 2 martie anul trecut, la Columbia College. Fie ca doamnele şi domnii prezenţi să spună dacă faptele şi vederile prezentate lor au fost de suficient interes pentru a le capta atenţia. O doamnă, dna. Francis B. Arnold, rezidentă la 21 West 12th Street, New York, a fost atât de încântată încât a rugat-o pe dna. Le Plongeon să ţină o prelegere la ea acasă, pentru un grup select de prieteni. Fie ca, din nou, doamnele şi domnii prezenţi la casa dnei. Arnold să spună dacă nu este nimic care merită văzut şi studiat în rămăşiţele civilizaţiei antice americane.

Fie ca dna. Arnold şi Dr. Newbury să accepte mulţumirile noastre sincere pentru că ne-au oferit oportunitatea de a prezenta America antică câtorva minţi apreciative, dacă nu mai mult.

Doamna Le Plongeon şi cu mine am scris două lucrări despre Yucatan. Una este: „*Monumentele din Mayax şi învăţăturile lor istorice*”. Cealaltă: „*Yucatan, palatele sale antice şi oraşele sale moderne; viaţa şi obiceiurile aborigenilor*”. Le-am oferit mai multor edituri, dar acelaşi răspuns a fost dat de toate. „Nu se fac bani din publicarea unor astfel de cărţi; cititorilor americani nu le pasă de acest subiect”.

În ciuda acestor respingeri, m-am hotărât să prezint cititorilor americani câteva dintre faptele istorice care au fost scoase la lumină prin descifrarea basoreliefurilor şi a inscripţiilor murale, cu

ajutorul vechiului alfabet hieratic mayaş descoperit de mine.

Alfabetul hieratic al mayaşilor antici, conform inscripţiilor murale.	Alfabetul hieratic egiptean conform domnilor Chatupoliion le Jeune şi Bunsen.

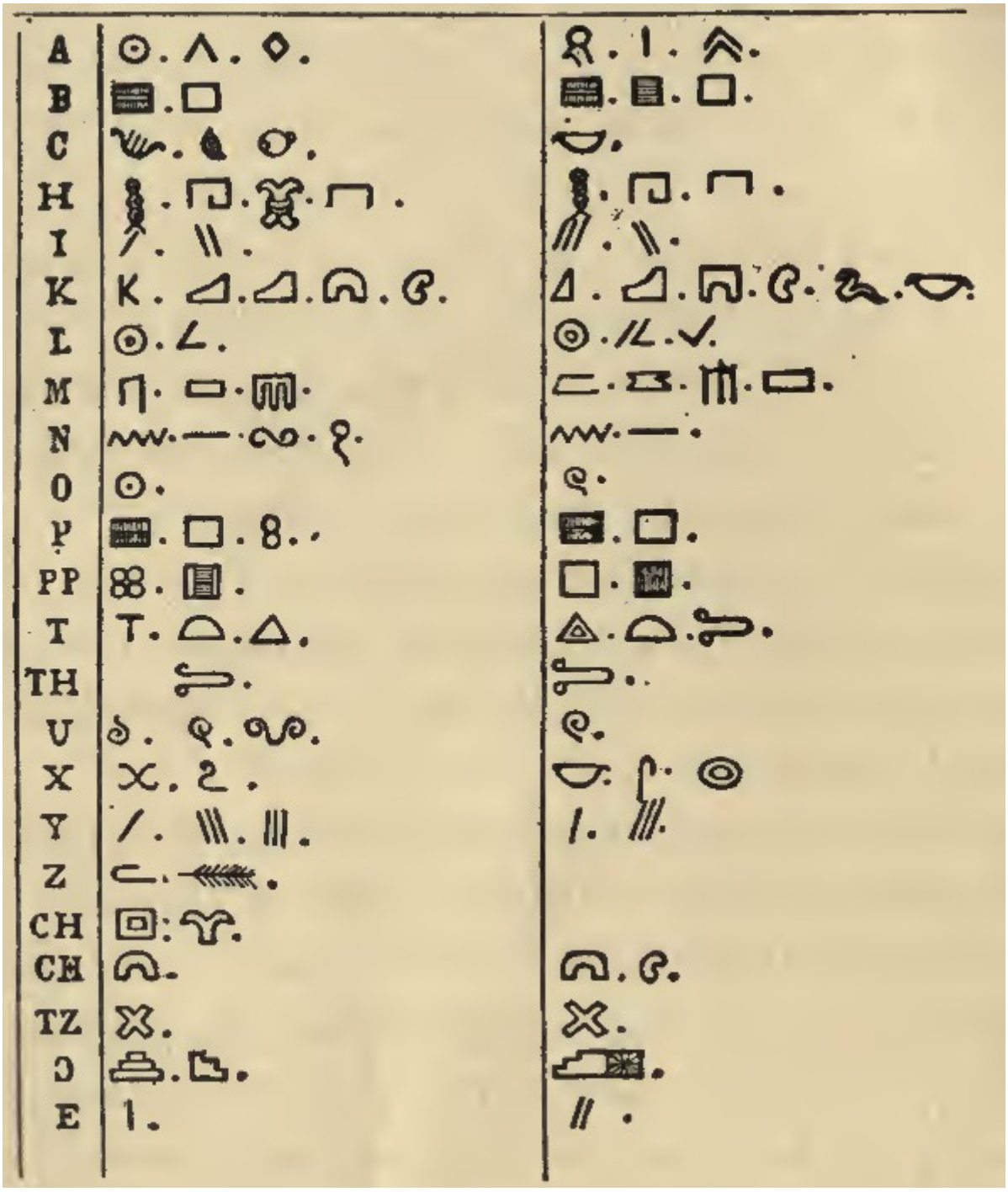

Le ofer în acest volum mic, pe care am plăcerea să-l dedic domnului Pierre Lorillard, ca fiind cel mai demn dintre americani, pentru ajutorul generos acordat studenţilor de arheologie americană. Dacă lectura acestei cărţi nu reuşeşte să trezească în această ţară un interes pentru civilizaţia şi istoria americană antică, atunci voi urma sfatul despre care se spune că i-a fost dat de Iisus din Nazaret discipolilor săi, atunci când i-a trimis în misiunea de a răspândi *Evanghelia* printre naţiuni: „Şi oricine nu vă primeşte, nici nu vă ascultă, când plecaţi de acolo, scuturaţi praful de sub

picioare..”. *Sf. Marcu, cap., vi., versetul 11* - pentru că voi considera inutil să mai petrec timp, muncă şi bani pe acest subiect în Statele Unite, amintindu-mi de soarta profesorului Morse, când a cerut Congresului permisiunea de a introduce telegraful electric în această ţară. În această mică carte (pe care două dintre cele mai proeminente firme din New York au refuzat categoric să o publice, considerând-o o speculaţie proastă), prezint doar fapte care pot fi dovedite prin lucrările unor scriitori binecunoscuţi antici şi moderni şi prin inscripţiile sculptate pe piatră de către oamenii şi istoricii Maya învăţaţi. Depinde de dumneavoastră, cititorilor, să judecaţi dacă sunt demne de atenţia dumneavoastră.

Misterele sacre printre Maiași și Quiches

Există autori care atribuie originea masoneriei libere moderne adepților lui Pitagora, deoarece unele dintre speculațiile acestui filosof cu privire la semnificația numerelor se regăsesc în doctrinele ezoterice predate în lojile masonice. Alții, din cauza simbolurilor creștine care au fost încorporate în decorarea lucrurilor aparținând masoneriei, urmând sistemul suedez, spun că esenienii și primii creștini au fondat-o. Alții, din nou, o fac să își aibă originea în construirea templului lui Solomon, multe nume, embleme și legende evreiești, preluate din *Biblie*, găsindu-și locul în ritualurile de inițiere la mai multe grade. Alții, încă, o fac să se întoarcă la Adam. Întrebați-i de ce - ei nu știu. În timp ce nu puțini, și eu printre ei, cred cu tărie că masoneria a existat înainte de crearea lui Adam. Eu cred acest lucru, pentru că sunt convins că acest pretins strămoș al omului este un mit și nu a existat niciodată. Thomas Payne și cei din școala sa spun că druizii au fost părinții meseriei, ei fiind închinători la soare, lună și stele, iar aceste bijuterii ale firmamentului fiind reprezentate pe tavanele lojilor M.M. Dance de Villoison vorbește despre Herculaneum ca fiind locul său de naștere, datorită numeroaselor asemănări care existau între *collegia* romanilor și lojile masonilor operativi din Evul Mediu. Michael Andrew Ramsay, un gentleman scoțian, într-un discurs ținut la Paris în 1740, a sugerat posibilitatea ca fraternitatea să își aibă originea, în timpul cruciadelor, printre cavalerii templieri, și o explică astfel:-

Papa, Clement al V-lea, și Phillippe-le-bel, regele Franței, temându-se de puterea templierilor și râvnind la imensa lor bogăție, au hotărât să distrugă Ordinul. Când, în 1308, Jacques de Molay, pe atunci Mare Maestru al Ordinului, pregătea o expediție pentru a răzbuna nedreptățile și dezastrele suferite de creștinii din Orient, Papa, care era singura putere căreia, în spirit, templierii îi datorau credință, l-a ademenit în Franța.

La sosirea sa, a fost primit cu toate semnele de prietenie; însă, la scurt timp după aceea, regele a făcut să fie arestat împreună cu alți demnitari, acuzându-i de cele mai odioase crime, imputându-le ritualurile secrete ale inițierii lor. Din ordinul arhiepiscopului de Sens și al consiliului său provincial, Jacques de Molay, Guy de Auvergne și alți câțiva demnitari ai Ordinului au fost arși de vii pe 18 martie 1314.

Papa, printr-o bulă datată pe 2 aprilie și publicată pe 2 mai 1312, pe care a emis-o pe propria răspundere, Consiliul de la Vienne, în Dauphine, fiind împotriva măsurilor pripite, a declarat Ordinul abolit în întreaga lume. Execuția Marelui Maestru și a însoțitorilor săi a dat lovitura de grație Ordinului. Unii dintre Cavalerii care au fugit în Portugalia au continuat Ordinul. Aceștia și-au asumat titlul de Cavaleri ai lui Hristos, pe care îl poartă până în ziua de azi; dar niciodată nu și-a recăpătat prestigiul și puterea de odinioară.

Jacques de Molay, înainte de a muri, l-a numit pe Johan Marcus Larmenio drept succesorul său la funcția de Mare Maestru. Cavalerii care, fugind de persecuție, s-au refugiat în Scoția la curtea regelui Robert Bruce, au refuzat să îi recunoască autoritatea și, pretinzând să restabilească Ordinul Templului, sub alegoria și titlul de arhitecți, protejați de rege, au pus bazele Ordinului Masonilor Liberi și Acceptați de rit scoțian în 1314.

Această nouă societate a uitat curând semnificația jurământului execratoriu pe care membrii erau obligați să-l depună la inițiere; moartea lui Clement al V-lea, a lui Phillippe-le-bel, a acuzatorilor și dușmanilor lui Jacques de Molay și a celorlalți Cavaleri care fuseseră executați, îndepărtând obiectul răzbunării lor. Totuși, ei au continuat să-și decoreze lojile cu semne comemorative ale morții Marelui Maestru, să impună tuturor membrilor noi obligația de a o răzbuna, ceea ce o arătau prin lovirea cu o pumnal fără teacă a unor ființe nevăzute, presupușii săi asasini, deși toate eforturile lor erau acum îndreptate spre restabilirea onoarei asociației lor. Această alegorie este bine cunoscută Cavalerilor Kadosh. Un secol nu trecuse aproape, când această idee a fost abandonată, fondatorii și discipolii lor dispărând. Succesorii lor au văzut doar alegorii în simbolurile Ordinului, iar utilizarea extensivă a cuvintelor și textelor din Biblie a fost introdusă atunci. Despre munca lor se cunoaște pozitiv puțin până în timpul domniei lui Carol I al Angliei, când inițierile lor misterioase au început să atragă atenția.

Dușmanii lui Cromwell și ai Republicii, având în vedere restabilirea monarhiei, au creat gradul de Mare Maestru pentru a pregăti mințile Masonilor pentru acel eveniment. Regele William al III-lea a fost inițiat. Masoneria, spune Preston, a fost foarte neglijată încă de la domnia lui Iacob al II-lea și chiar și după această perioadă a progresat lent până în 1714, când regele George I a urcat pe tron.

Trei ani mai târziu, în februarie 1717, a fost înființată prima Mare Lojă din Londra. Un comitet format din cele patru loji existente atunci în acel oraș s-a întâlnit la cârciuma „Apple Tree" și l-a nominalizat pe Anthony Sayer, care a fost ales Mare Maestru la 24 iunie a anului următor, ziua Sfântului Ioan Botezătorul, care din acest motiv a fost selectat ca patron al Ordinului.

Această origine a meseriei este recunoscută de multe dintre cele mai bune autorități în domeniu. Acestea își bazează opinia pe faptul că multe dintre ceremoniile practicate de arhitecți sunt încă respectate de masoni și că Marea Lojă și-a păstrat, în spiritul frăției străvechi, legile fundamentale. Cu toate acestea, există alții, care se declară la fel de bine informați, care pretind că aceasta nu își are originea în niciun ordin cavaleresc, ci în frățiile de constructori din Evul Mediu.

Oricare ar fi originea, adevărul este că, după înființarea Marii Loji de la „Apple Tree Tavern", masoneria s-a răspândit rapid în Europa, în ciuda opoziției acerbe a Bisericii Romei, care a lansat cele mai teribile anateme împotriva ei încă din 1738, la instigarea Inchiziției. Papa Clement al XII-lea, la 28 aprilie al aceluiași an, a făcut să fie emisă o bulă de interdicție împotriva masoneriei libere, intitulată *In Eminenti*, în care i-a excomunicat pe toți masonii; iar cardinalul vicar de Borne, prin edict în numele Marelui Preot al Dumnezeului Păcii și al Milostivirii, a decretat pedeapsa cu moartea împotriva lor în 1739; iar la 18 mai 1751, Papa Benoit al XIV-lea a reînnoit bula lui Clement al XII-lea printr-o alta care începe cu aceste cuvinte: *Providas Romanorum Pontificum*.

Ordinul a fost introdus în Franța în 1725, iar la 14 septembrie 1732, toate asociațiile masonice au fost interzise printr-un decret al Camerei de Poliție de la Chatelet din Paris.

În 1727, Lordul Coleraine a fondat o lojă în Gibraltar, iar în anul următor în Madrid, capitala Spaniei, fortăreața Inchiziției.

Dar în 1740, ca urmare a bulei lui Clement al XII-lea, regele Filip al V-lea al Spaniei a promulgat o ordonanță împotriva masonilor din regatul său, mulți dintre aceștia fiind arestați și trimiși la galere. Inchizitorii au profitat de ocazie pentru a-i persecuta pe membrii unei loje pe care au descoperit-o în Madrid. Ei au făcut ca aceștia să fie încărcați cu lanțuri, să fie obligați să vâslească în galere, fără altă răsplată decât rații slabe de alimente de cea mai proastă calitate, dar o cantitate abundentă de *bastinadă*[*]. Fernando al VI-lea a reînnoit ordonanța la 2 iulie 1751, făcând din masonerie înaltă trădare.

Frăția și-a făcut apariția în Irlanda în 1730. Nu se știe cu certitudine dacă a existat în țară înainte de acea dată.

În 1732 a traversat Atlanticul și a fost importată în America. În acel an, a avut loc o lojă în "taverna Tun" din Philadelphia, B.·. întâlnindu-se anterior în Boston, care poate fi considerat locul de naștere al francmasoneriei americane. Henry Price a fost primul Mare Maestru provincial numit de Marea Lojă a Angliei la 30 aprilie 1733.

Același an a fost martorul înființării sale în diferite orașe din Italia. În 1735, Marele Duce Francisc de Lorena a fost inițiat. El i-a protejat pe masoni, iar meseria a înflorit în Italia până în 1737, când Juan Gaston de Medicis, Mare Duce de Toscana, a emis un decret de interdicție împotriva acesteia. La scurt timp după moartea sa, care a avut loc în același an, lojile care fuseseră închise au fost redeschise. Cu toate acestea, nu a trecut mult timp până când acestea au fost denunțate papei Clement al XII-lea, care a emis bula sa din 28 aprilie 1738 și a trimis un inchizitor la Florența, care a făcut ca diverși membri ai societății să fie aruncați în temnițe. Aceștia au fost eliberați imediat ce Francisc de Lorena a devenit Mare Duce al Toscanei. Acesta nu numai că i-a protejat pe masoni, dar a fondat loje în Florența și în alte locuri din domeniile sale.

În 1735 a fost înființată o lojă la Lisabona, capitala Portugaliei. Reamintim că unii dintre cavalerii templieri, sub titlul de „cavaleri ai lui Hristos", au menținut în viață vechiul ordin în această țară, sfidând fulgerele papei.

---

* "Bastinadă" înseamnă o bătaie cu un băț sau vargă, mai ales pe tălpile picioarelor.

Printre masonii iniţiaţi în Anglia se aflau numeroşi germani încă din 1730. Aceştia par să se fi întâlnit ocazional în călătorii în Germania sau să fi corespondat între ei; dar nu se ştie să fi existat vreo lojă înainte de anul 1737, când una fără nume a fost înfiinţată la Hamburg, deşi Marele Maestru Lord Strathmore autorizase, în 1733, unsprezece domni şi fraţi să deschidă una.

În 1740, B. Puttman, din loja din Hamburg, a primit un brevet de Mare Maestru Provincial din Anglia, iar loja şi-a asumat titlul de Absalom.

Regele Frederic al II-lea, denumit Marele, în timp ce era încă prinţ moştenitor, fusese iniţiat; şi din momentul iniţierii sale s-a arătat foarte interesat de bunăstarea frăţiei. Încoronat rege al Prusiei, el a continuat să îi acorde sprijinul său, asumându-şi titlul de „Mare maestru universal şi conservator al celei mai vechi şi mai respectabile asociaţii de masoni liberi sau arhitecţi din Scoţia". Masoneria s-a bucurat sub domnia sa de o asemenea consideraţie, încât mulţi prinţi germani, urmându-i exemplul, au fost iniţiaţi; şi atât de mulţi dintre nobili au aderat la societate, încât apartenenţa la aceasta a ajuns să fie considerată un semn de nobleţe şi de înaltă educaţie.

În ciuda numeroaselor sale îndatoriri de stat şi a numeroaselor războaie care au avut loc în timpul domniei sale, care au cerut atenţia sa constantă, el a găsit timp să creeze o constituţie pentru a cimenta din nou Ordinul, care la un moment dat, din cauza persecuţiilor externe pe de o parte, şi a disensiunilor interne, suscita-te de încorporarea Rozicrucienilor şi, mai mult, a *Iluminaţilor* pe de altă parte, părea pe punctul de a se destrăma. Acea constituţie, semnată de el în palatul său din Berlin, la 1 mai 1786, a salvat Francmasoneria de la anihilare în Germania, deoarece mulţi, considerând-o cu suspiciune, au atacat-o şi au persecutat-o: catolicii pentru că provenea din Anglia protestantă; clerul protestant o considera ostilă creştinismului, din cauza învăţăturilor şi simbolurilor cu totul catolice ale gradului 18, cele ale *Rosa Cruz*, a căror deviză „*avem fericirea de a fi în unitatea pașnică a numerelor sacre*" şi „în numele sfintei şi indivizibilei Trinităţi", trădează originea sa iezuită. Oamenii au crezut în acuzaţia de vrăjitorie şi farmece, adusă împotriva ei de duşmanii ei, din cauza vălului de secretizare aruncat asupra reuniunilor lor.

Autorii au încercat să demonstreze că francmasoneria modernă nu derivă din misterele anticilor. J. G. Findel, un susţinător al acestei opinii, spune: "Văzând că semnele simbolice şi ceremonialele străvechi din loje seamănă foarte mult cu cele ale misterelor anticilor, unii s-au lăsat înşelaţi şi i-au condus pe alţii pe calea greşită, imaginându-şi că pot urmări istoria meseriei în ceaţa tulbure a antichităţii. În loc să încerce să afle cum şi când au fost introduse aceste ceremonii în sistemul nostru actual, ei au considerat de la sine înţeles că au fost derivate din misterele religioase ale anticilor."

Acum, dacă luăm în considerare doar semnele de recunoaştere, cuvintele de trecere şi cuvintele secrete, decoraţiunile lojilor, în funcţie de gradele în care este împărţită masoneria modernă, semnele, cuvintele şi decoraţiunile sunt aproape toate preluate din *Biblie* şi simbolizează evenimente reale sau imaginare, dintre care unele se spune că au avut loc în vremuri relativ moderne, după declinul şi întreruperea definitivă a misterelor antice ca urmare a răspândirii creştinismului; altele având loc în primele zile ale erei creştine; altele în momentul construirii Templului lui Solomon, toate acestea neavând cu siguranţă nimic de-a face cu misterele religioase din Egipt, Caldeea, Grecia, Etruria etc., care au fost instituite cu vârste înainte de pretinsa apariţie a acestor evenimente, atunci putem afirma cu certitudine că nu derivă din acestea. Dar dacă, pe de altă parte, observăm, şi este greu să trecem cu vederea acest lucru, că aceste simboluri sunt exact aceleaşi pe care le găsim în templele din Egipt, Caldeea, India şi America Centrală, oricare ar fi fost semnificaţia ezoterică dată lor de iniţiaţii din aceste ţări, suntem obligaţi să admitem că există o legătură între misterele antice şi Masoneria liberă. Este de datoria noastră să încercăm să descoperim când a fost făcută această legătură şi de către cine.

Dacă teoria cavalerului Ramsay este adevărată, adică dacă masoneria modernă şi-a avut începutul în Societatea Arhitecţilor fondată în Scoţia sub protecţia regelui Robert Bruce, iar titlul de „masoni vechi şi acceptaţi de rit scoţian" pare să favorizeze această opinie, atunci putem urmări originea sa până la ordinul cavalerilor templieri şi, prin intermediul acestora, până la misterele antice practicate în Orient din timpuri imemoriale. Este bine cunoscut faptul că una dintre acuzaţiile aduse lui Jacques de Molay şi asociaţilor săi de către acuzatorii lor a fost aceea că foloseau rituri

secrete în cadrul inițierilor lor. Cele patru jurăminte ale lor erau bine cunoscute, dar nu și riturile lor de inițiere. Care erau acestea?

Ni se spune că scopul Societății Arhitecților era de a perpetua vechea ordine a Templului. Prin urmare, este de presupus că ei au continuat să respecte riturile și ceremoniile practicate în capitolele templierilor, pentru a le folosi la inițierea membrilor în noua Societate, cărora le-au comunicat semnificația intimă a simbolurilor lor. Au fost aceste ritualuri analoge cu cele observate în cadrul inițierilor la gradele simbolice? Aceste grade au fost, trebuie amintit, singurele recunoscute inițial de frăție; așa cum există doar trei în Societatea lui Isus: *neofiții* - *coadjutorii* - și *profesorii*; așa cum existau în trecut printre preoții templelor din Egipt, care considerau într-adevăr o mare onoare să fie considerați demni de a fi admiși la al treilea grad; adică, la participarea la misterele mai mari. A fost explicația lor a simbolurilor similară cu cea predată în lojile M∴ ? Templierii au fost acuzați, așa cum sunt masonii în zilele noastre, de către Biserica Romană, de când aceasta și-a pierdut stăpânirea și influența asupra asociației, de crima de erezie, și mulți masoni au suferit moartea fiind arși de vii ca eretici.

De la cine au primit templierii aceste simboluri și semnificația lor ezoterică, în care se regăsește clar doctrina lui Pitagora ? Fără îndoială, de la creștinii care, precum împăratul Iulian, episcopul Synnesius, Clement din Alexandria și mulți alți filosofi păgâni, care fuseseră inițiați în mistere de către preoții din Egipt, înainte de a se converti la creștinism. În acest caz, legătura masoneriei moderne cu vechile mistere religioase ale Egiptului și, prin urmare, cu cele ale Greciei și Samotraciei este ușor de stabilit, iar asemănarea semnelor simbolice și a ceremonialelor lojilor M∴ cu cele ale misterelor se explică în mod natural. Așa se face că mulți autori masoni au fost determinați să traseze originea meseriei până la adepții lui Pitagora, iar alții până la esenieni și primii creștini.

Krause, în lucrarea sa, a încercat să demonstreze că masoneria își are originea în asociațiile de masoni operativi care, în Evul Mediu, au călătorit prin Europa și de către care au fost construite catedralele, mănăstirile și castelele; ale căror legi fundamentale, tradiții, obiceiuri și unelte sunt acum folosite în loji în sens figurat.

Este posibil ca aceste asociații să fi luat naștere din corporațiile de construcție ale romanilor: dacă este așa, avem o legătură între lojile din Evul Mediu și misterele anticilor. Inițiații colegiilor de arhitectură ale romanilor nu își spuneau Frați; acesta este un titlu care a intrat în uz doar atunci când fraternitățile masonice creștine l-au adoptat. Ei își spuneau *Collega* sau *Incorporatus*.

Ei lucrau în clădiri separate sau în camere izolate; iar constituția lojilor M∴, în ceea ce privește ofițerii, titlurile și îndatoririle lor, precum și simbolurile, este atât de asemănătoare cu a lor încât am putea fi înclinați să credem că primii masoni au imitat *collegia* romană.

Această teorie nu este lipsită de o aparență de plauzibilitate. Roma, timp de mai multe secole, a stăpânit Galia și Britania. Coloniștii romani s-au stabilit în diferite părți ale acestor țări. Odată cu limba și obiceiurile lor, ei au importat multe dintre instituțiile și asociațiile lor. Cea a constructorilor sau *collegia*, după cum reiese din rămășițele încă existente ale drumurilor magnifice și ale edificiilor de diferite tipuri construite de ei. *Collegae* își țineau lojele oriunde se stabileau; fără îndoială, inițiau noi membri. În decursul timpului, când aceste țări s-au eliberat de sub jugul Romei, aceste societăți de constructori au devenit asociații ale masonilor itineranți care au moștenit simbolurile, semnele și cuvintele de ordine ale Colegiilor. Aceștia,după toate probabilitățile, le primiseră fie de la magicienii chaldeeni, care au năvălit la Roma la începutul erei creștine, când progresul incredulității filosofice a zdruncinat încrederea în divinația legală; fie de la unii dintre preoții de ordin inferior, toți inițiați la o parte din misterele minore, care, atunci când clasa sacerdotală a pierdut în măreție, putere și bogăție, pentru a-și păstra întreagă numeroasa ierarhie, s-au întors în Capitala lumii pentru a scăpa de mizerie, percepând contribuții pe credulitatea și superstiția poporului.

Biserica creștină, pe de o parte, împărații romani, pe de altă parte, temându-se de influența acestor magicieni și preoți, i-au persecutat până la moarte. Acești oameni învățați și înțelepți au format societăți secrete pentru a-și păstra și transmite cunoștințele. Aceste societăți au dăinuit în timpul Evului Mediu - printre ele, Rosicrucienii, Teurgiștii. Leibnitz, unul dintre cei mai mari

oameni de ştiinţă care au trăit vreodată, care a murit la Hanovra, în 1716, la vârsta de şaptezeci de ani, a devenit membru al uneia dintre aceste societăţi; şi acolo a primit o instruire pe care a căutat-o în zadar în altă parte.

Erau întâlnirile lor misterioase rămăşiţe ale vechilor iniţieri învăţate? Totul tinde să ne facă să bănuim acest lucru. Probele şi examenele la care erau obligaţi să se supună cei care solicitau iniţierea; natura secretelor pe care le deţineau; modul în care acestea erau păstrate. Din nou, în acestea se poate găsi o explicaţie a faptului că atât de multe dintre doctrinele pitagoreice au ajuns în masonerie.

Despre ceremoniile efectuate la iniţierea în misterele Egiptului nu ştim prea multe în prezent, deoarece iniţiaţii erau foarte atenţi să ascundă aceste ritualuri sacre. Herodot povesteşte că, dacă cineva divulga o parte din ele, se credea că a atras asupra sa judecata divină şi se considera că nu era sigur să stai în aceeaşi casă cu el. Era chiar arestat infractorul şi condamnat la moarte.

Totuşi, citind viziunile din cartea lui Enoch şi comparându-le cu ceea ce ştim despre încercările la care erau supuşi solicitanţii iniţierii în marile mistere din Eleusis şi Egipt, precum şi cele din Xibalba, cu greu ne putem abţine să nu credem că, sub titlul de *Viziuni*, autorul povesteşte experienţa sa la iniţiere şi ceea ce a învăţat în mistere înainte de a fi convertit la creştinism. Se crede că această carte a fost scrisă la începutul erei creştine, când, sub jugul împăraţilor romani, obiceiurile şi religia egiptenilor au căzut în decadenţă; iar episcopii creştini din Alexandria, precum George, Theophilus, Cyril, ucigaşul frumoasei, învăţatei şi nobilei Hypathia, fiica matematicianului Theon, i-au persecutat pe închinătorii lui Isis şi Osiris şi au transformat templele lor în biserici creştine, după ce au desfigurat şi au albit sculpturile antice care le acopereau pereţii, pe care au pictat imagini brute ale sfinţilor. Este posibil ca autorul său, deşi a îmbrăţişat creştinismul, să fi păstrat în inima sa o dragoste puternică pentru instituţiile antice care dispăreau rapid în mijlocul disensiunilor politice şi religioase care făceau ravagii în acea perioadă.

Temându-se ca nu cumva învăţătura preoţilor din vechime şi cunoştinţele pe care le dobândise prin iniţierea sa în mistere să se piardă, teama de moarte fiind înlăturată de noua ordine a lucrurilor, el a pus, pentru o mai mare siguranţă, în gura lui Enoch, ca instruindu-şi fiul, ceea ce văzuse şi învăţase în secretul templelor.

Să sperăm că descoperiri ulterioare în ruinele templelor sau în morminte ne vor pune în posesia unor papirusuri al căror conţinut va face lumină asupra subiectului şi va dezvălui aceste secrete. Obiectele masonice găsite sub baza obeliscului, cunoscut sub numele de acul Cleopatrei, aflat acum în Central Park, New York, arată că multe dintre simbolurile referitoare la ritualurile masoneriei libere moderne au fost folosite în Egipt de organizaţiile de construcţii şi de arhitecţi cu cel puţin 1900 de ani în urmă. Şi, deşi nu sunt de acord cu toate concluziile doctorului Fanton, deşi sunt aprobate de unii dintre marii masoni de la Cairo şi Alexandria, sunt gata să recunosc multe dintre embleme şi să admit că au aparţinut misterelor, chiar dacă semnificaţia lor din vechime nu era chiar aceeaşi cu cea pe care le-o dăm astăzi.

Reticenţa egiptenilor de a admite străini la secretul sfânt al misterelor lor a fost foarte mult timp insurmontabilă. Cu toate acestea, ele par să se fi relaxat la intervale rare, în favoarea unor personaje remarcate pentru înţelepciunea şi cunoştinţele lor. Astfel, l-au admis pe marele filosof Thales, care a plecat în Egipt pentru a învăţa geometria şi astronomia, cu aproximativ 587 de ani înainte de era creştină. Eumolpus, regele din Eleusis, care, la întoarcerea în ţara sa, a instituit misterele cu acest nume în onoarea zeiţei Ceres, care prezida recoltele şi celelalte fructe ale pământului. Orfeu, celebrul poet grec, a obţinut de asemenea onoarea iniţierii şi a instituit ceremoniile orfice, care, potrivit lui Herodot, erau respectate deopotrivă de egipteni şi de pitagoreici. Trebuie amintit că Pitagora, după ce a fost supus unor încercări extrem de dure, pentru a-l face să renunţe la dorinţa de a fi iniţiat, a primit, datorită fermităţii sale, privilegiul iniţierii. Prin urmare, multe dintre ritualuri şi ceremonii au fost aduse din Egipt în Grecia. Vorbind despre festivalurile Thesmophoria în onoarea lui Ceres, care urmează ca importanţă misterelor de la Eleusis, Herodot spune: "Aceste rituri au fost aduse din Egipt în Grecia de către fiicele lui Danaus, care le-au învăţat pe femeile pelagiene; dar în decursul timpului ele au căzut în desuetudine, cu

excepția arcadienilor care au continuat să le păstreze. Pelasgii i-au inițiat și pe locuitorii din Samothracia. Aceştia, la rândul lor, i-au învăţat pe atenieni misterele «Cabiri»".

De aici rezultă că, dacă dorim să obținem o înțelegere a misterelor egiptene, trebuie să vedem ce s-a întâmplat la inițierea în cele ale Greciei.

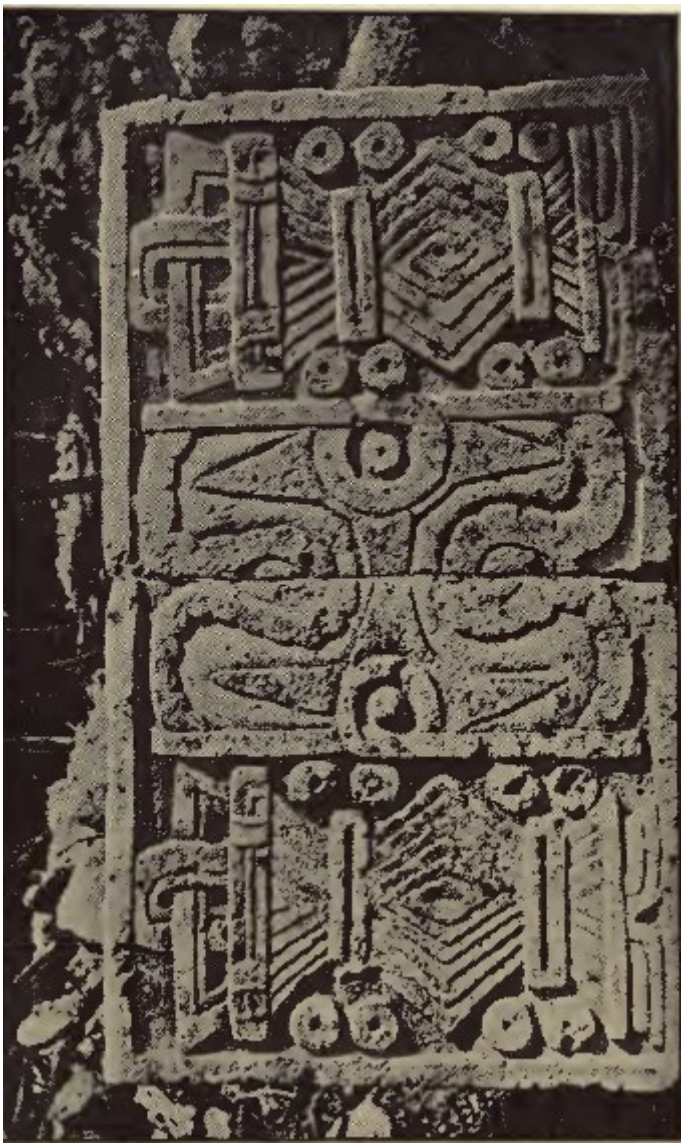

Piatră simbolică găsită în Mausoleul marelui pontif Cay de la Chichen.

Nimeni nu putea fi admis la cele mai mari dacă nu fusese purificat la cele mai mici şi dacă nu trecuse cel puțin un an de când devenise *mystai* sau inițiat.

Inițierea în misterele mai mari, atunci când *mystai* luau gradul de *Ephoroi*, adică Inspector, fiind instruiți în ritualurile secrete, cu excepția câtorva rezervate doar preoților, era după cum urmează:

Candidatul, fiind încununat cu mirt, care era folosit în locul salcâmului, a fost admis noaptea într-o clădire imensă numită *Mystikos Sêkos*, adică „incinta mistică”. La intrare, ei s-au purificat spălându-şi mâinile în apă sfințită, fiind în acelaşi timp avertizați să se prezinte cu minți pure şi nepătate, fără de care curățenia externă a corpului nu ar fi fost nicidecum acceptată. După aceasta, misterele sfinte le-au fost citite dintr-o carte numită *Petrôma*, deoarece cartea consta din două pietre cimentate bine împreună. Am descoperit astfel de pietre, anul trecut, în mausoleul marelui pontif Cay, în orașul Chichen-Itza, în Yucatan. Preotul care conducea ceremoniile era numit *hiérophantes*. El a pus anumite întrebări, la care s-au dat răspunsuri într-o formă stabilită. Apoi, obiecte ciudate şi uimitoare s-au prezentat. Uneori, locul în care se aflau părea să se cutremure, ca şi cum ar avea loc

un cutremur, sau să se învârtă în cerc, ca și cum ar fi fost purtat într-o tornadă. Uneori, părea scăldat într-o lumină strălucitoare și sclipitoare, și flăcări păreau să iasă din pereți, amenințând să consume templul; și dintr-o dată au fost stinse de mâini invizibile, iar cea mai profundă obscuritate a succedat strălucirii orbitoare. Fulgerele, din când în când, izbucneau cu o strălucire extremă, doar pentru a face întunericul mai întunecat, când bubuitul după bubuit de tunet făcea ca clădirea să se cutremure până la cele mai adânci fundații. Acestea au fost urmate de strigăte puternice de ajutor și lamentări ale persoanelor în agonie mare; în curând, pentru a fi înlocuite de cele mai înfricoșătoare zgomote și urlete, și apariții teribile. Nervii solicitanților au fost puși la încercare la maximum și au fost necesari să fie întăriți de cea mai îndârjită voință și curaj moral, precum și fizic, pentru a le permite să reziste până la capăt unor astfel de încercări teribile.

Toți cei slabi de inimă erau invariabil respinși și li se refuza admiterea la gradul următor, *Epopteia* sau Inspecția. Celor timorați li se administrau narcotice puternice, care îi cufundau într-un somn ca de moarte, din care ieșeau doar cu amintiri confuze, dacă nu chiar cu o uitare completă, a scenelor teribile la care fuseseră martori și despre care credeau că au fost produse de un vis înfricoșător sau de un coșmar îngrozitor.

Voi cita acum din *Cartea lui Enoch*. Cap. xiv. ver. 12. - "Am văzut o locuință spațioasă construită cu pietre de cristal. Acoperișul avea aspectul unor stele agitate și al unor fulgere. Flăcări ardeau în jurul zidurilor sale, portalurile sale ardeau cu foc. Această locuință era fierbinte ca focul - rece ca gheața. " Cap. xvii. ver. 1. - "M-au ridicat într-un anumit loc unde era aspectul unui foc arzător și, când au vrut, au luat înfățișarea unor oameni, - (ver. 3) - și am văzut recipientele luminii și ale tunetului la extremitățile locului. Era un arc de foc și săgeți în tolba lor - o sabie de foc și toate speciile de fulgere".

Cap. xxi. vers. 4. - "Apoi am trecut într-un alt loc înfricoșător - (vers. 5) - unde am văzut operația unui mare foc arzând și strălucind, în mijlocul căruia era o diviziune - coloane de foc se zbăteau împreună până la capătul abisului și adâncă era coborârea lor. (Ver 6.) - Acesta era locul suferinței".

Cei care au rezistat până la capăt încercărilor *Autqpsia*, așa cum era numită inițierea, erau apoi concediați prin aceste trei cuvinte: *"Kon-x Om Pan-x"*, care, ciudat de spus, nu au nicio semnificație în limba greacă. Căpitanul Wilford, în eseul său despre Egipt, spune că acestea corespund cuvintelor *Cansha Om Pansha*, pe care brahmanii le pronunță în fiecare zi pentru a-i anunța pe devoți că ceremoniile religioase s-au încheiat. Acestea au fost traduse prin *„retrage-te, o, retrage-te, profane!"*Corespunzând cuvântului ***ite missa est*** al Bisericii Catolice.

Aceste cuvinte nu sunt Sanscrite, ci Maya. *"***Con-ex Omon Panex***"*, *"du-te, străinule, împrăștie-te* !" sunt vocalize, din limba vechilor locuitori ai Yucatanului, vorbite încă de urmașii lor, aborigenii din această țară. Acestea erau probabil folosite de preoții templelor, ale căror ruine somptuoase și impresionante le-am studiat timp de paisprezece ani, pentru a concedia membrii societăților lor mistice, printre care regăsim aceleași simboluri care se văd și astăzi în templele din Egipt ca și în lojile M∴.

Mă voi strădui să vă arăt că vechile mistere sacre, originea Francmasoneriei prin urmare, datează dintr-o perioadă mult mai îndepărtată decât și-au imaginat vreodată cei mai încrezători studenți ai istoriei sale. Voi încerca să le urmăresc originea, pas cu pas, până la acest continent pe care îl locuim - America - de unde coloniștii mayași și-au transportat vechile ritualuri și ceremonii religioase, nu numai pe malurile Nilului, ci și pe cele ale Eufratului și pe țărmurile Oceanului Indian, cu nu mai puțin de 11 500 de ani în urmă.

Dar să ne întoarcem la misterele din Eleusis. În încercările la care erau supuși *Mystai* pentru a li se testa aptitudinea de a deveni *Efhoroi*, masonii recunosc fără îndoială câteva dintre ceremoniile care au avut loc la inițierea lor în meserie. Dacă Masoneria liberă nu își are originea în misterele sacre antice, cum ar fi putut aceste ritualuri să ajungă în ea?

Ephorii erau acum pregătiți pentru al treilea grad, *Epopteia* - cel mai sacru dintre toate. În acesta, *Epoptai* sau "Inspectorii lor înșiși" erau plasați în prezența zeilor, despre care se presupunea că apar celor inițiați. Proclus, un filosof, discipol al divinului Platon, în comentariile sale la *Republica* maestrului său, spune: "În toate inițierile și misterele, zeii se arată sub multe forme și

apar într-o varietate de înfăţişări. Uneori lumina lor nefigurată este scoasă la vedere. Uneori această lumină apare sub o formă umană şi, uneori, ia o formă diferită". Şi din nou, în comentariile sale despre primul Alcibiades; "În cele mai sfinte dintre mistere, înainte ca zeul să apară, impulsurile anumitor demoni pământeşti devin vizibile, ademenind iniţiaţii de la binele neîntinat la materie." Apoi, toate seducţiile pe care mintea umană le poate imagina pentru a excita pasiunile erau puse la îndemâna celor care aspirau să devină *Epoptai*. Ei erau invitaţi să cedeze liber voluptăţii, bucuriei tuturor felurilor de plăceri lumeşti, înainte de a le renunţa pentru totdeauna. Nimic din ceea ce ar putea atrage aplicanţii să cadă din starea lor de puritate morală şi fizică nu a fost omis; s-a apelat la tot ce se putea face pentru a-i determina să cedeze tentaţiei. Dacă într-un moment de slăbiciune îşi lăsau simţurile să obţină stăpânire asupra raţiunii lor, vai de ei! pentru că înainte de a-şi putea da seama de poziţia lor, înainte de a avea timp să-şi recheme gândurile împrăştiate, împrejurimile luminoase dispăreau ca prin magie; erau scufundaţi în cea mai densă obscuritate; pământul ceda sub picioarele lor; şi erau precipitaţi într-un abis adânc, din care, dacă scăpau cu viaţa, nu scăpau niciodată cu raţiunea lor. Theon din Smyrna, în lucrarea sa *Matematica*, împarte misterele în cinci părţi.

1. Purificarea.
2. Primirea riturilor sacre.
3. Epopteia, sau recepţia,
4. Scopul şi designul revelaţiei, construirea capului şi fixarea coroanelor.
5. Prietenia şi comuniunea interioară cu Dumnezeu, ultimul şi cel mai groaznic dintre toate misterele.

Se presupune că profetul Ezechiel face aluzie la aceste iniţieri, când vorbeşte despre abominaţiile comise de anticii idolatri din casa lui Israel în întuneric, fiecare om în camerele imaginii sale.

Aici, din nou, voi cita din Cartea lui Enoch: Cap, xxii- „De acolo m-am îndreptat spre un alt loc unde am văzut la vest un munte mare şi înalt, o stâncă puternică şi patru locuri încântătoare."

Cap. xiv. ver. 14. - "Apoi am mers la o altă locuinţă mai spaţioasă decât prima. Fiecare intrare care era deschisă înaintea mea era ridicată în mijlocul unei flăcări vibrante.

Ver. 18. - Podeaua ei era în flăcări, deasupra erau fulgere şi stele agitate, în timp ce acoperişul ei prezenta un foc arzător.

Ver. 21.- Un om de mare slavă stătea pe globul soarelui strălucitor.

Ver. 24.- Un foc de mare întindere continua să se ridice în faţa lui."

Se spune că calvarul prin care candidaţii erau obligaţi să treacă înainte de a fi admişi în misterele egiptene era şi mai sever şi că Pitagora, înţelept filosof cum era, a scăpat la limită de el.

Numai preoţii puteau ajunge la o înţelegere temeinică a misterelor. Secretele lor erau atât de sacre, încât mulţi dintre membrii ordinului sacerdotal, chiar, nu erau admişi să participe la ele; ci doar aceia care se dovedeau demni de această onoare; deoarece Clement din Alexandria, ne spune: „egiptenii nu au încredinţat misterele lor oricui, nici nu au degradat secretele chestiunilor divine prin dezvăluirea lor profanilor, rezervându-le moştenitorului aparent al tronului şi preoţilor care excelau în virtute şi înţelepciune".

Din tot ceea ce putem afla despre acest subiect, misterele erau de două feluri, cele mai mari şi cele mai mici, împărţite în mai multe clase. Candidatul la iniţiere trebuia să fie pur, cu un caracter fără cusur. I se poruncea să studieze acele lecţii care tindeau să purifice mintea. Onoarea de a urca în misterele superioare era mare şi era dificil să ajungi la ea. O inscripţie a unui mare preot de la Memphis, spune domnul Samuel Birch, afirmă: „Că el cunoştea aranjamentele Pământului şi pe cele din Heliopolis şi Memphis; că pătrunsese în misterele fiecărui sanctuar; că nimic nu îi era ascuns; că îl adora pe Dumnezeu şi îl glorifica în toate lucrările Sale şi că ascundea în pieptul său tot ceea ce văzuse". Dacă nu şi-ar fi ţinut secretele atât de bine ascunse, fără îndoială că ne-ar fi spus că, la una dintre iniţieri, figura zeului Osiris, în cinstea căruia se celebrau misterele şi al cărui

nume inițiații nu îndrăzneau să-l pronunțe, i-a apărut candidatului, așa cum i-a apărut la Heliopolis lui Pianchi, regele Etiopiei.

Într-o perioadă ulterioară, când vechile obiceiuri s-au relaxat din cauza invaziei țării de către străini și a trecerii guvernării din mâinile conducătorilor autohtoni în cele ale guvernatorilor persani, greci sau eomani, mulți, pe lângă preoți, au fost admiși la misterele mai mici. Dar toți trebuiau să treacă prin diferitele grade și să se conformeze regulilor prescrise, ca în cazul lui Thales, Eumolpus, Orfeu, Pitagora, Platon, Herodot și alții.

Nu voi descrie aici pe larg inițierile la misterele în onoarea zeului Soarelui, Mithra, instituite de Zoroastru, ci doar voi preciza că Porphyrius, pe baza mărturiei lui Eubulus, spune că acest filosof și reformator a *ving* a ales o peșteră într-o localitate plăcută din niște munți de lângă Persia, a dedicat-o lui Mithra, Soarele, creatorul și tatăl tuturor ființelor; că a împărțit-o în figuri geometrice menite să reprezinte climatele și elementele; într-un cuvânt, că a imitat într-un mic fel ordinea și dispoziția universului de către Mithra. După el, a devenit obiceiul de a consacra peșteri pentru celebrarea misterelor; așa cum vedem încă în Japonia.

Candidații la inițierea în misterele lui Mithra erau supuși celor mai îngrozitoare încercări - dintre care una trebuia să testeze docilitatea și curajul candidatului. Acesta primea ordin de la preot să ucidă un om. Potrivit lui Plutarh, în viața sa despre Pompeius, aceste mistere au fost aduse în Occident de pirații cilicieni cu aproximativ șaizeci și opt de ani înainte de era creștină. Ele au fost bine primite de lumea greco-latină, iar inițiații au fost în curând numărați cu miile. În timpul împăratului Adrian, misterele lui Mithra deveniseră atât de populare încât Pallas, un scriitor grec, a compus un poem pe această temă, pe care Porfiriu l-a păstrat într-un tratat special despre abstinența de la consumul de carne animală.

Inițiierele misterioase au impresionat imaginația în mod viu, în timp ce, uneori și în scop de ispășire, erau oferite și imolate victime umane. Ceremoniile preoților constau, spune Origenes, în imitarea mișcărilor corpurilor cerești, cele ale planetelor, de fapt ale cerurilor. Cei inițiați luau numele constelațiilor și se îmbrăcau în animale. O teologie pur astronomică era predată în aceste mistere, în care se folosea purificarea prin apă în onoarea zeiței *Ardvi çoura anâhita*, "Cea a apelor cerești"; mărturisirea păcatelor; și un fel de euharistie, sau ofrandă de pâine, încă respectată de parsi sau adoratorii focului din India. Se poate spune că, în timpul ultimilor ani ai Imperiului Roman, religia lui Mithra a devenit religie de stat. Prin urmare, nu este de mirare dacă ea s-a extins în provinciile romane ale Galiei și Britaniei și dacă unele dintre riturile sale au ajuns în Masoneria liberă și sunt practicate până în prezent; astfel, ea este din nou legată de misterele sacre foarte vechi, stabilite de Zoroastru, autorul *Zend-Avesta*, cu cel puțin 1 100 de ani înainte de Hristos, deși Hermippus, traducătorul grec al operei sale, îl plasează cu 5 000 de ani înainte de luarea Troiei.

Dacă mergem la Hindostán, acolo vom afla de existența unei societăți secrete de oameni înțelepți și învățați, al cărei obiect este studiul filosofiei în toate ramurile sale, dar mai ales dezvoltarea spirituală a omului. Fraternitatea conducătoare este stabilită în Thibet; iar înaltul pontif și alți demnitari ai religiei Lama fac parte din ea. Ei sunt cunoscuți în întreaga Indie sub numele de *Mahatmas* sau Frați. Pentru a obține acest titlu, este necesar să sufere o probă lungă și obositoare și să treacă prin încercări de o severitate teribilă. Mulți dintre *Chelas*, așa cum sunt numiți aspiranții, au petrecut douăzeci, chiar treizeci de ani de devotament ireproșabil și anevoios față de sarcina lor, și încă se află în primele grade, așteptând cu nerăbdare ziua fericită în care vor fi considerați demni de a li se conferi titlul de frate.

Acești *Mahatma* sunt succesorii acelor societăți secrete de brahmani învățați, atât de renumite pentru înțelepciunea lor, din vremuri foarte îndepărtate, în India; și ale căror colegii sau loje, întotdeauna construite pe vârful unor movile înalte, fie naturale, fie artificiale, Alexandru cel Mare, atunci când a reușit să cucerească această țară, nu a fost niciodată în stare să le ia în posesie. Philostratus ne informează că modul lor de apărare consta în a se înconjura de nori, cu ajutorul cărora se puteau face vizibili sau nu, și în a arunca din mijlocul lor furtuni și tunete asupra dușmanilor lor. Evident, în acele timpuri timpurii, ei descoperiseră praful de pușcă sau alte substanțe explozive de aceeași natură, pe care le foloseau pentru a detona mine și a-și distruge atacatorii. Aceiași brahmani pretindeau că au fost învățătorii egiptenilor, care, conform acestora, ar

fi primit de la ei civilizația și cunoștințele științifice, la fel ca și caldeenii. Este bine cunoscut faptul că magii erau străini veniți în Babilon, posesori, spune profetul Daniel, nu numai ai unei învățături deosebite, ci și ai unei limbi specifice. Ei au format o societate puternică, în care la început nu erau admiși decât cei din propriul lor popor, deoarece știința lor era exclusivă și ereditară. Un anumit caracter religios era atașat întregului corp; fiecare preot trebuia să fie un caldeean, dar fiecare caldeean nu era un preot. Ei își petreceau întreaga viață meditând la chestiuni de filosofie. Astronomia era studiul lor preferat; dar au dobândit o mare reputație pentru astrologia lor. Erau versați în arta profeției, a explicării viselor și a prodigiilor, precum și a prezicerilor furnizate de măruntaiele victimelor oferite în sacrificiu. Părinții îi învățau pe copii. În fruntea lor se afla un înalt pontif cu titlul de *Rab-mag*, Venerabil, sau, conform semnificației sale în limba mayașă, *Lab-mac*, „bătrânul". La Babilon, ei reprezentau ordinul conducător, consilierii regelui. Astăzi nu se mai știe nimic despre ritualurile lor de inițiere, dar ele trebuie să fi fost foarte asemănătoare cu cele ale egiptenilor, deoarece civilizația Caldeei și cea a Egiptului erau surori gemene; urmași ai acelorași părinți.

Am încercat într-o manieră superficială să arăt că misterele sacre antice au fost stabilite în același scop în fiecare națiune civilizată a antichității, și anume pentru cultivarea științei; dobândirea de cunoștințe; îmbunătățirea naturii morale și fizice a omului; dezvoltarea facultăților sale intelectuale și mentale; înțelegerea și studiul legilor care guvernează lumea materială și spirituală, aducându-l astfel în contact mai strâns „cu divinitatea". Ei își păstrau învățătura și descoperirile într-un secret profund, înconjurându-le cu alegorii misterioase și simboluri enigmatice, pentru că, așa cum spune Strabon: „a înconjura lucrurile sfinte cu o obscuritate misterioasă înseamnă a face Divinitatea venerabilă, înseamnă a imita natura ei care scapă simțurilor omului" sau, după cum îi scria lui Ieronim Gregoiy de Nazianze: „cu cât oamenii ignoranți înțeleg mai puțin, cu atât îi admiră mai mult" și, la fel ca preoții de astăzi, de fapt din toate timpurile, din toate religiile, ei doreau să fie considerați de mase drept dispensatori ai favorurilor zeului, drept mediatori între Divinitate și om.

Această similitudine a riturilor practicate în cadrul inițierilor, identitatea simbolurilor, demonstrează că aceste rituri și simboluri au fost transmise de la unul la altul, la fel cum în Masoneria liberă modernă inițierile sunt identice în lojile din întreaga lume, după ce au fost transportate în cele mai îndepărtate ținuturi de către călători, coloniști sau misionari, de la izvor, Marea Lojă din Anglia.

Dar, în ceea ce privește misterele sacre antice, se pune întrebarea de unde provin acestea. Știm că din Egipt și Caldeea au fost aduse în Grecia și Roma. De la cine le-au primit egiptenii și caldeenii? Brahmanii afirmau că Magii și Hierofanții au fost discipolii lor.

Admițând că această afirmație este adevărată, nu putem întreba, de la cine le-au învățat brahmanii? Fără îndoială, dacă îi întrebăm despre acest subiect, ne vor răspunde că ei sunt inițiatorii acestor rituri mistice și societăți secrete de oameni învățați; și cu greu am putea contrazice afirmația lor, dacă nu ar fi că Plutarh și alți scriitori greci, care au descris misterele Eleusine, au avut grijă să păstreze cuvintele folosite la încheierea ceremoniilor de către preotul oficiant; și, de asemenea, ne-au făcut cunoscute numele și forma pe care le-au dat locului lor de întâlnire.

Este bine cunoscut faptul că brahmanii, în multe dintre ceremoniile lor religioase, folosesc cuvinte care nu sunt sanscrite, ci se spune că aparțin unei forme foarte vechi de vorbire - acum moartă - akkadiană, vorbită de locuitorii țărilor situate de-a lungul malurilor Eufratului, aproape de gura acestuia. Oricât de ciudat ar părea, această limbă prezintă multe afinități cu maya, care este încă limba vorbită de aborigenii din Yucatan și din alte țări de la sud de Peninsulă. Adevărul este că cuvintele **con-x-om--pan-x** nu înseamnă nimic în greacă, ci, după cum am spus, sunt vocative mayașe pure, care au același înțeles ca cel dat lui **cansha-om-Pansha** de căpitanul Wilford.

Aceasta nu este tot. Ni se mai spune că locul sau templul unde inițiații se adunau pentru a-și îndeplini ceremoniile, avea forma unui dreptunghi,

și că reprezenta „Universul". Masonii moderni au tradus greșit această idee prin cuvântul sanscrit **loga**, din care a fost derivat cuvântul *lojă* și a fost adoptată forma lojilor M.·.

Forma templelor era cea a literei egiptene **M** numită „ma”, un cuvânt care înseamnă şi *loc*, *ţară* şi, prin extensie, *Univers*. Egiptenii au adoptat-o, aşadar, nu pentru că ar fi crezut, aşa cum sugerează Dr. Fanton, că Pământul este pătrat sau alungit, căci ştiau foarte bine că este sferic, ci pentru că semnul cuvântului **ma**, transmitea minţii lor ideea de Pământ, aşa cum cuvântul pământ îl reprezintă pentru noi. Dar **ma** este, de asemenea, radicalul lui Mayax; şi tot astfel, în limba maya, înseamnă ţara, Pământul. Mayaşii au ales pătratul alungit

pentru a-l reprezenta, deoarece este figura geometrică care se apropie cel mai mult de contururile peninsulei yucateene.

Aşadar, am găsit o punte pentru a traversa vasta întindere de apă care se află între continentul estic şi cel vestic - un indiciu care ne poate conduce la locul de naştere al vechilor mistere sacre din acele

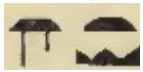

„Ţări ale Vestului”, acel

„Ţinut al lui Kui”, ţara-mamă a zeilor şi a strămoşilor egiptenilor, unde zeul Osiris domnea suprem peste sufletele emancipate din capcanele materiei.

În adâncurile pădurilor care acoperă solul Americii Centrale, se ascund, sub o mantie de verdeaţă, ruinele unor oraşe străvechi. Acolo pot fi văzute rămăşiţele fărâmiţate şi impresionante ale unor monumente vechi şi măreţe; amintiri ale puterii şi civilizaţiei, ale realizărilor ştiinţifice şi intelectuale ale raselor puternice care le-au ridicat şi care au dispărut pentru totdeauna în abisul timpului.

Vedere a piramidei numite „Casa Piticului”, la Uxmal.

La Uxmal, una dintre aceste mari metropole antice din Yucatan, există o movilă artificială cu o construcție deosebită.

Întreaga structură măsoară 29 de metri (aproximativ 95 de picioare) în înălțime; 66 de metri (214 picioare 6 inci) în lungime la bază și 33 de metri (107 picioare 3 inci) în lățime. Partea inferioară este formată din trunchiul unui con eliptic cu înălțimea de 14 metri (45 picioare 6 inci), împărțit în 7 pante, fiecare cu înălțimea de 2 metri. Pe planul superior al frustumului, care formează o terasă de 35 de metri lungime și 10 metri lățime, sunt construite sanctuarul sau Sfânta Sfintelor, orientat spre vest, al cărui plan este în formă de cruce cu două brațe; și o piramidă dreptunghiulară trunchiată de 6 metri înălțime, al cărei plan superior susține edificiul de încununare de 6 metri înălțime, 29 de metri lungime și 7 metri lățime.

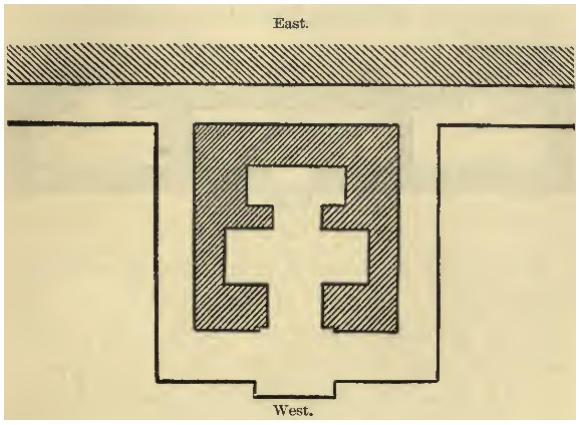

PLAN DE ANSAMBLU AL SANCTUARULUI.

Această clădire, emblemă a „Ținuturilor Vestului”, este compusă din trei apartamente separate de 2m. 25c. lățime, care inițial nu comunicau între ele. În pereții despărțitori au fost făcute găuri care au slăbit mult construcția; în ce scop este greu de presupus, dacă nu din dragoste pentru distrugere.

Camerele de la extremități sunt de aceeași mărime, 5m. 50c (aproximativ 17 picioare 10 inci) lungime, în timp ce camera din mijloc are 7m. 25c în lungime. Ușa acestei camere dădea spre vest și ducea, prin intermediul unei scări mici, la o terasă formată de acoperișul sanctuarului.

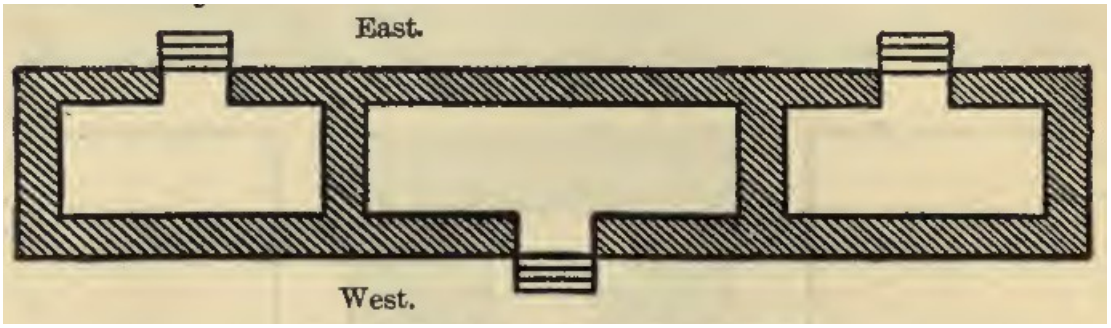

PLANUL TEMPLULUI MISTERELOR.

De acolo, preoții și astronomii învățați, ridicați deasupra ceții din câmpiile de dedesubt, puteau urmări fără obstacole cursul corpurilor cerești, pe cerul senin și fără nori din Yucatan, unde uneori atmosfera este atât de pură și transparentă încât stelele sunt vizibile cu ochiul liber, în timp ce în alte țări este nevoie de ajutorul telescopului pentru a fi văzute.

Ușile celorlalte camere erau orientate spre est. Plafoanele, ca și cele ale tuturor apartamentelor din monumentele din Yucatan și America Centrală, formează un arc triunghiular. Această formă a fost adoptată de către constructori, nu pentru că nu ar fi știut să construiască arcuri circulare, deoarece au ridicat edificii acoperite cu cupole, ci în conformitate cu anumite învățături ezoterice referitoare la mistere și la numerele mistice 3.5.7.

Acest fel de boltă se găseşte şi în vechile morminte din Caldeea, la Mughier - în centrul marii piramide de la Ghizeh, în Egipt - în cele mai vechi monumente ale Greciei, ca sala comorilor de la Mikene, în mormintele din Etruria şi în alte locuri.

Aici, din nou, aflăm din *Cartea lui Enoch*, că clădirea subterană pe care a construit-o în ţara Canaanului, în măruntaiele muntelui, cu ajutorul fiului său Mathusalath, a fost în imitaţie cu cele nouă bolţi care i-au fost arătate de Divinitate, fiecare apartament fiind acoperit cu un arc, al cărui vârf forma o cheie de boltă cu caractere mirifice înscrise pe ea. Fiecare dintre cele nouă litere, ni se spune, reprezenta unul dintre cele nouă nume trasate în caractere emblematice ale atributelor Deităţii. Enoch a construit apoi două triunghiuri din aurul cel mai pur şi a trasat două dintre caracterele misterioase pe fiecare. Pe unul l-a aşezat în cea mai adâncă boltă; pe celălalt *l-a încredinţat lui Mathusalath, căruia i-a comunicat secrete importante*.

Tu eşti Balt (sufletul); tu eşti Athor, unul din Bia; şi tu eşti Akori. Salutare, părinte al lumii! salutare, zeu triform!

Arcurile triunghiulare apar, prin urmare, ca repere ale aceleiaşi doctrine, practicată în timpuri îndepărtate, în India, Egipt, Caldeea, Grecia, Etruria şi America Centrală,

În tavanele camerelor situate la extremităţile nordică şi sudică ale clădirii sunt sculptate într-o ordine specială şi regulată, în adâncă gravură, semisfere, cu diametrul de zece centimetri, menite să reprezinte stelele care, noaptea, înfrumuseţează atât de mult firmamentul. În interiorul triunghiului format la fiecare extremitate a camerelor menţionate de liniile convergente ale arcului se află, de asemenea, câteva dintre aceste semisfere - cele din camera de nord formează un triunghi (Fig. 1); în timp ce cele din camera de sud, în număr de cinci, reprezintă un trapez (Fig. 2); cu una dintre aceste semisfere în mijloc.

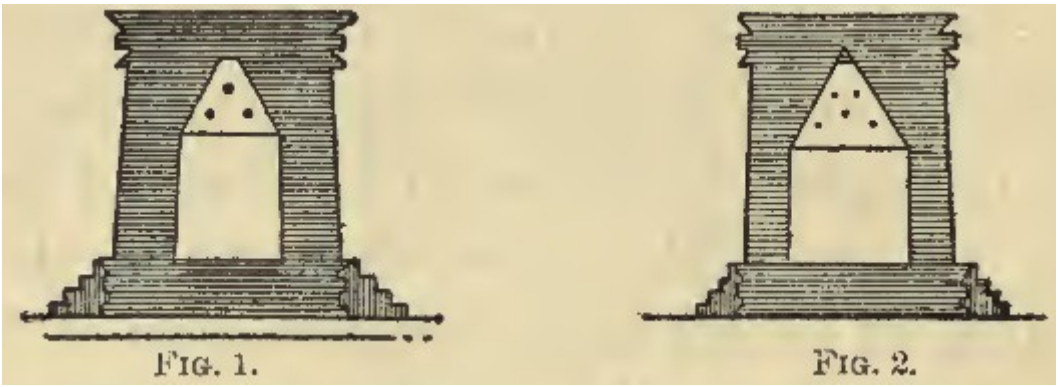

FIG. 1. FIG. 2.

Camera din mijloc este acum lipsită de orice fel de decoraţiuni. Lungimea sa, de şapte metri, este astăzi singurul vestigiu care mai indică faptul că în ea se practicau, în vremuri trecute, ritualurile şi ceremoniile aferente celui de-al treilea grad de iniţiere. La această cameră se putea ajunge mergând pe terasa îngustă care înconjoară clădirea; dar sunt sigur că cei care aveau privilegiul de a se aduna între zidurile ei, ajungeau la ea din partea de vest. Era o scară lată de nouă metri, frumos ornamentată, care ducea din curtea adiacentă palatului preoţilor, la intrarea în sanctuar. De acolo, o altă scară mică, lată de 2m, 40c., situată pe latura de nord a sanctuarului, ducea la terasa superioară, la acoperişul acestui monument şi la camera din mijloc. Accesul la camerele de nord şi de sud se făcea pe o scară mare de nouăzeci şi şase de trepte, fiecare înaltă de

20 cm, care ducea la terasa superioară ce înconjura întregul edificiu. Această scară, situată pe latura estică a movilei, are o lățime de paisprezece metri și, ca și cea de pe latura estică, este atât de abruptă încât necesită multă practică și atenție pentru a urca și coborî treptele sale înguste cu o siguranță și o ușurință comparative.

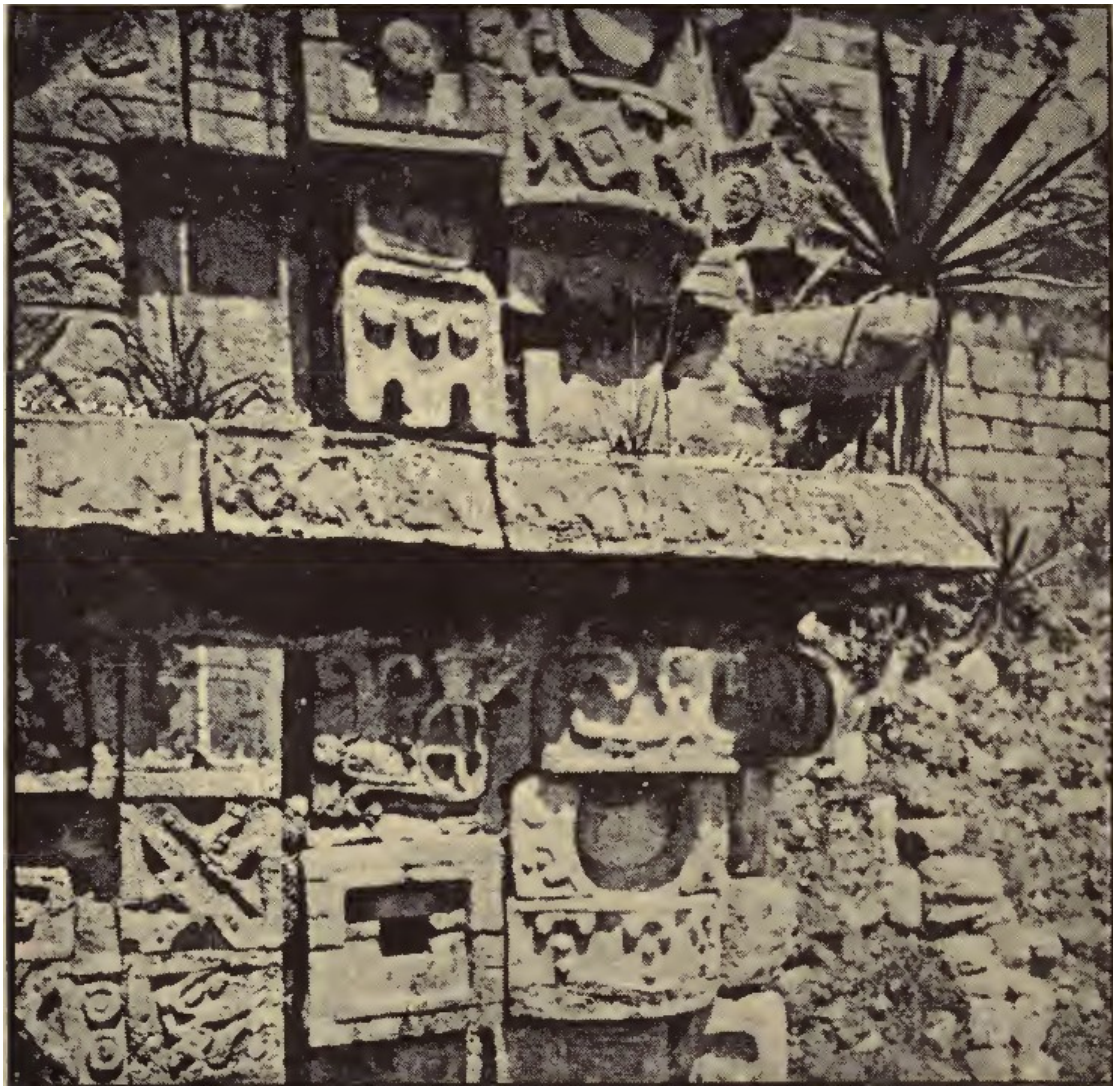

O parte din cornișa care înconjoară Sanctuarul

La câțiva centimetri deasupra lintelului de la intrarea în sanctuar se află o cornișă care înconjoară întregul edificiu. Pe ea sunt sculptate aceste simboluri, repetate de mai multe ori. Pe partea inferioară a acestei cornișe se află mici inele tăiate în piatră, de care erau suspendate perdele, pentru a ascunde Sfânta Sfintelor de privirile profanilor. Exteriorul monumentului a fost odinioară ornamentat cu sculpturi elaborate și frumos executate, care acum, în mare parte, au dispărut. Cu toate acestea, cele care împodobesc pereții exteriori ai sanctuarului au rămas ca specimene ale frumoasei lucrări și ale măiestriei artiștilor; în timp ce proporțiile arhitecturale rafinate ale întregului edificiu arată realizările matematice și științifice ale arhitecților care au proiectat clădirea și au supravegheat ridicarea sa.

Oase în cruce și schelete sculptate pe cornișa Sanctuarului.

Ornamentele care acoperă acești pereți sunt remarcabile în mai multe sensuri. Ele nu sunt doar inscripții în limba maya, scrise cu caractere identice și având aceeași semnificație și valoare ca și cele sculptate pe templele din Egipt; dar printre ele se află simboluri cunoscute ca aparținând vechilor mistere sacre ale egiptenilor și masoneriei moderne. În august 1880, printre resturi, la poalele movilei descrise mai sus, am găsit bucăți din ceea ce a fost odată statuia unui preot. Partea din statuie, de la talie până la genunchi, mi-a atras atenția în mod deosebit. Peste rochia sa, personajul purta un șorț cu o mână întinsă, așa cum se vede în ilustrația alăturată. Un simbol care va fi recunoscut cu ușurință de membrii fraternității masonice.

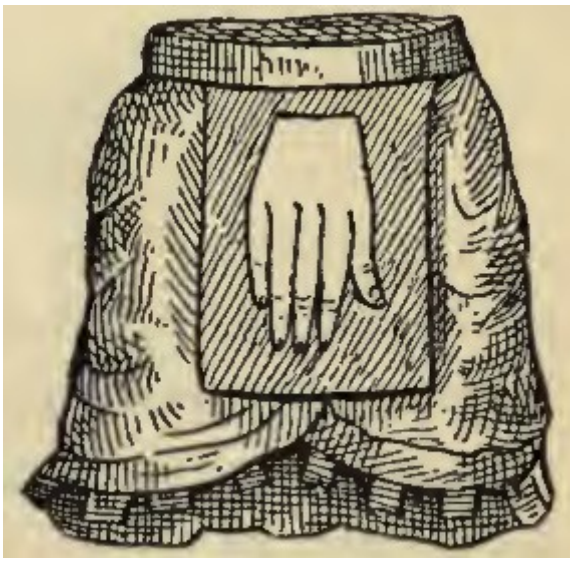

Parte a unei statui cu șorț pe care este sculptată imaginea unei mâini întinse. (Din Uxmal.)

Nu trebuie să uităm că Platon ne informează că preoții egipteni l-au asigurat pe Solon, atunci când acesta i-a vizitat cu 600 de ani înainte de era creștină, că toate comunicațiile dintre poporul lor și locuitorii „Țărilor Occidentului" au fost întrerupte timp de 9.000 de ani, ca urmare a marilor cataclisme, în timpul cărora, într-o singură noapte, marea insulă Atlantida a dispărut, scufundată sub valurile oceanului. Nu avem deci dreptate dacă presupunem că monumentele din Mayax existau acum 11.500 de ani și că în ele se celebrau mistere similare celor din Egipt? Pentru

Pentru a susține această credință, avem simbolurile deja menționate ca existând în camere, construcția camerelor în sine, sculpturile realizate pe cornișa care înconjoară sanctuarul, reprezentând oase încrucișate și schelete, cu brațele și mâinile ridicate, semne pe care mulți dintre masoni nu pot să nu le recunoască; pe lângă alte embleme pe care voi încerca să le explic, care există pe pereții reședinței preoților, un edificiu adiacent templului. Acesta poate fi considerat cel mai vechi edificiu cunoscut din lume consacrat ritualurilor și ceremoniilor secrete; iar constructorii săi sunt fondatorii misterelor sacre, care au fost transportate din Mayax în India, Caldeea, Egipt, Etruria, de către coloniști sau misionari.

Care erau ceremoniile de inițiere la mayași, este greu de presupus în prezent, toate cărțile lor, cu excepția celor patru care mai există, fiind distruse de călugării care au venit cu aventurierii spanioli, sau imediat după cucerire.

Dar ele trebuie să fi fost similare ritualurilor de inițiere practicate de Quiches, o ramură a națiunii Maya, la Xibalba, un loc din inima munților din Guatemala. Aflăm din cartea sacră *Popol-Vuh*, a Quiches că solicitanții inițierii la mistere trebuiau să traverseze două râuri, unul de noroi, celălalt de sânge, înainte de a ajunge pe cele patru drumuri care duceau la locul unde îi așteptau preoții. Traversarea acestor râuri era plină de pericole care trebuiau evitate. Apoi trebuiau să parcurgă cele patru drumuri, cel alb, cel roșu, cel verde și cel negru, care duceau la locul unde îi aștepta consiliul, compus din doisprezece preoți acoperiți cu văl și o statuie de lemn îmbrăcată și purtând podoabe ca preoții. Când au ajuns în fața consiliului, li s-a spus să îl salute pe rege, iar statuia de lemn le-a fost arătată. Acest lucru era menit să le pună la încercare discernământul. Apoi

trebuiau să salute fiecare persoană în parte, dându-i numele sau titlul fără să li se spună; după care li se cerea să se aşeze pe un anumit scaun. Dacă, uitând de respectul datorat augustei adunări, s-au aşezat aşa cum au fost invitaţi, au avut curând motive să regrete lipsa de educaţie şi pregătirea adecvată, deoarece scaunul, făcut din piatră, era fierbinte. După ce au refuzat invitaţia cu modestie, au fost conduşi la „Casa întunecată”, unde trebuiau să petreacă noaptea şi să se supună celei de-a doua încercări. Gardienii erau plasaţi de jur împrejur, pentru a-i împiedica pe candidaţi să întreţină relaţii cu lumea exterioară. Apoi, fiecăruia i se dădea o torţă aprinsă din lemn de pin şi o ţigară. Acestea nu trebuiau să fie stinse. Totuşi, acestea trebuiau returnate întregi la răsăritul soarelui, când ofiţerul responsabil de casă venea să le ceară. Vai de cel care îşi lăsa torţa şi ţigara să se stingă! Îl aşteptau pedepse groaznice, chiar moartea.

După ce au trecut cu succes prin această a doua încercare, a treia a trebuit să fie suferită în „Casa sulițelor”. Acolo, ei trebuiau să producă patru ghivece cu anumite flori rare, fără să comunice cu nimeni din afară sau să le aducă în momentul venirii lor; de asemenea, trebuiau să se apere, pe parcursul unei nopți întregi, de atacurile celor mai buni sulițari, selectați în acest scop, câte unul pentru fiecare candidat. Ieșind victorioși în zori, erau considerați vrednici de cea de-a patra încercare. Aceasta a constat în a fi închiși pentru o noapte întreagă în „Casa de gheață”, unde frigul era intens. Ei trebuiau să se împiedice să fie învinși de frig și să moară înghețați.

A cincea încercare nu a fost mai puțin teribilă. Aceasta a constat în petrecerea unei nopți în compania tigrilor sălbatici, în „Casa tigrilor”, expuși la a fi sfâșiați sau devorați de vii de aceste animale feroce. Ieșind teferi din vizuină, ei trebuiau să se supună celei de-a șasea încercări în „Casa de foc”. Acesta era un cuptor aprins în care trebuiau să rămână de la apusul până la răsăritul soarelui. Ieșind nevătămați, erau pregătiți pentru a șaptea încercare, despre care se spune că era cea mai severă dintre toate, în „Casa liliecilor”. Cartea sacră ne spune că aceasta era casa lui *Camazotz*, „Zeul liliecilor”, plină de arme ucigașe, unde Zeul însuși, venit de sus, li se arăta candidaților și îi decapita, dacă nu erau în gardă.

Placa simbolică cu titlul înaltului pontif.

Oare aceste inițieri nu amintesc în mod viu ceea ce Enoch a spus că a văzut în viziunile sale? Acea casă de cristal în flăcări, fierbinte şi rece ca gheața - acel loc în care se aflau arcul de foc, tolba

de săgeți, sabia de foc - acel altul în care a trebuit să traverseze pârâul curgător și râul de foc - și acele extremități ale Pământului pline de tot felul de fiare și păsări uriașe - sau locuința în care a apărut unul de mare glorie stând pe globul solar - și, în sfârșit, nu cumva tamarinul din mijlocul pământului, despre care i s-a spus că este Arborele Cunoașterii, își găsește asemănarea în arborele de *calabash*, din mijlocul drumului unde cei din Xibalba au așezat capul lui Hunhun Ahpu, după ce l-au sacrificat pentru că nu a susținut prima probă a inițierii? Chiar și titlul

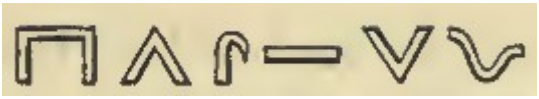

Hach-mac, ”cel adevărat, omul adevărat”, al marelui preot din Mayax, pe care îl vedem deasupra bustului Marelui Pontif, prințul *Cay Canchi*, fiul regelui Can la Uxmal, îl amintește pe cel al șefului magilor din Babilon.

Acestea erau ororile groaznice prin care trebuiau să treacă candidații la inițierea în misterele sacre în Xibalba. Nu par ele o replică exactă a ceea ce s-a întâmplat, într-o formă mai ușoară, la inițierea în misterele eleusine și, de asemenea, în marile mistere ale Egiptului, de la care acestea au fost copiate? Oare relatarea despre ceea ce candidații la misterele din Xibalba trebuiau să știe, înainte de a fi admiși, pentru a distinge statuia de lemn arătată lor ca Rege de Frații voalați; pentru a evita să se așeze pe un scaun de piatră încins; pentru a păstra aprinsă torța și țigara și a le împiedica să fie consumate; pentru a produce florile cerute de ei în timp ce erau izolați de lume într-o cameră păzită; pentru a se apăra de atacurile lăncierilor dibaci; pentru a se proteja împotriva frigului intens al „Casei de Gheață”; pentru a rămâne nevătămați în mijlocul tigrilor sălbatici; sau nearși în mijlocul unui cuptor arzător; nu aduce aminte de faptele minunate similare despre care se spune că au fost realizate de Mahatmași, Frații din India, și de mai multe pasaje din *Cartea lui Daniel*, care fusese inițiat în misterele caldeenilor sau magilor care, potrivit lui Eubulus, erau împărțiți în trei clase sau genuri, cea mai înaltă fiind cea mai învățată?

Se va spune că misterele au fost importate din Egipt sau Caldeea sau India, sau Fenicia în America? Atunci voi întreba când? De către cine? Ce fapte pot fi prezentate pentru a susține o astfel de afirmație? De ce cuvintele cu care preotul, la încheierea ceremoniilor din misterele eleusine, și brahmanii, la sfârșitul ceremoniilor lor religioase, își concediază asistenții, ar trebui să fie mayașe în loc de cuvinte grecești sau sanscrite? Nu este probabil ca această despărțire să fi continuat să fie rostită în limba celor care au instituit și au predat ceremoniile și ritualurile misterelor celorlalți?

Faptul că misterele sacre au existat în America din timpuri imemoriale, nu poate exista nicio îndoială. Chiar lăsând la o parte dovezile existenței lor, pe care le aflăm din monumentele de la Uxmal și din descrierea încercărilor de inițiere relatate în cartea sacră a Quichilor, găsim vestigii ale acestora în diferite alte țări de pe continentul occidental.

Garcilasso de la Vega ne informează că, în Peru, era ilicit pentru oricine care nu aparținea nobilimii să dobândească cunoștințe. Tot acolo, ca și în Egipt, în Caldeea, Etruria, India, Mayax, știința era privilegiul preoților și al regilor. Clasa sacerdotală deținea întâietatea. Ordinele sacerdotale erau conferite numai tinerilor care dădeau dovadă de suficiență pentru o funcție atât de importantă; și înainte de a putea fi primiți în Societatea Amautas sau a înțelepților, care era considerată o mare onoare, ei trebuiau să se supună unor probe foarte severe. Ritualurile și ceremoniile de inițiere au fost importate în Peru de strămoșii lui Manco Capac, fondatorul dinastiei incașe, care erau colonișți din America Centrală, după cum aflăm dintr-un manuscris nepublicat, scris de un părinte iezuit, Ev. Anello Oliva, la începutul anului 1631, în Lima; și care se află acum în biblioteca British Museum din Londra. Numele Quichita, din limba generală a Peru, indică în mod direct Quiches ca fiind ramura națiunii Maya care a dus civilizația în această țară.

Dacă din America de Sud mergem în New Mexico, acolo îi găsim pe Zuni și alți indieni Pueblo. După ce și-au păstrat independența, scuturând de timpuriu jugul spaniolilor, ei au fost puțin sau deloc influențați de civilizația europenilor și trăiesc astăzi la fel ca strămoșii lor cu multe secole în urmă, păstrând cu mare grijă nu numai puritatea limbii lor, pe care își învață copiii să o vorbească corect, ci și obiceiurile, tradițiile, riturile și practicile religioase străvechi.

Dl. Frank Gushing, care a fost însărcinat de Smithsonian Institution, din Washington, să facă un studiu al obiceiurilor şi manierelor lor, a fost adoptat de trib şi a devenit acum unul dintre cei mai influenţi şefi ai lor. Printre multele lucruri interesante descoperite de el, nu în ultimul rând existenţa a douăsprezece ordine sacre, cu preoţii lor, iniţiaţii lor, ritualurile lor sacre, la fel de atent păzite ca secretele vechilor mistere sacre cu care seamănă foarte mult. El a fost iniţiat în multe dintre ele, după ce a trebuit să treacă prin chinuri aproape la fel de grele ca cele din Xibalba, din care, fără îndoială, provin, fiind adus printre ei de coloniştii mayaşi şi, ulterior, de invadatorii nahualţi. Nahualţii au invadat şi, pentru o lungă perioadă de timp, au stăpânit Mexicul şi o parte din părţile nordice ale Americii Centrale. Aborigenii din aceste ţări i-au expulzat în cele din urmă din teritoriile lor, când s-au împrăştiat în toate direcţiile, pe la începutul erei creştine. Unii au ajuns până în nordul Golfului California şi Arizona. Indienii Yaqui, vecini cu Mayos şi care locuiesc în ţinuturile udate de râurile Yaqui şi Mayo în Sonora, sunt descendenţii unui trib Nahualt, de la care, după toate probabilităţile, naţiunile învecinate, locuitorii celor şapte oraşe din Cibola, printre care şi Zuni, au învăţat multe dintre practicile lor religioase; şi instituţia celor douăsprezece ordine sacre, care aminteşte de cei doisprezece preoţi care au prezidat la iniţierea în misterele sacre la Xibalba.

Căutând originea instituirii misterelor sacre, dintre care masoneria pare să fie strănepoata, urmărindu-le vestigiile din ţară în ţară, am fost aduşi pe vasta întindere a mării albastre, pe acest continent vestic, pe aceste misterioase „Ţări ale Vestului” unde sufletele tuturor oamenilor buni, credeau egiptenii, locuiau printre cei binecuvântaţi. Prin urmare, în această ţară, unde se spunea că Osiris domneşte suprem, ne putem aştepta să găsim adevărata semnificaţie a simbolurilor considerate sacre de iniţiaţii din toate ţările, din toate timpurile, şi care au ajuns până la noi, prin lunga trecere a veacurilor, încă înconjurate de vălul, aproape impenetrabil, al misterului ţesut în jurul lor de inventatorii lor. Cercetările mele îndelungate printre ruinele vechilor temple şi palate ale mayaşilor au fost răsplătite prin învăţarea de la sursă a semnificaţiei ezoterice a cel puţin unora dintre simboluri, a căror interpretare a nedumerit multe capete înţelepte - originea mistificării şi simbolismului numerelor 3, 5 şi 7.

Oricine a citit istorie ştie că în toate naţiunile, atât civilizate, cât şi necivilizate, din cea mai îndepărtată antichitate, preoţii au revendicat învăţătura ca pe un privilegiu al castei lor, acordat lor prin favoarea specială a Spiritului Exilat al universului. Din acest motiv, au ferit cu zel de privirile celorlalţi oameni comorile lor intelectuale şi le-au înconjurat cu vălul misterului. Ei au ascuns cu grijă toate descoperirile lor, ştiinţifice sau artistice, sub acoperirea simbolurilor, rezervând semnificaţia lor ezoterică sau secretă pentru iniţiaţi; oferind oamenilor doar explicaţii exoterice sau publice ale acestora, care să corespundă cel mai bine scopului lor. Ei au pus în practică principiul conform căruia „era necesar să păstrăm descoperirile filosofilor în operele de artă sau în natură departe de cei nedemni să le cunoască”, enunţat de eruditul şi celebrul călugăr englez Roger Bacon, unul dintre cei mai învăţaţi oameni ai timpului său, care a fost închis mulţi ani într-o celulă de către fraţii săi ignoranţi din cauza marii sale erudiţii. Acelaşi principiu este încă respectat îndeaproape de brahmani, de preoţii buddhişti din Thibet, de adepţii din India şi aş putea adăuga iezuiţii dintre creştini, deşi aceştia sunt foarte inferiori în cunoştinţe celorlalţi; secretul pe care l-au respectat timp de secole şi îl respectă în continuare este cea mai bună garanţie a puterii şi onoarei lor.

Judecând după numeroasele dispozitive şi embleme care au format ornamentul templelor şi palatelor din vechile oraşe ruinate din Yucatan, preoţii din Mayax par să fi fost la fel de dependenţi de simbologie ca şi omologii lor din India, Egipt, Chaldea şi alte ţări. Printre aceste dispozitive şi simboluri, câteva aparţin în mod clar misterelor lor sacre.

Studiul relicvelor civilizaţiei mayaşe antice mi-a arătat sursa multora dintre tradiţiile primitive ale omenirii, care au ajuns la noi prin intermediul cărţilor sacre ale hinduşilor, caldeenilor, egiptenilor şi evreilor. Aceştia, după ce le-au primit atât de la caldeeni, cât şi de la egipteni, au consemnat relatarea în *Pentateuh*, o carte atribuită mult timp lui Moise, dar despre care Matthew Henry şi alţi comentatori, care se mândresc cu ortodoxia lor, cred acum că a fost scrisă în vremuri ulterioare întemeierii monarhiei evreieşti. Nu ar fi posibil ca, tot în Mayax, să se găsească originea mistificării numerelor 3, 5 şi 7, considerate mistice de către toate naţiunile civilizate ale antichităţii de pe întregul pământ?

Cu siguranță, această mistificare trebuie să fi pornit de la una dintre aceste națiuni și să fi fost transmisă celorlalte fie de coloniști, misionari sau călători. Nu este admisibil, sau chiar presupus, ca aceeași idee și același misticism să fi fost atașate acestor numere de către toate aceste popoare diferite, fără a fi comunicate de la unul la altul. Astfel de speculații absconse cu privire la proprietățile outologice ale numerelor nu pot fi atribuite primelor lucrări ale minții umane în pașii săi incipienți către dezvoltarea intelectuală. În trezirea sa, intelectul uman, încă incapabil să înțeleagă cauzele fenomenelor naturale care au loc, ca întâmplări cotidiene, în existența materială a omului, nu se înalță în regiunile înalte ale metafizicii sau ale teoriilor filosofice și abstracte. Nu vedem noi, chiar în mijlocul nostru, că oamenii care trăiesc în ignoranță atribuie manifestările puterilor naturii unor ființe nevăzute, puternice, de care se tem în permanență, cărora le aduc omagii și cărora le adresează rugăciuni pline de temeri superstițioase pe care le inspiră aceste fantezii ale imaginației lor neexperimentate? Concepțiile abstracte, combinațiile numerice, speculațiile metafizice, ipotezele filosofice sunt produse ale unor inteligențe foarte cultivate, ale unor minți obișnuite să raționeze asupra cauzelor și efectelor, să deducă lucruri nevăzute din lucruri văzute.

Misticismul cu care au fost investite aceste numere, simbolizarea lor în misterele sacre, trebuie să-și fi avut originea în cauze materiale, palpabile pentru simțurile fizice, a căror memorie s-a pierdut în decursul veacurilor, alterată prin transportul printre popoarele care trăiau departe de națiunea care a conceput ideea, prin trecerea din gură în gură, în secretul inițierilor, generație după generație. Ideea unei divinități unice și omnipotente, care a creat toate lucrurile, pare să fi fost credința universală în epocile timpurii, printre toate națiunile care au atins un grad înalt de civilizație. Aceasta era doctrina preoților egipteni. Ei numeau Inteligența Divină **Kneph** și o plasau deasupra și în afară de Triade. Damascius, filosof eclectic, care a predat în școlile din Atena, în jurul anului 526 al erei creștine, în „*Tratatul*” său despre principii”, spune că „ ei nu afirmau nimic despre primul principiu al tuturor lucrurilor, ci îl celebrau ca pe un întuneric de trei ori necunoscut, care transcende orice percepție intelectuală”. Proclus, filosof platonic, director al școlii din Atena în anul 450 după Hristos, spune: "Demiurgos sau Creatorul este triplu, iar cele trei intelecte sunt cei trei regi, cel care există, cel care posedă, cel care privește. Aceste trei intelecte, prin urmare, el le presupune a fi Demiurgul; la fel ca cei trei regi ai lui Platon și ca cei trei pe care Orfeu îi celebrează sub numele de Phsenes, Ouranos și Kronos, regi ai marelui „continent Saturnian”, în Oceanul Atlantic.

În Caldeea, sora geamănă a Egiptului, fiica lui Poseidon, regele „Ținuturilor de dincolo de mare” și al Libiei, descoperim că, în ciuda caracterului aparent politeist pe care religia l-a dobândit din cele mai vechi timpuri, preoții și oamenii învățați, dacă dăm crezare lui Pitagora, Democrit și altor filosofi, au putut să explice prin metode ezoterice multiplicitatea zeilor lor, rezolvându-i în puterile naturii, reconciliind astfel întregul sistem cu monoteismul. De fapt, mai presus și în afara personajelor care populau Panteonul lor și care erau venerate cu același respect de regi și de popor, ei recunoșteau o divinitate superioară, **Ra**, atât de îndepărtată de prima lor triadă, încât nu știau cum să o adore. Semnificația numelui **Ra** pare să fi fost necunoscută istoricilor. Aceștia afirmă doar că înseamnă Dumnezeu cu emfază; dar originea sa rămâne încă un mister. În Egipt, ei au dat acest nume în special „Soarelui”, ca izvor al tuturor lucrurilor, dătător de viață și susținător a tot ceea ce există pe pământ. **La**, în limba maya, înseamnă "ceea ce a existat dintotdeauna. Adevărul etern".

Astfel, este evident că vechii caldeeni recunoșteau o ființă supremă, o esență divină, **Ra**, căreia Triadele îi erau subordonate.

Aceleași concepții despre divinitate au existat în India din cea mai îndepărtată antichitate. H. T. Colebrooke, în lucrarea sa despre „Cărțile sacre ale hindușilor” spune: "În ultima parte a *Niroukta*, dedicată exclusiv divinităților, se afirmă de trei ori că există doar trei zei; și că acești trei zei desemnează o singură divinitate. Zeii sunt doar trei, ale căror locuințe sunt Pământul, regiunile intermediare și cerurile; adică focul, aerul și soarele; dar Pradjapati, Domnul tuturor creaturilor, este Dumnezeul lor colectiv. De fapt, nu există decât un singur Dumnezeu, ”marele Suflet” *Maha-atma*. Acesta este numit „Soarele”, deoarece soarele este sufletul tuturor ființelor, a tot ceea ce se mișcă și a tot ceea ce nu se mișcă. Ceilalți zei sunt doar părți sau fracțiuni ale persoanei sale. Credința într-un Dumnezeu trinitar a existat, de asemenea, din cele mai vechi timpuri printre filosofii chinezi. Lo-pi,

un scriitor chinez, care a înflorit spre secolul al XI-lea al erei creştine, în timpul dinastiei Songs, explicând anumite pasaje din *Hi-Tse*, spune: Că „Marele Termen;" este „Marea Unitate" şi marele **Y**. Că **Y** nu are nici corp, nici formă. Că tot ceea ce are corp şi formă a fost creat de ceea ce nu are corp sau formă. Tradiţia spune că „Marele termen" sau „Marea unitate" cuprinde trei; că unul este trei şi trei sunt unul.

Hiu-Chin, care a trăit sub dinastia Hans, este autorul unui dicţionar chinezesc numit *Choueven* în care a păstrat multe tradiţii străvechi. El a scris despre începutul erei creştine. Explicând caracterul **Y**, el spune: În primul început raţiunea a subzistat în unitate. Raţiunea a făcut şi a împărţit Cerul şi Pământul; a convertit şi a desăvârşit toate lucrurile. Iar Tao-Tse, un contemporan al lui Confucius, care a scris *Tao-te-King*, o carte reputată foarte profundă, spunea cu mai bine de cinci sute de ani înainte de Hristos: "Că raţiunea, **Tao**, a produs unul. Că unul a produs două, că ambele au produs trei; şi că trei au produs toate lucrurile". Toţi scriitorii timpurii care au relatat despre religia vechilor peruvieni ne spun că aceştia venerau o fiinţă puternică şi nevăzută despre care credeau că a creat toate lucrurile, motiv pentru care îl numeau *Pacha-camac*. El, fiind de neînţeles, nu era reprezentat sub nicio formă sau figură, deşi au ridicat un templu magnific în onoarea sa pe coasta mării, care rivaliza în bogăţie şi splendoare cu cele dedicate Soarelui la Titicaca şi Cuzco. De asemenea, suntem informaţi că el se afla în fruntea unei trinităţi compuse din *el însuşi – Pacha-camac* - *Con* şi *Uiracocha*.

În această concepţie a unei Fiinţe Supreme, Creatorul tuturor lucrurilor, se reflectă învăţăturile *Popol vuh*, cartea sacră a Quichilor, în care citim că "tot ceea ce există este opera lui Tzakol - Creatorul - care, prin voinţa sa, a făcut ca Universul să ia naştere şi ale cărui nume sunt *Bitol* - Creatorul - *Alom* - Generatorul - *Qaholom* - Cel care dă fiinţă.

Faptul că aceeaşi doctrină a unei divinităţi supreme compusă din trei părţi distincte una de cealaltă, dar care formează totuşi una, a fost universal răspândită printre naţiunile civilizate din America, Asia şi egipteni, conduce în mod natural la concluzia că, la un moment dat, au existat între ele comunicări şi relaţii mai mult sau mai puţin intime. Prin urmare, ele trebuie să îşi fi împărtăşit reciproc tradiţiile, speculaţiile metafizice şi realizările intelectuale.

De fapt, toţi istoricii sunt de acord cu Philostratus şi admit că au existat relaţii comerciale între Egipt şi India. Mai mult, Eusebiu afirmă că, în timpul domniei lui Memnon, regele Etiopiei, un grup de etiopieni din ţările din jurul râului Indus au migrat şi s-au stabilit în valea Nilului. Şi numeroasele sticle chineze şti, "cu inscripţii în această limbă, găsite în mormintele din Teba, dovedesc, dincolo de orice îndoială, că au existat comunicaţii între locuitorii Chinei şi egipteni în vremuri foarte îndepărtate, după cum se presupune din calitatea inferioară a sticlelor, despre care unii par să creadă că au fost fabricate înainte ca arta de a face obiecte din porţelan să atingă gradul înalt de perfecţiune la care a ajuns ulterior.

Pe de altă parte, vasul cu inscripţii chinezeşti găsit de Dr. Schliemann în stratul cel mai de jos al săpăturilor sale de la Hissarlik, inscripţii care au fost parţial descifrate de eminentul indianist Emile Burnouf şi apoi interpretate în detaliu de marele cărturar chinez Fi-Fangpao, pe când era ambasador la Berlin, şi care au dovedit să menţioneze faptul că vasul conţinea mostre de tifon chinezesc, arată că chinezii aveau relaţii comerciale active cu Grecia şi Asia Mică chiar înainte de asediul Troiei.

Aceste concepţii cu privire la Dumnezeul Treimic au străbătut veacurile până în zilele noastre, fiind păstrate în lucrările filosofilor şi sunt încă considerate sacre de mulţi dintre creştini şi brahmani. Dar nu aflăm din cărţile lor sacre unde, când sau cum a apărut această doctrină. Oricare ar fi fost sursa din care a izvorât, este sigur că preoţii şi oamenii învăţaţi din Egipt, Chaldea, India sau China, dacă mai cunoşteau adevărata istorie a originii sale în momentul în care au scris, au păstrat-o într-un secret profund şi au împărtăşit-o doar câtorva aleşi dintre cei iniţiaţi în misterele sacre.

Nu trebuie să căutăm informaţii printre părinţii Bisericii Creştine, pentru că ei sunt la fel de tăcuţi ca mormântul cu privire la acest subiect. Ei au admis în doctrinele lor noţiunea unui Dumnezeu trinitar, aşa cum o învăţau filosofii păgâni, şi şi-au însuşit-o, la fel ca multe alte învăţături şi teorii ale lor, fără să ştie, fără să întrebe despre originea lor. Conciliile le-au declarat

revelații de sus, mistere insondabile care nu pot fi cercetate și le-au impus ca dogme, care trebuie implicit crezute, cu o credință oarbă, așa cum sunt astăzi, de către adepții Bisericii Romane.

Prin adepții lor, ideea celor trei persoane din Divinitate și-a făcut loc în Masoneria Liberă, iar pe coloanele care împodobesc templul, în cadrul unuia dintre grade, citim aceste inscripții: "*În numele Sfintei și indivizibilei Treimi*"; și mai jos: "*Avem fericirea de a locui în unitatea pacifică a numerelor sacre*".

Celor inițiați în mistere mai mici, doctrina le-a fost prezentată sub haina speculațiilor metafizice complicate cu care a ajuns la noi. Astfel de explicații ale naturii simbolice a numerelor mistice le-au fost date astfel încât a fost aproape imposibil să obțină o înțelegere corectă a scopului lor. Prin parcurgerea extraselor citate mai sus, este ușor de văzut că toate raționamentele referitoare la valoarea mistică a numărului 3 și la relațiile sale cu o divinitate supremă sunt simple fantezii ale imaginației, speculații vagi, cavouri false; fără sens pentru mințile practice și curioase. În ceea ce privește explicarea naturii divinității, toți filosofii sunt de acord să admită că aceasta transcende inteligența omului, deoarece omul este finit; iar ceea ce este finit nu va putea niciodată să înțeleagă ceea ce este infinit.

Unii dintre filosofii greci au reflectat în învățăturile lor, precum și în scrierile lor, doctrinele pe care le-au învățat de la profesorii lor, preoții din Heliopolis, Memphis și Teba. De la ei putem culege o licărire de lumină slabă care ne îndreaptă spre originea simbolizării numerelor. Am spus că Proclus afirmă că cele trei părți componente ale triplei zeități erau trei intelecte sau trei Regi - un fapt confirmat de Platon, care fusese și el admis la mistere, și de Orfeu, care a celebrat acești trei Regi în ceremoniile instituite de el, despre care Herodot spune că erau identice cu misterele egiptene.

Pitagora, care primise de la egipteni cunoașterea numerelor și a semnificației lor, și-a învățat discipolii că Dumnezeu era numărul și armonia. El i-a determinat să onoreze numerele și diagramele geometrice cu numele zeilor. Egiptenii asemănau natura cu triunghiul echilateral, cel mai perfect și mai frumos dintre toate triunghiurile; și, potrivit lui Servius, atribuiau numărul perfect 3 marelui Dumnezeu.

Caldeii simbolizau Eusoph sau *marea lumină* printr-un triunghi echilateral; iar în *Sri-Santara* sau diagrama cosmogonică a hindușilor, care a servit drept model pentru multe dintre templele lor, cel fără nume, marele **Aum** care locuiește în infinit, este reprezentat ca un triunghi echilateral. Egiptenii considerau triunghiul echilateral ca fiind simbolul „naturii" frumoase și roditoare. În hieroglife, era emblema cultului. Vedem, deasupra altarului principal, în toate bisericile catolice vechi, reprezentarea unui triunghi echilateral care conține ochiul atotvăzător al lui Osiris, ca simbol al divinității. Aceeași emblemă este familiară și celor care vizitează lojile masonice, ca una sub care este reprezentat „Marele Arhitect al Universului".

Dacă, pornind de la acele țări pe care am fost obișnuiți să le considerăm „Lumea Veche" și ghidați de cele trei cuvinte de încheiere folosite de brahmani și de preoții oficianți de la Eleusis, la încheierea ceremoniilor lor religioase, cuvinte despre care am arătat că aparțin limbii mayașe, ne continuăm cercetările în „Ținuturile Vestului", vom descoperi din nou că triunghiul era simbolic și la mayași și la vecinii lor de atunci.

Îl vedem în poziția celor trei semisfere sculptate, așa cum am spus deja, la fiecare capăt al camerei nordice a clădirii de deasupra sanctuarului de la Uxmal. O întâlnim apoi în arcurile triunghiulare care formează tavanele apartamentelor din toate templele și palatele, de fapt în toate edificiile din Mayax, precum și în cele din Palenque și din alte localități din America Centrală.

Planul general al acestor edificii este același peste tot; nu pentru că au fost construite de aceiași arhitecți sau în aceeași perioadă, ci pentru că construcția lor a fost în conformitate cu anumite învățături referitoare la mistere. În toate clădirile, indiferent de mărimea lor, planul era sub forma unui pătrat alungit

adică a literei lor **M**, pronunțată **Ma**. **Ma** este contracția lui **Mam**, *străмoșul*, așa cum numeau ei Pământul și, prin extensie, Universul. **Ma** este, de asemenea, radicalul lui **Ma-yax**, numele

peninsulei Yucatecan, în antichitate, a cărei formă, fără îndoială, a sugerat-o pe cea a literei **M**, atât pentru mayași, cât și pentru egipteni. De fapt, în Egipt și în Mayax, figura

din hieroglife reprezintă Pământul și Universul. Se va observa, examinând planurile lor, că aceasta era și forma apartamentelor din templele și palatele din Caldeea, din Egipt și Grecia; cea a mormintelor etruscilor; de aici, fără îndoială, a fost atribuită lojilor masonice din zilele noastre.

Tavanul triunghiular din aceste țări, și nu există niciun motiv să ne îndoim că a fost la fel și în „Ținuturile Occidentului”, era simbolul Dumnezeului Treimic, Spiritul Conducător al Universului, presupus a locui în ceruri, deasupra tuturor lucrurilor. (Aceasta explică faptul că constelațiile firmamentului sunt reprezentate pe tavane).

Cay în palatul regelui Can, la Uxmal.

Potrivit lui Zoroastru, el este focul, soarele, lumina; pe care platonicienii de mai târziu l-au descris ca putere, intelect, suflet sau spirit; iar teologii antici, care invocau soarele în misterele lor, potrivit lui Macrobius, ca putere a lumii, lumină a lumii, spirit al lumii; pe care Plutarh le dă drept inteligență, materie, kosmos, frumusețe, ordine, lume; despre aceste trei spune: "natura universală poate fi considerată ca fiind alcătuită, şi există motive să concluzionăm că egiptenii obişnuiau să asemene această natură cu ceea ce ei numeau cel mai frumos şi perfect triunghi. "

Se va observa că figura geometrică formată la capetele fiecăruia dintre aceste apartamente, de liniile tavanelor, laturilor şi podelei, este un pentagon, simbol al numărului mistic 5, al cărui nume, **penta**, în greacă, transmite şi ideea de Univers; în timp ce **Ho** în maya, care înseamnă 5, este şi radicalul lui **Hood**, *capul*, deci zeitatea.

Apoi, în cele din urmă, numărul planurilor care formează încăperile - cele două ale tavanelor, cele două ale laturilor, cele două ale capetelor şi cel al podelei - şapte în total, arată în mod concludent nu numai de ce constructorii au adoptat arcul triunghiular în locul celui circular, ci şi că planul clădirilor lor a fost conceput în strictă conformitate cu numerele mistice 3, 5, 7 sau multiplii lor, după cum vedem prin înălțimea piramidelor; numărul de rânduri de pietre care formează zidurile; cel al teraselor pe care se aflau templele; cel al gradelor scărilor prin care se ajungea la ele.

Doar două edificii de construcție diferită au fost găsite printre orașele antice ale mayaşilor. Unul dintre ele, acum complet ruinat, după ce a fost spulberat de un fulger în 1848, se afla în Mayapan. Acest loc a fost distrus, conform episcopului Landa, în anul 1446 al erei creştine, de către stăpânii şi nobilii țării, pentru a pune capăt dinastiei Cocomeilor, care guverna cu tiranie. Celălalt, încă în picioare, deşi foarte afectat de acțiunea timpului şi a vegetației, poate fi văzut în cel mai vechi oraş, Chichen. Aceste clădiri au fost consacrate studiului astronomiei şi, fără îndoială, desfăşurării anumitor ceremonii religioase legate de venerarea soarelui, a lunii şi a altor corpuri cereşti. Erau circulare; planul lor forma trei cercuri concentrice reprezentând zodiacul, iar secțiunea lor verticală, în liniile sale generale, transmite minții că, în construcția lor interioară sau ezoterică, plasată în fața ochilor maselor, dar ascunsă de acestea, arhitectul dorea să reprezinte figura mastodontului, care era venerat de popor ca imagine a divinității pe Pământ - probabil pentru că acest pachiderm era cea mai mare şi mai puternică creatură care trăia pe pământ.

Printre ornamentele care înfrumusețau una dintre cele şapte turle care împodobeau fațada sudică a aripii nordice a vechiului palat al regelui Can şi care erau dedicate fiecăruia dintre cei şapte membri ai familiei sale, pe cea pusă deoparte pentru a comemora numele fiului său cel mare, Cay (Peşte), marele pontif, se văd aceste simboluri:

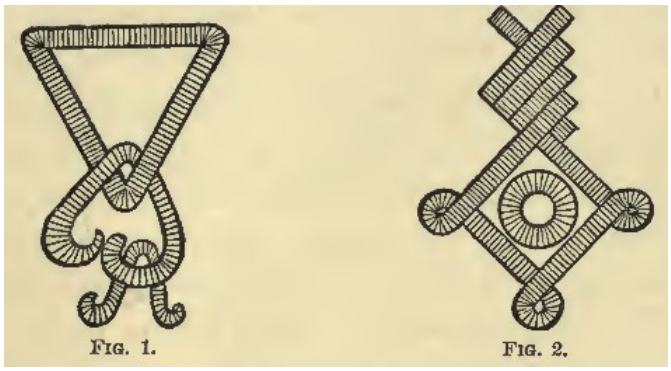

Cunoştințele mele despre simbolurile şi caracterele sacre folosite de preoții învățați din Mayax, în inscripțiile murale şi ornamentele templelor şi palatelor lor, îmi permit să înțeleg

semnificația lor exoterică. Primul (Fig. 1) este compus dintr-un triunghi echilateral cu vârful în jos; prin el trece o panglică legată într-un nod. Triunghiul pare să reprezinte aici întreaga țară, „Ținuturile Occidentului”, compuse din trei mari continente, ”America de Nord şi America de Sud” de astăzi şi „marea insulă”, numită Atlantida de Platon, care a dispărut în mijlocul unui cataclism îngrozitor, sub valurile oceanului, aşa cum o descrie autorul manuscrisului *Troano*, care confirmă astfel relatarea făcută de preoții egipteni lui Solon. Panglica legată într-un nod ar indica faptul că inițiații, cărora li s-a transmis explicația ezoterică a simbolului, erau legați între ei, de secret şi de jurământul lor. Semnificația ascunsă a simbolului ar fi putut fi aceea că triunghiul echilateral reprezenta divinitatea mereu atentă, mereu creatoare - natura în care ne mişcăm, trăim şi existăm, în care toate lucrurile sunt legate.

A doua emblemă (fig. 2) pare să fi aparţinut mai ales celui mai înalt grad al misterelor sacre, deoarece o găsim printre alte simboluri sculptate pe lespezile care formau învelişul exterior al mausoleului ridicat în memoria marelui pontif Cay. Această a doua emblemă este, de asemenea, o panglică, legată astfel încât să formeze trei bucle, fiecare ocupând un unghi al unui pătrat alungit, imagine a Universului; al patrulea unghi fiind împodobit cu falduri plate, care sunt emblematice pentru Mayax, sediul sau şeful guvernului, astfel aranjate încât să formeze treptele - 5 la număr - ale unui tron. Acest lucru explică plasarea lor în unghiul superior. Cele trei bucle rotunde sunt simbolice pentru cele trei mari părți care compun „Pământurile Vestului”, pe care mitologii greci le-au reprezentat prin tridentul lui Poseidon, zeul lor al mării. În ceea ce priveşte semnul ⊙, în Mayax, ca şi în Egipt, acesta trebuia să reprezinte soarele. Acesta a fost plasat în mijlocul pătratului pur şi simplu pentru a semnifica faptul că, aşa cum soarele era centrul universului, sufletul viu al tuturor lucrurilor, reprezentantul său, ”copilul soarelui”, marele preot, era lumina care ilumina secretele misterelor sacre prin înțelepciunea sa; şi a cărui cunoaştere îl făcea conducătorul potrivit al țării. ⊙ este, de asemenea, prima literă a alfabetului maya şi egiptean, corespunzătoare literei latine **A**, inițiala lui **Ah**, articolul masculin maya, care denotă forță, putere -**Ah** fiind, de asemenea, prima silabă a cuvântului ***Ahau*** King.

Ştim încă prea puțin despre principiile religioase ale vechii preoţii din Mayax pentru a ne hazarda într-o explicație. Tot ce putem afirma cu certitudine este că numărul 7 era apendicele special al celui de-al treilea grad al misterelor. Era considerat ca fiind înzestrat cu o mare potențialitate; era, după cum spune Pitagora, vehiculul vieţii, conţinând sufletul şi trupul.

Ce motive i-au determinat pe fondatorii misterelor din Mayax să aleagă numerele 3, 5, 7 ca simboluri ale diferitelor grade în care i-au împărţit, nu putem decât să presupunem în prezent. Este probabil că anumite cauze naturale sau comemorarea unor evenimente importante care au avut loc în viața națiunii sau în cea a familiei fondatorilor dinastiei care a condus-o au sugerat adoptarea lor. Cert este că cei şapte membri ai acestei familii erau simbolizaţi colectiv prin emblema **Ah-ac-Chapat** sau *Şarpele cu şapte capete*. Este dificil de prognozat dacă vom obține vreodată o înțelegere a învățăturilor secrete ale mayaşilor, chiar dacă am avea acces la bibliotecile lor; deoarece este de presupus că nu le-au încredințat papirusurilor cărţilor lor.

Landa, în lucrarea sa *„Relation of the things of Yucatan*”, spune: "Fiii sau rudele cele mai apropiate îi succedau marelui preot în demnitatea sa; cu el se afla cheia ştiinţelor lor şi de aceasta se ocupau cel mai mult, deoarece preoții erau cei care dădeau sfaturi lorzilor şi răspundeau la întrebările lor. . . . Marele preot era cel care numea preoții pentru orașele sau satele care nu aveau niciunul, îi examina cu privire la competența lor în ştiințe şi ceremonii. El le încredința lucrurile legate de funcția lor şi le cerea să dea un bun exemplu poporului. Preoții se ocupau cu slujirea templului şi cu predarea diverselor ştiințe, în special cum să scrie cărţile care le conțineau. Ei îi învățau pe fiii celorlalți preoți şi pe fiii mai mici ai prinților care erau trimişi la ei în copilărie, dacă îi vedeau înclinați spre această profesie".

Pentru a înțelege explicația posibilei origini a mistificării numerelor 3, 5 şi 7, este necesar să ştim câte ceva despre poporul în rândul căruia pare să fi luat naştere.

Dacă pornim de la gurile râului Mississippi şi călătorim spre sud, traversând Golful Mexic, la o distanță de exact patru sute optzeci de mile, ajungem pe coasta nordică a Peninsulei Yucatecan.

Punctul său cel mai nord-estic, Cape Catoche, se află la o sută douăzeci de mile de Cape San Antonio, capătul vestic al insulei Cuba. Yucatan desparte Golful Mexic de Marea Caraibelor. Este cuprins între 17° 30' şi 21° 50' latitudine nordică şi 88° şi 91° longitudine vestică de la meridianul Greenwich. Lungimea sa este, prin urmare, de 260 de mile de la nord la sud, iar lăţimea sa de 180 de mile de la est la vest. Întreaga ţară este o formaţiune calcaroasă fosiliferă, înălţată doar câţiva metri deasupra mării; înălţimea maximă în interior este de aproximativ 70 de picioare. Deşi suprafaţa sa stâncoasă, goală în cea mai mare parte, este acoperită, doar pe alocuri, cu câţiva centimetri de lut cultivabil, format din detritusurile pietrelor şi din descompunerea materiilor vegetale, solul său este de o fertilitate surprinzătoare.

Întreaga ţară este acum acoperită cu păduri aproape impenetrabile. Privind-o din vârful uneia dintre piramidele înalte, care par nişte case luminoase în mijlocul acelui ocean de frunziş, privitorul are impresia că priveşte o mare imensă de verdeaţă care delimitează orizontul şi ale cărei valuri vin să moară, cu un murmur blând, la poalele monumentului pe care se află. Nici un deal, nici măcar o colină nu sparge monotonia peisajului, care este uşurată doar de grupurile de palmieri care se profilează ici şi colo, ca nişte insuliţe, deasupra nivelului verde mort.

În trecut, această ţară, acum aproape depopulată, a fost populată de o naţiune foarte civilizată, dacă e să judecăm după numărul mare de oraşe mari ale căror ruine există împrăştiate în mijlocul pădurilor din întreaga ţară şi după clădirile somptuoase, odinioară temple ale zeilor sau palate ale regilor şi preoţilor, ale căror pereţi sunt acoperiţi cu inscripţii, basoreliefuri şi alte sculpturi interesante care egalează în frumuseţe de design şi execuţie magistrală pe cele din Egipt şi Babilon.

Autorul manuscrisului *Troano* - un tratat foarte vechi de geologie, una dintre cele patru cărţi cunoscute care au scăpat de distrugere din mâinile episcopului Landa şi ale altor călugări catolici fanatici care i-au însoţit pe invadatorii spanioli, atunci când, după o luptă de douăzeci de ani, aceştia au devenit în cele din urmă, în 1541, stăpânii ţării - ne spune că, în trecut, peninsula a fost numită Mayax; adică, pământul primitiv, *terra firma*. Aceasta a dat numele întregului imperiu al mayaşilor, care cuprindea toate ţările cunoscute astăzi ca America Centrală, de la istmul Darien, la sud, până la cel al Tehuantepec, la nord. Sediul guvernului era la Uxmal, dar marele emporiu al artelor şi ştiinţelor lor, inima, prin urmare, a acestei civilizaţii minunate, era la Chichen-Itza, care a devenit o metropolă imensă. În templele sale veneau pelerini din toate părţile pentru a se închina şi chiar pentru a-şi oferi propria persoană ca sacrificiu Atotputernicului, aruncându-se în fântâna sacră de la care oraşul şi-a luat numele. Tot acolo veneau şi înţelepţii de departe, pentru a-i consulta pe *H-Menes*, preoţi învăţaţi, al căror colegiu încă există. Printre aceşti străini se aflau bărbaţi bărboşi ale căror trăsături le aminteau foarte bine pe cele ale asirienilor de odinioară şi ale afganilor de astăzi.

De la Chichen, această mare civilizaţie pare să îşi fi extins influenţa până în cele mai îndepărtate părţi ale Pământului şi să îşi fi exercitat puterea de control asupra unor naţiuni îndepărtate şi eterogene. Fapt este că întâlnim numele Maya în multe ţări din Asia, Africa, Europa, precum şi din America, şi întotdeauna cu semnificaţia de înţelepciune şi putere ataşată acestuia. Oriunde îl găsim, aflăm şi vestigii ale limbii, obiceiurilor, religiei, tradiţiilor cosmogonice şi istorice ale poporului mayaş. Multe dintre aceste tradiţii au fost consemnate în cărţile sacre ale diferitelor naţiuni şi au ajuns să fie considerate drept istoria primitivă a omenirii. Pentru a cita câteva exemple. Crearea lumii, în conformitate cu concepţiile lor, este sculptată şi formează un tablou interesant deasupra uşii, pe faţada estică a palatului de la Chichen-Itza.

Acesta ar putea servi drept ilustraţie pentru relatarea creaţiei, aşa cum o citim la începutul primului capitol din *Manava Dharma Sastra*, sau *ordonanţele Meniului*; o carte compilată, spune celebrul indianist H. T. Colebrooke, cu aproximativ 1 300 de ani înainte de era creştină, şi din alte lucrări mai vechi ale brahmanilor. Respectiva relaţie completată, însă, de relatarea mitului conform egiptenilor, aşa cum este relatat de Eusebiu în lucrarea sa *Pregătiri evanghelice*.

Efectiv, în tablou vedem reprezentat un ou luminos, care emite raze şi pluteşte în mijlocul apelor, unde a fost depus de Inteligenţa Supremă. În acest ou este aşezat Creatorul, cu corpul vopsit

în albastru, cu pântecele înconjurat de un brâu; el ține un sceptru în mâna stângă; capul îi este împodobit cu un penaj de pene; este înconjurat de un șarpe, simbol al Universului.

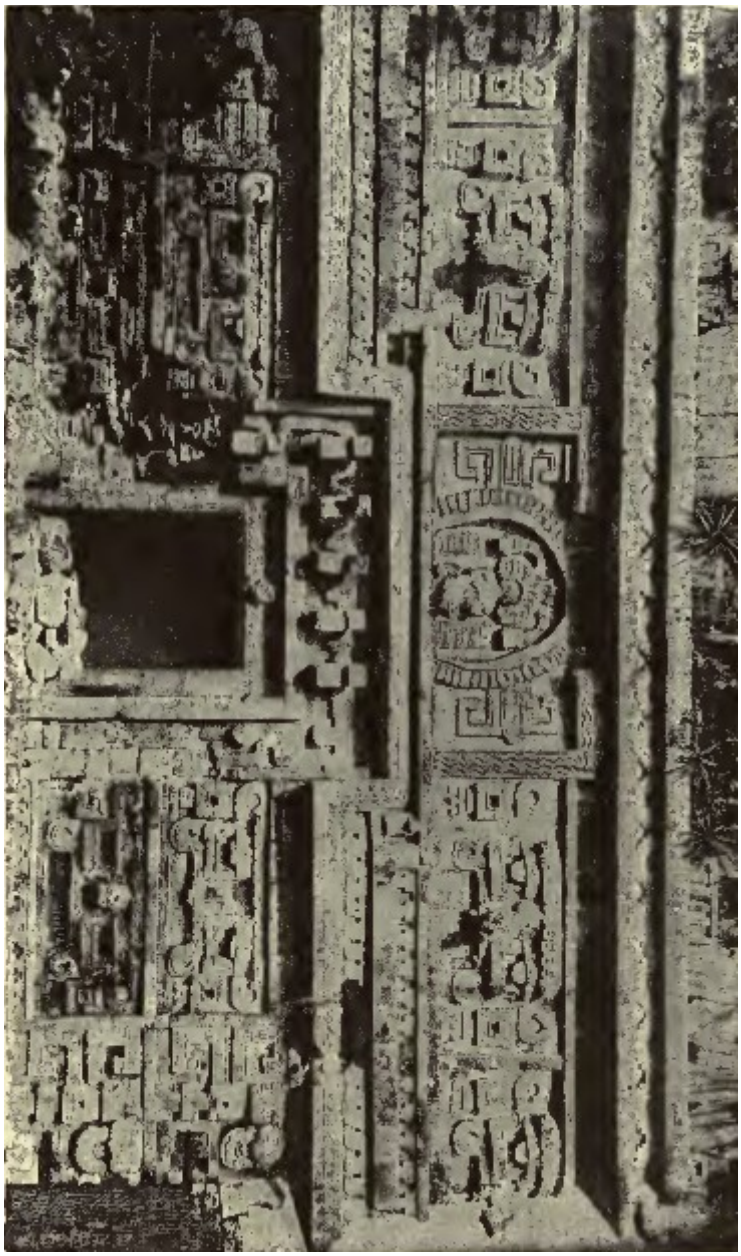

Tablou al creației, de pe fațada estică a palatului de la Chiehen-Itza.

Porphyrius, vorbind despre Jupiter, Creatorul în misterele orfice, spune: "filosofii, adică inițiații, îl reprezentau ca pe un om, așezat, făcând aluzie la esența sa imuabilă; partea superioară a corpului goală, deoarece în părțile sale superioare (în ceruri) Universul este văzut cel mai descoperit; îmbrăcat de la brâu în jos, deoarece lucrurile terestre sunt cele mai ascunse vederii.

El ține un sceptru în mâna stângă, deoarece inima se află pe acea parte, iar inima este sediul înțelegerii care reglează toate acțiunile omului". Și din nou: "Egiptenii numesc *Kneph* inteligența, sau puterea creatoare. (*Kneph*, sau fie *Kaneh*, pare un cognat al lui **can-hel**, un cuvânt maya al cărui sens este șarpe (dragon); ei spun că acest zeu a aruncat din gura sa un ou în care a fost produs un alt zeu numit **Phtha**, (**Thah** este un alt cuvânt maya, înseamnă *lucrătorul* - de aici Făcătorul, Creatorul); și Eusebiu afirmă: „Că l-au reprezentat pe *Kneph*, sau Cauza Eficientă, ca pe un om de culoare albastră, cu un brâu în jurul coapselor, un sceptru în mână, o coroană pe cap, împodobit cu un penaj de pene; și că emblematic l-au figurat sub forma unui șarpe”

Va pretinde cineva cu bun simț că aceste concepții cu privire la Creator, pe care le găsim nu numai identice, ci și exprimate în același mod și cu aceleași simboluri, de către filosofii din India,

Egipt şi Mayax, sunt simple coincidenţe? Dacă nu sunt rezultatul hazardului, ele trebuie să fi fost concepute de înţelepţii uneia dintre aceste ţări, aceea, fără îndoială, în care civilizaţia era cea mai veche, şi comunicate altora; aceştia, la rândul lor, le-au predat vecinilor lor, aşa cum ştim că au făcut egiptenii faţă de greci.

Din nou, citim în *Geneza* că, într-o perioadă foarte timpurie din istoria omului, un anumit om şi-a ucis fratele din gelozie. Ni se spune că victima se numea Abel, iar ucigaşul său Cain.

Fără îndoială, autorul cărţii a repetat pur şi simplu povestea pe care o învăţase de la preoţii egipteni, cu privire la uciderea lui Osiris (în cinstea căruia au fost instituite misterele) de către fratele său Set, din gelozie; a făcut astfel de modificări în naraţiunea sa pentru a nu divulga secretele pe care jurase să le păstreze.

Dacă vreunul dintre cei iniţiaţi în misterele superioare cunoştea încă adevărata istorie a crimei, a păstrat-o într-un secret profund şi a dat doar explicaţii exoterice care se potriveau cel mai bine scopului lor. Foarte puţine lucruri pot fi învăţate de la istoricii antici. Herodot se scuză întotdeauna de a vorbi despre acest subiect, deşi afirmă că este bine familiarizat cu ceea ce ţine de mistere: iar ceea ce aflăm din cartea lui Plutarh, *Iside et Osiride*, este o versiune inventată pentru a satisface iniţiaţii din gradele inferioare. În ea, Osiris este reprezentat ca devenind eroul culturii Egiptului. După ce a urcat pe tron, după ce şi-a învăţat supuşii artele civilizaţiei, el a întreprins o expediţie din Egipt, pentru a vizita şi a dispensa aceleaşi beneficii diferitelor ţări ale lumii. El a lăsat-o pe soţia şi sora sa, Isis, să se ocupe de afacerile regatului, pe care l-a administrat ajutată de sfaturile prietenului şi preceptorului său Thoth. Isis fiind extrem de vigilentă, Set, celălalt frate al ei, nu a avut ocazia să facă inovaţii în guvernare. Totuşi, el dorea să se aşeze pe tron. După întoarcerea lui Osiris, a conspirat împotriva lui şi a convins alte şaptezeci şi două de persoane să se alăture conspiraţiei, împreună cu o anumită regină a Etiopiei, pe nume *Aso*, care se întâmpla să fie în Egipt în acel moment. L-a invitat pe fratele său, care nu bănuia nimic, la un banchet şi a făcut ca un cufăr frumos să fie adus în sala de banchet. Acesta a fost foarte admirat de toată lumea. Apoi, ca în glumă, s-a oferit să îl dea persoanei căreia i se potrivea cel mai bine. Toţi au încercat să intre în el, unul după altul, dar nimănui nu i s-a potrivit la fel de bine ca lui Osiris, care s-a aşezat la rândul său în el. Apoi Set, ajutat de conspiratori, a închis capacul şi l-a fixat pe exterior cu cuie.

Această poveste a unui frate ucis la cererea altui frate, din cauza geloziei, este relatată şi în vechiul poem sanscrit al lui Valmiki, ”*Kamayana*”. Nu suntem informaţi de autor de unde a obţinut-o; dar victima se numea *BALI*, iar Maya este reprezentată ca fiind duşmanul său. Recitalul acestui eveniment fiind identic cu cel arhivat în sculpturile şi picturile murale încă existente pe pereţii anumitor edificii de la Chichen-Itza şi cu relatarea sa înregistrată în a doua parte a manuscrisului *Troano*. ar părea să indice că relatarea fratricidului a fost adusă în India de un călător sau misionar mayaş; sau poate de coloniştii din Mayax despre care Valmiki ne spune că au luat în stăpânire şi s-au stabilit, în vremuri foarte îndepărtate, în ţările aflate la sud de peninsula indochineză, cunoscute astăzi sub numele de *Dekkan*. Ei au adus, desigur, în noua lor casă, cu limba şi obiceiurile, civilizaţia, tradiţiile şi folclorul din ţara mamă. Printre acestea se numără tradiţia conform căreia, în vremuri foarte vechi, fiul unuia dintre conducătorii lor primitivi şi-a ucis fratele din gelozie, pentru a intra în posesia soţiei sale, de care se îndrăgostise, şi a frâielor guvernului.

În stilul exagerat al poeţilor hindoo, Valmiki povesteşte uciderea lui Bali. Povestea este următoarea. Erau doi prinţi pe nume Bali şi Sougriva, fiii unui rege al naţiunii Maimuţelor. După moartea tatălui lor, Bali, cel mai în vârstă, a fost chemat la tron, fiind ales de popor unic monarh şi stăpân suprem. Între Bali şi Maya a izbucnit o duşmănie teribilă din cauza unei femei pe care amândoi o râvneau. Maya l-a provocat pe Bali la o luptă mortală şi l-a atras într-o ambuscadă. Bali nu s-a mai întors după un timp, s-a crezut că a murit, iar fratele său Sougriva a urcat pe tron. Bali s-a întors însă şi, găsindu-l pe fratele său instalat în locul său, l-a acuzat de trădare în consiliul nobililor şi în faţa poporului. L-a acuzat că a făcut să circule vestea morţii sale pentru a uzurpa frâiele guvernului. Apoi l-a alungat de la curte, l-a trimis în derivă fără mijloace, privându-l de casa sa, de soţia sa şi de poziţia sa socială.

Sougriva s-a întâlnit cu Rama; i-a cerut ajutorul pentru a-şi răzbuna nedreptăţile. După ce a primit promisiunea acestuia de a-l ucide pe Bali, puternic în protecţia unui astfel de aliat, l-a

provocat pe fratele său la o luptă mortală, deşi ştia că singur nu era pe măsura lui. În timpul confruntării care a urmat, Rama, care era prezent, văzând că Sougriva era bătut crunt, a trimis o săgeată prin pieptul lui Bali şi l-a ucis. Ultimele cuvinte ale acelui prinţ către ucigaşul său, care se afla lângă el, au fost: "Ce glorie te aştepţi să culegi din moartea pe care mi-ai dat-o în timp ce eu nici măcar nu mă uitam spre tine ? Ascuns, m-ai rănit într-un mod laş, în timp ce atenţia mea era absorbită de acel duel". *Şi astfel Bali a fost ucis cu perfidie*.

Din sculpturile şi picturile murale care împodobesc pereţii palatelor de la Chichen-Itza şi Uxmal aflăm că regele Can (Şarpele), fondatorul sau poate restauratorul acestor oraşe antice, a avut trei fii, pe nume *Cay* (Peşte), *Aac* (Ţestoasă) şi *Coh* (Leopard), şi două fiice, *Moo* (Macaw) şi *Nicte* (Floare).

Legea mayaşilor era ca cel mai tânăr dintre fraţi să se căsătorească cu cea mai în vârstă dintre surori, pentru a asigura descendenţa legitimă şi divină a familiei regale. Acelaşi obicei ca prinţii de sânge regal să se căsătorească cu surorile lor a existat printre egipteni din cele mai vechi timpuri şi a devenit ulterior general; o astfel de alianţă era considerată norocoasă. De asemenea, a prevalat la etiopieni, la greci, la cei din Mesopotamia din vremea patriarhilor, la peruvieni şi la multe alte naţiuni. Prinţul Coh a fost un războinic curajos şi de succes; în fruntea urmaşilor săi, pe care i-a condus adesea la victorie, el a cucerit multe naţiuni şi a sporit mult gloria şi întinderea imperiului mayaş. Fiind cel mai tânăr dintre fraţi, el a fost cel care a trebuit să se căsătorească cu Moo, cea mai în vârstă dintre surori. Aceasta, la rândul ei, l-a iubit mult şi a fost mândră de isprăvile sale. După moartea regelui Can, tatăl lor, ţara a fost împărţită între copiii săi. Moo a devenit regina din Chichen, iar mulţi dintre domni i-au jurat credinţă. După moartea ei, ea a primit onorurile apoteozei; a devenit zeiţa focului şi a fost venerată într-un templu magnific, construit pe vârful unei piramide înalte şi foarte extinse, ale cărei ruine sunt încă vizibile în oraşul Izamal.

Prinţul Coh în luptă (din picturile murale de la Chichen Itza).

Aac, al doilea fiu al regelui Can, era de asemenea îndrăgostit de ea. În soarta sa a căzut străvechea metropolă Uxmal) „cea de trei ori reconstruită”. Statuia sa fără cap şi fără picioare este încă vizibilă deasupra intrării principale, pe faţada palatului cunoscut sub numele de „Casa guvernatorului”, în acest loc. Cadavrele jupuite ale celor doi fraţi ai săi şi ale surorii sale mai mari

se află la picioarele sale; capetele lor atârnă de cureaua din jurul taliei sale; ruinele reşedinţei sale private, ornamentate cu ţestoase - totemul său - există încă în colţul de nord-vest al celei de-a doua dintre cele trei terase pe care este construit palatul. Legea ţării şi propria sa predilecţie pentru Coh au fost bariere insurmontabile care l-au împiedicat pe Aac să se căsătorească cu Moo. El nu era un războinic, ci un curtean. Îşi petrecea viaţa în lenevie, printre plăceri şi frivolităţi. Cu toate acestea, era invidios pe faima câştigată de fratele său mai mic ; gelos pe el din cauza iubirii poporului şi, cu atât mai mult, pe cea a surorii şi soţiei sale. El a permis pasiunilor sale rele să câştige stăpânirea asupra sentimentelor sale mai bune. A instigat la o conspiraţie împotriva prietenilor săi din copilărie, cu scopul de a-şi ucide propriul frate, de a intra cu forţa în posesia surorii la care râvnea atât de mult, de a prelua frâiele guvernului şi de a deveni stăpânul suprem al întregului imperiu.

În sculpturile de pe lintele de lemn de la intrarea în camera funerară a lui Coh, în picturile care împodobesc pereţii acesteia şi în care este descrisă acea parte din viaţa personajelor implicate în aceste evenimente, Aac este reprezentat plin de mânie, ţinând trei sulițe în mână, angajat într-o altercaţie teribilă cu Coh. Din sculpturile care îi împodobeau mausoleul aflăm că a fost ucis cu trădare, fiind înjunghiat cu o suliţă de trei ori în spate; iar autorul manuscrisului *Troano*, prezentând o relatare a acestei crime şi a consecinţelor sale, a consemnat acest fapt şi l-a ilustrat în prima secţiune a planşei xiv, în a doua parte a lucrării sale. [Când i-am dezgropat statuia, am găsit într-o urnă inima sa, parţial incinerată, şi capul de cremene al suliţei cu care a fost ucis]. Într-unul dintre tablourile picturilor murale, corpul lui Coh, înconjurat de soţia sa, sora sa Nicte, copiii şi mama sa, este pregătit pentru incinerare; inima şi alte viscere au fost extrase pentru a fi păstrate în urne. Un obicei similar prevala printre egiptenii de rang înalt, ale căror corpuri erau îmbălsămate conform celui mai costisitor proces. Părţile interne ale corpului au fost îndepărtate, curăţate, îmbălsămate în mirodenii şi diverse substanţe, apoi depuse în patru vase care erau aşezate în mormânt împreună cu sicriul.

La moartea lui Coh, întreaga ţară a fost implicată într-un război civil. Conspiratorii, partizani ai lui Aac, se străduiau să preia frâiele guvernului, iar prietenii prinţului Coh luptau pentru a răzbuna moartea acestuia şi pentru a-şi apăra regina. Zeiţa războiului favoriza uneori un partid, apoi pe celălalt. Aac, pentru a obţine preponderenţa, a recurs la diplomaţie. El şi-a reînnoit cererea pentru mâna surorii sale. A trimis mesageri la ea, cu un cadou de fructe, rugând-o să accepte dragostea lui acum că era liberă. Scena este descrisă foarte bine în picturile murale.

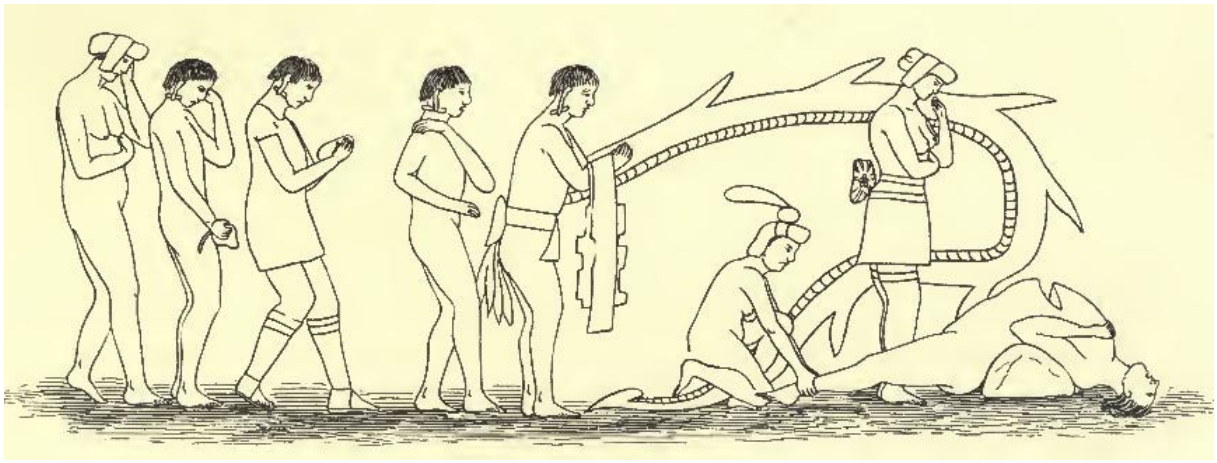

Corpul prinţului Coh pregătit pentru incinerare (din picturile de la Chichen-Itza),

Regina Moo este reprezentată aşezată în casa ei situată în mijlocul unei grădini. La picioarele ei, dar în afara casei, pentru a indica faptul că nu o acceptă, se află un coş plin cu portocale. Mâna stângă întinsă arată că ea refuză să asculte mesagerul care stă în faţa ei într-o postură implorătoare şi că disprețuieşte dragostea lui Aac, care este văzut pe un plan inferior, făcând o plecăciune. Deasupra capului său se află un şarpe, tipic pentru numele său, Can, care priveşte cu toată dragostea pe care o poate arăta un şarpe, un papagal Macaw aşezat în vârful unui copac şi deasupra figurii reginei, al cărei totem este. Copacul este păzit de o maimuţă într-o atitudine

amenințătoare. Această maimuță, la fel ca în Egipt *cynocephalus*, este emblema preceptului lui Moo, simbol al înțelepciunii.

Acest tablou este foarte interesant și semnificativ, deoarece în el avem o explicație naturală a mitului ispitei femeii de către șarpe. Aici avem grădina, femeia, ispititorul și fructul. Povestea acestui incident familial, transmisă din gură în gură, din generație în generație, din țară în țară, a fost probabil denaturată de popoare care nu aveau o părere atât de bună despre femeie sau nu o onorau la fel de mult ca mayașii. Poate că, de asemenea, un bătrân burlac mizantrop, care ura sexul frumos, a scris o relatare distorsionată a tradiției din răzbunare pentru că fiind părăsit de iubita sa, iar versiunea sa a fost acceptată de autorul *Genezei*, dacă nu cumva el însuși a făcut modificarea. Faptul este că autorul manuscrisului *Troano* — (Placa xvii., partea a doua), ca artist care a pictat scena tocmai descrisă — afirmă că ea a refuzat să asculte rugămințile lui Aac, în consecință, războiul civil a continuat. În cele din urmă, Moo și adepții ei au cedat. Ea a căzut în mâinile lui Aac care, după ce a maltratat-o, a omorât-o împreună cu Cay, marele pontif, fratele său mai mare, care se alăturase reginei din Chichen, cu dreptate și justiție. Ca semn al victoriei sale, Aac a dispus ca statuia sa – cu picioarele sprijinite pe cadavrele jupuite ale rudelor sale, cu capetele atârnate de centura sa – să fie așezată deasupra intrării principale a palatului regal din Uxmal, unde, așa cum am spus, rămășițele sale pot fi văzute și astăzi.

Lespede din Mausoleul Prințului Con, de la Chichen, leopardul mâncând inima dușmanilor săi.

Aş putea adăuga aici, pentru a explica tabloul scenei din grădină, că darul unui coş de portocale a fost oferta de căsătorie făcută de Aac lui Moo. La aborigenii din Yucatan, care păstrează încă multe dintre obiceiurile strămoşilor lor, atunci când un tânăr doreşte să o ceară în căsătorie pe o fată, este obişnuit să trimită de la un prieten un fruct, o floare sau o dulceaţă drept cadou. Acceptarea cadoului este semnul că propunerea pretendentului este admisă, iar din acel moment ei sunt logodiţi; în timp ce refuzul cadoului înseamnă că el este respins. Un obicei similar există în Japonia. Atunci când o tânără domnişoară aşteaptă o cerere în căsătorie, un ghiveci de flori este aşezat într-un loc la îndemână pe pervazul ferestrei. Iubitul plantează o floare în el. Dacă în dimineaţa următoare floarea este udată, el se poate prezenta la iubita sa ştiind că este binevenit. Dacă, dimpotrivă, floarea a fost dezrădăcinată şi aruncată pe trotuar, el înţelege foarte bine că nu este dorit.

Numele de familie al regilor din Mayax era Can (şarpe), aşa cum Khan este încă titlul regilor din Tartaria şi Burmah şi al guvernatorului provinciilor din Persia, Afganistan şi alte ţări din Asia Centrală. Prin urmare, Can era numele de familie al lui Aac. Sensul scriitorului *Genezei* când spune că şarpele a vorbit femeii şi a sedus-o cu un fruct este acum uşor de înţeles.

Relatarea fratricidului din *Geneza*, din *Ramayana* sau din papirusurile din Egipt nu este nici mai mult nici mai puţin, cu mici variaţii, decât povestea duşmăniei copiilor regelui Can. Această poveste, preţuită de preoţii din Egipt şi India, consemnată în cărţile şi poemele lor sacre, ne-a fost transmisă printre tradiţiile primitive ale omenirii.

Nicăieri, cu excepţia Mayax, nu o găsim ca făcând parte din istoria naţiunii. Nicăieri, cu excepţia Mayax, nu găsim portretele actorilor din tragedie. Acolo, nu numai că le vedem portretele sculptate în basoreliefuri, pe piatră sau pe lemn, sau statuile lor de marmură în formă rotundă, sau reprezentate în picturile murale care împodobesc pereţii camerei funerare construite în memoria victimei, dar descoperim ornamentele pe care le purtau, armele pe care le foloseau, ba mai mult, rămăşiţele lor mortale.

Următorul este certificatul lui Charles O. Thompson, director şi profesor de chimie la Worcester Free Institute, care a efectuat analiza chimică a unei părţi din rămăşiţele incinerate găsite în urna de piatră care se afla lângă pieptul statuii care ocupa centrul mausoleului ridicat în memoria celebrului războinic Coh, la şase metri sub planul superior al monumentului.

Worcester, Massachusetts, 25 septembrie 1880.

„Stephen Salisbury, Jr, Esq., prezintă un solid ne cunoscut pentru examinare calitativă. La microscop, prezintă o anumită compactitate şi un aspect cornos caracteristic materiei animale care a fost carbonizată într-un vas închis, pierde 9 % atunci când este uscată la 100° şi încă 9 % prin ardere. După calcinare, rămâne o zgură şi un reziduu care conţine 3 % oxid fenic, puţină alumină şi multă silice. Apa caldă expusă acţiunii reziduului prezintă urme de potasă şi sodă. Aceste rezultate sunt în concordanţă cu teoria conform căreia masa a fost odată parte a unui corp uman care a fost ars cu un anumit combustibil.”

„Charles O. Thompson.”

Există un fapt care merită cu siguranţă remarcat, şi anume că numele personajelor menţionate în diferitele relatări ale fratricidului sunt identice sau sunt cuvinte care au aceeaşi semnificaţie. Nu poate fi considerat acest lucru drept o dovadă ireproşabilă că toate se referă la acelaşi eveniment?

Nimeni care are cunoştinţe de filologie nu va nega vreodată că A-bel – A-bal – Bal-i - Balam sunt cuvinte identice.

A, contracţia lui **Ah**, este articolul masculin mayaş, **the**. Bed este radicalul lui Balam. Balam este pentru aborigenii superstiţioşi, chiar şi astăzi, *Yumil Kaax* - „Stăpânul câmpurilor” - „Leopardul”, pe care îl numesc şi Coh - totemul victimei lui Aac este leopardul - şi este reprezentat astfel în basoreliefuri şi sculpturi.

În Egipt, pielea pătată a leopardului, de obicei fără cap, dar uneori cu el, era întotdeauna suspendată lângă imaginile și statuile lui Osiris. Pielea de leopard era purtată ca o mantie peste ținuta de ceremonie a preoților săi.

Preotul lui Osiris face o ofrandă (din mormintele din Teba).

În plus, atunci când era reprezentat ca rege al Amonti - al „Occidentului” - simbolul lui Osiris era întotdeauna un leopard ghemuit, cu un ochi deschis deasupra lui.

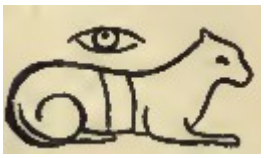

Nu trebuie să pierdem din vedere faptul că pielea de leopard purtată de Nimrod și Bacchus a fost un accesoriu sacru al misterelor. A fost folosită atât în misterele eleusiniene, cât și în misterele egiptene instituite în onoarea lui Osiris. Este menționată în cele mai vechi speculații ale brahmanilor cu privire la semnificația rugăciunilor lor sacrificiale, *Aytareya Brahmana*, și este folosită în *agnishtoma*, ritualurile de inițiere ale misterelor Soma. Când neofitul trebuie să se nască din nou, el este acoperit cu o „piele de leopard”, din care iese ca din pântecele mamei sale. Potrivit călătorului francez Paul du Chaillu, o piele de leopard este purtată de războinicii africani, care sunt atât de norocoși încât posedă una, ca un farmec care îi face invulnerabili la sulițe.

Leopard pe moarte cu cap uman, din Mausoleul de la Chichen-Itza.

Se pare că modul în care Coh şi-a găsit moartea, fiind înjunghiat cu o suliţă, a fost cunoscut de strămoşii lor şi că aceştia şi-au imaginat că purtarea totemului său îi va salva de la a fi răniţi cu acelaşi tip de armă folosită la uciderea sa. Faptul că locuitorii Africii comunicau cu cei ai continentului vestic nu poate fi pus la îndoială, deoarece populaţii de negri existau pe istmul Panama şi în alte localităţi în momentul primei sosiri a spaniolilor; în plus, imaginile lor pot fi văzute în picturile murale de la Chichen.

În ceea ce priveşte numele *Osir*, sau *Ozil*, acesta pare a fi o poreclă dată lui Coh din cauza marii iubiri pe care surorile sale, şi oamenii în general, o manifestau pentru el. *Ozil* este un verb mayaş care înseamnă *a dori cu vehemenţă*. Prin urmare, cel care a fost foarte mult dorit - foarte iubit.

Osiris în Egipt, *Abel* în Caldeea, *Bali* în India, sunt mituri. Coh, în Mayax, este o realitate - un războinic al cărui mausoleu l-am deschis; ale cărui arme şi podoabe de jad se află în posesia mea; a cărui inimă am găsit-o, iar o bucată din ea a fost analizată de profesorul Thompson; a cărui statuie, cu numele său înscris pe tăbliţele care ocupă locul urechilor, am dezgropat-o şi care se află acum în Muzeul Naţional din Ciudad de Mexico, una dintre cele mai preţioase relicve din această instituţie, după ce mi-a fost furată, prin forţa armelor, de către autorităţile mexicane.

Isis a fost soţia şi sora lui Osiris. Cuvântul Isis poate fi doar un mod dialectic de a pronunţa cuvântul mayaş **ɪɔɪn** (idzin) sora mai mică. Coafura ei, ca zeiţă, era un vultur. Această pasăre era totemul ei şi tipul particular de maternitate. Isis era adesea numită marea zeiţă-mamă **Mau**; un cuvânt cu siguranţă la fel de sugestiv pentru numele Moo, sora şi soţia lui Coh şi regina din Chichen, precum vulturul este pentru Macaw. Nu trebuie uitat că unul dintre titlurile lui Isis era de soţie şi soră regală.

Lespede din mausoleul prinţului Coh de la Chichen, reprezentând-o pe regina Moo, sub chipul unui macaw, mâncând inima duşmanilor săi.

Autorii care, desigur, nu cunosc nimic din faptele istoriei antice a mayaşilor, pe care mi le-au dezvăluit sculpturile şi picturile murale ale templelor şi palatelor mayaşilor şi care sunt cuprinse în

paginile manuscrisului *Troano*, nu cred că Osiris şi sora sa Isis au fost persoane divinizate care au trăit pe pământ, ci fiinţe fabuloase, a căror istorie a fost fondată pe speculaţii metafizice şi adaptată la anumite fenomene ale naturii. Dar conducătorii primitivi ai mayaşilor, a căror istorie este un corespondent exact al celei a copiilor lui Seb şi Nut, au fost divinizaţi după moartea lor şi veneraţi ca zei ai elementelor. Scopul meu nu este de a intra aici în lungi explicaţii cu privire la aceste dezvăluiri istorice. Îl trimit pe cititorul care doreşte să afle mai multe despre acest subiect la lucrarea mea, ”The Monuments of Mayax and their Historical Teachings (Monumentele din Mayax şi învăţăturile lor istorice)”.

Statuie a prinţului Coh, găsită în mausoleul său de la Chichen-Itza, în prezent în Muzeul Naţional din Ciudad de Mexico.

În ceea ce priveşte numele Cain, Set, Sougriva, Aac, toate transmit ideea de ceva care aparţine sau are afinitate cu apa.

Cain, prin *apocopie*, dă **Cay**, cuvântul mayaş pentru „peşte”.

Set este un cuvânt înrudit cu mayaşul **Ze**, *a maltrata cu lovituri*. Poate fi un nume mai potrivit pentru a-l desemna pe cel care şi-a ucis fratele cu trei lovituri de suliţă; şi pe sora sa, lovind-o până la moarte, aşa cum Aac este reprezentat făcând de autorul manuscrisului *Troano*?

Set, după ce a fost tratat cu aceeaşi onoare ca şi ceilalţi membri ai familiei lui Seb, a ajuns să fie considerat principiul malefic şi a fost numit *Nubti*, adică, conform limbii maya, *adversarul*, de la **nup** *adversar* şi **ti** *pentru*. De asemenea, el era Zeul Soarelui, duşmanul şarpelui. Aici avem din nou o asemănare cel puţin ciudată. Aac, în sculpturile din Mayax, este întotdeauna reprezentat înconjurat de soare ca geniu protector; în timp ce şarpele, emblema ţării, îi protejează întotdeauna pe Coh şi pe soţia sa în faldurile sale. *Scutonul* oraşului Uxmal arată că titlul acestei metropole era „Ţara Soarelui”. În basoreliefurile din camera reginei de la Chichen, adepţii lui Aac sunt văzuţi aducând omagii Soarelui; prietenii lui Moo, şarpelui. Aşadar, atât în Mayax, cât şi în Egipt, Soarele şi Şarpele erau duşmani. În Egipt, această duşmănie era un mit; în Mayax, o realitate cumplită.

Hipopotamul şi crocodilul erau embleme ale lui Set. Plutarh spune „că la Hermopolis exista ”o statuie a lui Set, care era un hipopotam „cu un şoim pe spate luptându-se cu un şarpe”. Atât hipopotamul, cât şi crocodilul sunt animale amfibii, având în consecinţă o mare afinitate cu apa.

Aac, în mayaşă, este numele *ţestoasei*, de asemenea un animal amfibiu.

Numele **Sougriva**, al fratelui lui Bali, este un cuvânt compus din trei primitive mayaşe, **zuc**, **lib**, **ha: zuc**, *linişte*, *calm*; **lib**, *a urca*, şi **ha**, *apă* - „Cel care se ridică liniştit pe apă”, aşa cum face ţestoasa.

Potopul universal este o altă tradiţie a primelor zile care a fost acreditată de anumite naţiuni civilizate din antichitate.

Preoții egipteni care, din timpuri imemoriale, au păstrat în arhivele templelor o relatare fidelă a tuturor evenimentelor demne de a fi amintite, i-au luat în derâdere pe filosofii greci când au vorbit despre potopul lui Deucalion și despre distrugerea rasei umane. Răspunsul lor a fost că, din moment ce ei fuseseră feriți de el, inundația nu putea fi universală; au adăugat chiar că elenii erau copilăroși când acordau atât de multă importanță acelui eveniment, din moment ce au existat alte câteva catastrofe locale asemănătoare. Ei i-au spus lui Solon că cel mai mare cataclism consemnat în cărțile lor a fost cel în timpul căruia Atlantida a dispărut sub valurile oceanului, într-o singură zi și într-o singură noapte, ca urmare a unor cutremure violente și a unor erupții vulcanice; că, din acel moment, toate comunicațiile dintre poporul lor și locuitorii „Ținuturilor din Vest” au fost întrerupte; evenimentul a avut loc cu 9 000 de ani înainte de vizita sa în Egipt.

O relatare a acestui eveniment înfricoșător a fost, de asemenea, păstrată de oamenii învățați din Mayax, care dau despre el o descriere identică cu cea dată de egipteni. Aproape toate națiunile care trăiesc pe continentul vestic au păstrat tradiția despre acest eveniment, dar nu pretind că întreaga omenire a fost distrusă.

În Mayax, preoții învățați au făcut ca o relatare a acesteia să fie sculptată în *intaglio* pe piatra care formează lintelul de deasupra ușii interioare din camerele de pe latura de sud a colegiului lor. Clădirea este cunoscută până astăzi sub numele de **Akab-ɔib**, *scrisul întunecat sau teribil*.

Tablou al cultului mastodonților, la Chichen.

Autorul manuscrisului *Troano*, o lucrare, am spus deja, de geologie, dedică mai multe pagini la începutul părții a doua relatării acelui cataclism înfricoșător și fenomenelor care au avut loc atunci. Acest lucru nu mai lasă loc de îndoială că a existat un continent mare în mijlocul Oceanului Atlantic, care a fost distrus în memoria omului, și că relatarea lui Platon despre scufundarea Atlantidei este, în mare parte, corectă. Autorul mayaș reprezintă tărâmul pierdut prin figura unui bărbat negru cu buze roșii, ceea ce ar însemna că acesta a fost locuit în principal de o rasă de bărbați de culoare. În acest caz, prezența populațiilor cu pielea neagră pe continentul vestic, înainte de venirea spaniolilor, ar fi ușor de explicat. Mayașii, ca și egiptenii, reprezentau lumea ca pe un om bătrân. Plutarh spune că ei numeau Estul fața, Nordul partea dreaptă, Sudul partea stângă; această concepție a ajuns până în zilele noastre, doar că noi considerăm Estul drept mâna dreaptă, Vestul stânga, Nordul fața.

Atunci când autorul manuscrisului *Troano* vorbește despre „Stăpânul pământului” prin excelență, adică regele Can divinizat, el îl înfățișează uneori cu un corp uman, vopsit în albastru, și cu capul unui mastodont. Pe fațada clădirii de la Chichen Itza, numită de băștinași *Kuna*, casa lui Dumnezeu, căreia Stephens, în lucrarea sa despre Yucatan, îi dă numele de *Iglesia*, se află un tablou reprezentând cultul acestui mare pachiderm, al cărui cap, împreună cu trunchiul său, constituie principalul ornament al templelor și palatelor construite de membrii familiei regelui Can.

Acest tablou este compus dintr-un chip destinat mastodontului. Deasupra trunchiului și între ochi a existat anterior un cap uman, care a fost distrus de mâini maligne. Acesta purta o coroană regală. Aceasta este încă la locul ei. Pe partea din față a acestuia se află un mic portret tăiat în formă rotundă al unui personaj foarte vechi. De fiecare parte a capului sunt nișe pătrate în care se află câte două statui acum fără cap, un bărbat și o femeie; aceștia sunt așezați, nu în stil indian, ghemuiți, ci cu picioarele încrucișate și dublate sub ei, într-o atitudine de închinare. Fiecare poartă un simbol pe spate, totemul națiunii sau al tribului pentru care mastodontul era considerat sacru. Sub aceste figuri se află două triunghiuri,

embleme ale ofrandelor și cultului în Mayax ca și în Eygpt. De asemenea, celălalt simbol

era imaginea unui fagure de miere, o ofrandă foarte apreciată de zei, deoarece mierea, împreună cu scoarța copacului Balche, constituia principalul ingredient al Balche-ului, băutura atât de plăcută gustului lor: același lucru pe care, sub numele de nectar, *Hebe* îl servea locuitorilor Olimpului. Este *Amrita*, încă savurată, în ziua lunii pline, de zei, *manes* și sfinți, potrivit hindușilor; deși a fost cauza războiului dintre zei și Titani și este originea multor certuri sângeroase între triburile din Africa ecuatorială chiar și în zilele noastre.

Aceste simboluri nu lasă niciun dubiu cu privire la faptul că personajele reprezentate de statui sunt în act de venerare a mastodontului.

Coroana cornișei superioare, cea de deasupra capului mastodontului, este formată dintr-un ornament ondulat deosebit, des întâlnit în ornamentarea monumentelor ridicate de Can. Emblematică a șarpelui, aceasta este compusă din două litere **N** juxtapuse, monograma Can

Coroana cornișei inferioare este formată din două caractere

care se citesc în maya **Ah ɔam**, *Cel al tronului* - monarhul.

În Japonia, cei șapte membri ai familiei Can, divinizați și reprezentați prin aceleași simboluri ca în Mayax, sunt veneraţi astăzi în altarul palatului din Tokio, dedicat zeiței simbolizate de o pasăre. Această zeiță amintește de zeița Moo a mayașilor sau de Isis a egiptenilor. În partea superioară a altarului, deasupra tuturor celorlalți însoțitori care au aripi și nasuri cu cioc, este văzut un elefant *cuceritor,* zeul focului stând pe spate. În mijlocul flăcărilor care îl înconjoară se află capul unei păsări. Astfel, la Chichen îi vedem pe adepții reginei Moo, care, după cum ne informează autorul manuscrisului *Troano,* a devenit zeița focului, purtându-și totemul, o pasăre, în capul lor.

Japonezii pretind că sunt urmașii zeilor și prezintă două tabele genealogice diferite în sprijinul afirmației lor. Se spune că acești zei au domnit un număr aproape incalculabil de ani în țară, deși ei afirmă că acești zei primitivi erau substanțe spirituale, necorporale. Ei au fost succedați de cinci spirite terestre sau eroi divinizați, după care au apărut japonezii înșiși.

Aici avem din nou o reminiscență, ca să spunem așa, a celor doisprezece zei, despre care egiptenii i-au spus lui Herodot că au condus țara lor un număr incalculabil de ani, înainte de domnia lui Menés, primul lor rege terestru. Acești zei au fost transformați de greci în cele douăsprezece zeități, locuitoare ale Olimpului. Cele douăsprezece capete de șarpe, scoase la lumină de mine în decembrie 1883, din centrul mausoleului marelui pontif Cay, la Chichen-Itza, sunt emblematice pentru cei doisprezece conducători care au domnit la Mayax în vremuri anterioare marelui cataclism când Atlantida a fost scufundată; ale căror portrete, cu semnul **cimi**, *mort*, împodobesc fațada de est a palatului cu tabloul creației, arătând că au existat în vremuri foarte timpurii. Despre acești conducători găsim din nou o slabă tradiție în China în *Tchi*, numiți și **che-cull-tse** - cei doisprezece copii ai împăratului Cerului, Tien-Hoang, care avea corpul unui șarpe. Se spune că fiecare dintre acești **Tchi** ar fi trăit optsprezece mii de ani și ar fi domnit în vremuri anterioare lui Ti-Jioang, suveranul țării din mijlocul țării.

Din această scurtă digresiune, să revenim la cultul mastodontului pe care îl găsim foarte răspândit în India în cel al elefantului Ganesha, zeul prudenței, al înțelepciunii, al literelor, reprezentat ca un om de culoare roșie cu cap de elefant. El este invocat de hindușii din toate sectele la începutul oricărei afaceri. Nimeni nu ar visa să scrie o scrisoare sau o carte fără a-l saluta în prealabil pe Ganesha. Imaginea sa este văzută la intersecția drumurilor, de multe ori decorată cu o ghirlandă de flori, ofrandă a vreunui pios devotat. Arhitecții îl pun în fundația fiecărui edificiu. Ea este sculptată sau pictată la ușa fiecărei case, ca protecție împotriva răului; la una dintre intrările fiecărui oraș hindus, numită Ganesha-pol, precum și la o ușă vizibilă a palatului. Am văzut deja că în cele mai vechi edificii din Mayax capul de mastodont cu trunchiul său este principalul și cel mai comun ornament. Sunt acestea simple coincidențe? Numele *Ganesha-pol* ar fi, conform limbii maya, capul lui Ganesha; **pol**, în maya, fiind *capul*. Dacă aș dori să merg mai departe, aș putea spune că în Ganesha avem o pronunție dialectică a lui **Can-ex**, ”*șerpii*”. Nici o zeitate din panteonul hindus nu este atât de des abordată; iar titlurile sale sunt atât de numeroase încât, la fel ca Osiris, ar putea fi numit *Myrionymus* ”cu zece mii de nume”.

Atât de multe sunt legendele despre capul de elefant, încât se poate presupune cu siguranță că originea sa este necunoscută. Este posibil ca cultul său să nu fi fost introdus în India, împreună cu multe alte obiceiuri, cum ar fi, de exemplu, purtarea copiilor călare pe șold, imprimarea unei amprente a mâinii umane, înmuiată în lichid roșu, pe pereții templelor și ai altor clădiri sacre de către devoți etc., de către coloniștii din Mayax, unde aceste obiceiuri predominau, iar cultul mastodontului era larg răspândit, dacă nu chiar general? Această presupunere capătă o aparență de probabilitate atunci când ne gândim că trupul lui Ganesha este vopsit în roșu, culoarea caracteristică rasei americane și simbolul rasei nobilimii la egipteni.

Elefantul nu se număra printre animalele venerate de ei. Ei nu par să fi fost prea familiarizați cu el. Dar amprenta mâinii roșii, atât de des întâlnită pe pereții templelor din Mayax și India, nu a fost niciodată observată în templele din Egipt; nici femeile egiptene nu își purtau copiii călare pe șold, așa cum o fac încă cele din India și Yucatan, deși multe alte obiceiuri erau comune oamenilor din aceste țări. Este probabil că coloniștii din „Ținuturile Vestului” care s-au stabilit în valea Nilului au înlocuit cultul mastodontului, care nu exista în țară, cu cel al taurului, cel mai mare și mai util dintre animalele lor domestice; și că aceasta a fost originea venerației lor pentru taurul Apis, după

cum bine ştiau cei care au fost iniţiaţi în misterele lui Osiris, fiindu-le spus că Apis trebuie privit ca o imagine frumoasă şi minunată a sufletului lor.

Din cea mai îndepărtată antichitate, şarpele a fost considerat de toate popoarele cu cea mai mare veneraţie ca întruchipare a înţelepciunii divine. Am spus deja că Eusebiu afirmă că egiptenii îl înfăţişau emblematic pe *Kneph*, Creatorul, ca pe un şarpe; şi că preoţii învăţaţi mayaşi îl reprezentau în sculpturi pe Creator, strămoşul tuturor fiinţelor, protejat în mrejele şarpelui. Dl. Stanyland Wake, în cartea sa despre originea cultului şarpelui, scrie: „studentul de mitologie ştie că anumite idei au fost asociate de oamenii din antichitate cu şarpele şi că acesta a fost simbolul preferat al unor zeităţi specifice; dar motivul pentru care acest animal, mai degrabă decât oricare altul, a fost ales în acest scop este încă incert".

Sculpturi pe poarta monolitului de la Tiahuanuco (Peru), după un model aflat în muzeul Long Island Historical Society din Brooklyn.

Regretatul domn James Fergusson, în lucrarea sa despre „Venerarea şarpelui şi a copacului", o lucrare atât de plină de erudiţie şi de cercetări interesante, în timp ce arată în mod concludent că aceste venerări erau comune tuturor naţiunilor civilizate şi semicivilizate din antichitate, nu reuşeşte să indice ţara în care acestea îşi au originea. Toţi autorii care au scris pe această temă recunosc că originea lor este încă un mister de nepătruns, deşi sunt de acord că sunt atât de intim legate încât este imposibil să nu credem că trebuie să fi fost acelaşi lucru.

Scopul limitat al acestei cărţi nu îmi permite să acord acestui subiect tot spaţiul pe care îl merită. Prin urmare, mă voi mulţumi să prezint acele fapte care vor arăta în mod concludent, cel puţin minţilor fără prejudecăţi, că cultul şarpelui şi al copacului îşi au originea pe acest „continent vestic" şi din aceeaşi cauză; „dragostea de ţară", din *amor-patriae*, încă atât de bine înrădăcinată în inima aborigenilor, încât este dificil să îi determini să părăsească locul în care s-au născut, chiar şi pentru a-şi îmbunătăţi condiţia. Pretutindeni pe continentele estice, cultul şarpelui este legat de naraţiuni mitologice, speculaţii metafizice sau concepţii astronomice, cu mult peste nivelul intelectual şi ştiinţific al maselor de oameni printre care a prevalat.

Acestea erau simple ficţiuni inventate de preoţi şi oameni învăţaţi, pentru a ascunde fie faptele reale, fie, poate, propria lor ignoranţă faţă de acestea. Totuşi, nerăbdători să-şi menţină preponderenţa şi puterea pe care cunoaşterea le-o dădea asupra mulţimilor şi pentru a-şi satisface

curiozitatea, ei au imaginat explicații care se potriveau cel mai bine cu noțiunile curente din vremea lor și cu ideile poporului.

În vremurile străvechi, șarpele, simbolul lui *Kneph*, Creatorul, era *agathodaemonul*, geniul bun. El este încă considerat astfel de chinezi, care îl consideră unul dintre cele mai frumoase simboluri ale lor. Mai târziu, când a devenit simbolul lui Set sau Typho, ucigașul lui Osiris, a fost privit cu groază, ca principiul răului, distrugătorul, dușmanul omenirii. De atunci, el a continuat să fie considerat astfel de evrei, creștini, mahomedani, de fapt de toate popoarele ale căror dogme religioase se bazează pe *Biblie*. Dacă arborele și șarpele erau venerați pe toate continentele orientale, de la țărmurile Oceanului Atlantic până la cele ale Pacificului, de la Scandinavia până în Egipt și peninsula asiatică, venerarea lor nu era mai puțin răspândită printre națiunile care locuiau în „Țările Occidentului”. Găsim vestigii ale acesteia peste tot pe continentul occidental; de la malurile Brush Creek, în comitatul Adams, din statul Ohio, unde încă mai există, pe creasta unui deal, efigia unui șarpe mare de 700 de picioare lungime, complet similar cu cel descoperit de domnul John S. Phene în Glen Feechan, Argyleshire, în Scoția, până la vechiul oraș Tiahuanuco, ale cărui ruine se află la 13.500 de picioare deasupra nivelului Pacificului, pe malurile lacului Titicaca, lângă granița cu Bolivia, pe platoul înalt al Anzilor. Mai este de văzut o ușă remarcabilă, formată dintr-un singur monolit de 4 metri lungime, 2 metri înălțime deasupra solului și 45 cm grosime. Acest monolit a atras atenția lui d'Orbigny și a altor călători care, la fel ca mine, au fost uimiți de frumusețea sculpturilor care împodobesc fațada sa sud-estică. Fără îndoială, mayașii au fost constructorii necunoscuți ai acelui mare oraș, deoarece în sculpturile menționate găsim, la fel ca în templele din Japonia, totemul prințului Coh, al soției și surorii sale Moo și al tatălui lor, regele Can (șarpele).

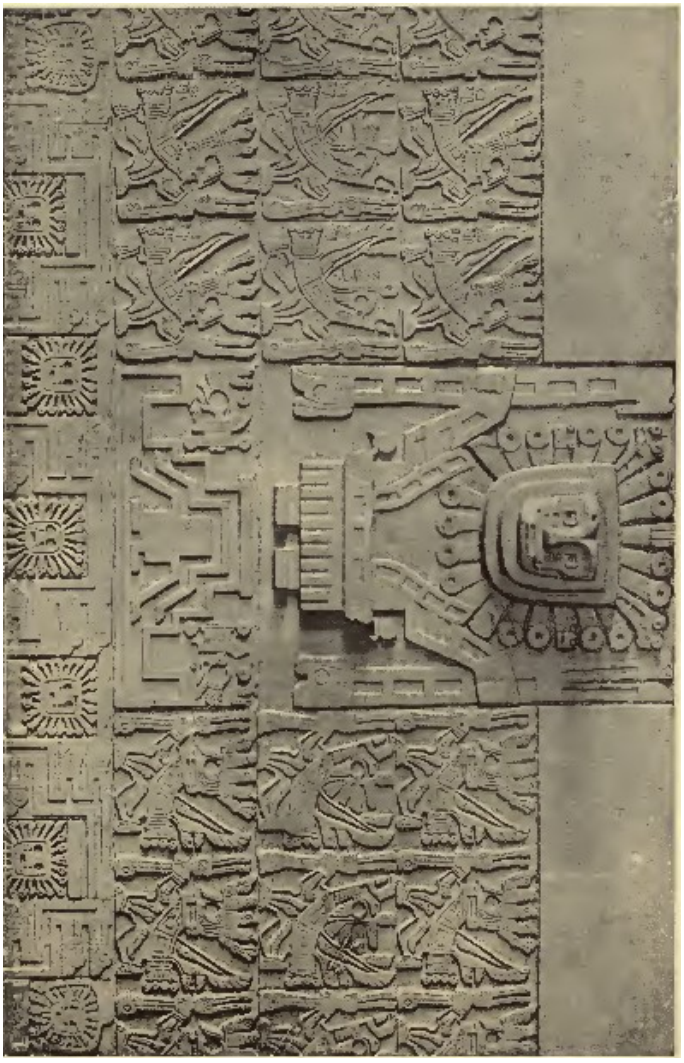

Simboluri ale Egiptului inferior (din lucrările lui Sir Gardner Wilkinson despre Egipt).

Voi face aici o scurtă digresiune pentru a descrie aceste sculpturi, care, cu cunoștințele pe care le avem astăzi despre istoria fondatorilor principalelor orașe mayașe în ruine, ne oferă o altă dovadă că constructorii orașului Tiahuanuco aparțineau unei națiuni foarte civilizate la acea vreme, care a trimis coloniști în cele mai îndepărtate părți ale pământului, așa cum fac englezii astăzi, și în ale cărei analele istorice pot fi găsite multe dintre tradițiile primitive ale omenirii. Acest oraș era deja în ruine când Manco Capac a pus bazele imperiului Inca și fusese construit de uriași înainte ca soarele să strălucească pe cer, așa cum le-au spus băștinașii spaniolilor când au fost întrebați despre vechimea lui.

Am văzut că membrii familiei regelui Can sunt încă "venerați în templele din Japonia, așa cum odinioară erau venerați în cele din Egipt; acum întâlnim înregistrări ireproșabile ale lor, sculptate pe monumente foarte vechi, pe malurile lacului Titicaca, la poalele marilor ghețari Sorata și Elimani, așa cum le-am găsit în tradițiile mitologice din India și Grecia. Se va spune că acestea sunt simple coincidențe?

Partea din față a acestei porți monolitice a fost cândva atât de bine lustruită pe cât permite materialul, *trachitul*. Întregul spațiu de deasupra ușii este împărțit în patru benzi de aproximativ 20 de centimetri înălțime. Banda inferioară conține șaptesprezece capete mici, în relief, împodobite într-un mod oarecum similar cu cel al figurii centrale. Șapte dintre acestea, cele aflate direct sub figura respectivă, poartă, la fel ca aceasta, o insignă care pare a fi un penaj compus din trei pene. Aceste capete mici sunt separate de cruci care au capete de *macaw* în părțile lor proeminente; aceste cruci sunt simbolul puterii și al forței. În vechile alfabete mayaș și egiptean, crucile sunt echivalentul literei latine **H**. **Ah** este articolul masculin mayaș și transmite în minte ideea de forță și putere; acesta, luat în legătură cu capul de *macaw*, totemul lui Moo, regina din Chichen, semnifică puterea, puternica Moo.

Celelalte benzi sunt împărțite în pătrate de aceeași dimensiune, cu excepția centrului de deasupra ușii, unde se află o figură de 32 pe 21 de inci.

Capul său, a cărui formă nu este doar convențională, după cum indică ochii pătrați și gura, ci și emblematică, este format din trei straturi suprapuse în formă de scoici, dintre care cea mai înaltă este sculptată astfel încât să reprezinte o față umană. Aceste trei ecusoane, precum și cele trei pene ale penajului care îl împodobește, triplul tron pe care pare să stea figura, cele trei puncte de pe fiecare obraz, cele trei pătrate alungite de pe pieptar, cele trei capete de *macaw* de la extremitățile sceptrului triplu pe care îl ține în mâini, simbolizează cele trei mari regiuni occidentale pe care egiptenii le desemnau prin denumirea generică de „Ținuturile Occidentului” și reprezentate prin caracterul

care este o imagine a coroanei purtate de unii dintre marii șefi din Mayax. Faptul că figura centrală trebuia să reprezinte aceste țări este indicat de semnul

care se află în locul gurii.

Capete mici din teracotă din Hondurasul britanic.

Este litera **M**, pronunțată **Ma**, din vechile alfabete mayaș și egiptean. Este radicalul lui Mayax, numele imperiului Maya. Dar **Ma**, în Egipt ca și în Mayax, este un cuvânt care înseamnă *pământ*, *țară* și, prin extensie, univers; iar în Mayax ca și în Egipt

este unul dintre semnele pentru pământ.

Capul este înconjurat de raze împărțite în grupuri de câte patru; patru în partea de sus, patru pe fiecare parte și patru pe partea de jos. Fiecare rază este terminată de un cerc cu un punct în centru ⊙, un semn foarte des întâlnit pe monumentele din Mayax; în special pe trunchiul capetelor mastodonților. Este prima literă din vechile alfabete mayaș și egiptean și corespunde literei noastre **A**, inițiala cuvântului mayaș ***Ahau***, *rege*. Acest lucru ar indica faptul că figura centrală era, de asemenea, simbolul regelui prin excelență, conducătorul imperiului, pe care personajele îngenuncheate care îl înconjoară îl venerează, după cum arată nu numai postura lor, ci și semnul

sculptat pe gâtul figurilor cu cap de *macaw,* urmașii reginei Moo (*macaw*), care, din nou, în Mayax, ca și în Egipt, este simbolul ofrandei, al cultului și al adorației. Numele acestui mare rege îl citim în cele patru capete de leoparzi, care termină razele de la unghiurile superioare și cele din mijloc de fiecare parte a scutului, precum și în cele patru raze ale fiecărui grup. Traducând aceste simboluri prin intermediul limbii mayașe, aflăm că numele potentatului era **Can Coh** și că acesta făcea parte din familia Can, conducători ai Mayax. Acest fapt este indicat de capetele de șarpe de la unghiurile inferioare ale scutului, de cele de la extremitățile pieptarului, de cele patru pătrate alungite sculptate pe panglicile care îl susțin și de numărul de raze care formează fiecare grup în jurul capului.

În maya, patru este **can**; dar **can** înseamnă și **șarpe**, la fel ca și **putere**. Numărul patru, conform lui Pitagora, era legat în mod special de Mercur, Thoth al egiptenilor, ca zeitate care transmitea omului daruri intelectuale. *Tetraktus* sau numărul patru reprezenta numele mistic al puterii creatoare, iar în timpurile ulterioare a însemnat intelect, înțelepciune, tot ceea ce este activ. Pitagora întreabă: ”Cum numeri ?” Mercur: „unu, doi, trei, patru”.

Pitagora: ”Nu vedeți că ceea ce sunt patru pentru voi sunt zece și jurământul nostru ? cei (1, 2, 3, 4) adăugați împreună, formează zece, iar patru conține fiecare număr ”în el". Cele patru capete de leopard sunt totemul său, *Kancoh*, *Coh* fiind leopard. Mai departe, mă voi referi mai detaliat la aceste personaje și la rolul pe care l-au jucat în civilizația lumii, fiind și fiind încă venerate în multe țări sub nume diferite. Forma particulară a sceptrului ținut în mâna stângă a personajului, a cărui parte superioară este bifurcată, fiecare capăt terminându-se cu capul unui *macaw,* totem al reginei Moo din Ohichen-Itza, sora și soția lui Coh, și ondulațiile sale, precum cele ale unui șarpe în mișcare, par a fi menite să fie o emblemă a celor trei mari regiuni care compuneau imperiul care este, de asemenea, portretizat în cele trei rânduri de personaje înaripate îngenuncheate. Partea superioară a sceptrului este simbolul continentului vestic, împărțit în două mari părți unite de Istmul Panama. Partea inferioară a fost concepută pentru a reprezenta acea insulă extinsă care s-a scufundat sub valurile Oceanului Atlantic, în urmă cu aproximativ 11 500 de ani.

Sceptrul ținut în mâna dreaptă a figurii centrale fiind întreg, ar arăta că întreaga țară era guvernată de un potentat căruia conducătorii celor șaptesprezece națiuni, în care era împărțit imperiul, îi aduceau omagiu și îl recunoșteau ca suzeran. Aceste șaptesprezece diviziuni ale imperiului sunt indicate de cele șaptesprezece capete mici sculptate pe banda inferioară și de cele șaptesprezece semne de pământ care împodobesc brațele, pieptarul și panglica de care este suspendat.

Dintre micile figuri înaripate îngenuncheate, cele din rândul din mijloc sunt portretizate cu capete de maimuțe pentru a semnifica faptul că sunt adepții reginei Moo, care aici, ca și în Mayax, poartă totemul ei ca insignă sau semn de recunoaștere; în timp ce ceilalți au capete umane, dar poartă pe coroane totemul ei, în semn că o recunosc drept suzerana lor. Toate aceste figuri sunt împodobite cu doisprezece șerpi, dispuși în grupuri de câte trei, în timp ce eșarfa pe care o poartă pe

corp, de la umăr până la talie, pe partea opusă, se termină cu un nod special împodobit cu cele patru cercuri despre care am spus că reprezintă cuvântul *Ahau*, adică *rege*, indicând faptul că stăpânul lor suprem este un membru al dinastiei Can (şarpele). Întregul tablou aminteşte în mod viu de cel prezentat de personajele îngenuncheate cu nas cu cioc, prezente la altarul zeităţii păsărilor de la Kioto.

Domnul Angrand, cunoscutul arheolog francez, găseşte, şi pe bună dreptate, o coincidenţă între aceste sculpturi şi cele din America Centrală, având o semnificaţie simbolică corespunzătoare. El vede în ele dovada identităţii de origine, a relaţiei intime dintre constructorii de la Tiahuanuco şi cei de la Palenque, Ocosingo şi Xochicalco. Ar fi putut adăuga, pentru a fi mai aproape de adevăr, cele ale oraşelor Mayax, care au fost fondate cu multe secole înaintea celor menţionate de el.

Într-adevăr, în Mayax, imaginea şarpelui, ca simbol, este cel mai des întâlnită. O vedem pe aproape fiecare edificiu din fiecare oraş. Este unul dintre ornamentele preferate, în special la Chichen-Itza, loc în care pare să fi fost geniul protector. Acolo se găseşte peste tot. Păzeşte intrarea tuturor edificiilor publice. Se află la poalele marilor scări ale acestora, ca şi cum ar apăra ascensiunea. Coloanele care le susţin porticurile sunt reprezentări ale sale. Capul său formează baza, iar corpul său arborele. Nobilii şi alte personalităţi de rang înalt purtau podoabe în formă de şerpi, Chichen putând fi numit într-adevăr „Oraşul şerpilor” prin excelenţă. Prin urmare, dacă dorim să cunoaştem adevărata semnificaţie a şarpelui ca simbol, dacă dorim să ne interesăm de motivele care au condus la venerarea sa, este necesar să îi interogăm pe preoţii învăţaţi ai acestui oraş; să consultăm cărţile în care filosofii din Mayax şi-au consemnat cunoştinţele şi doctrinele lor ezoterice.

Originea „venerării şarpelui”, ne spun ei, poate fi urmărită până la două cauze aparent distincte. Una, cea ezoterică, învăţată doar câtorva dintre cei iniţiaţi în misterele majore, este omagiul pe care creatura trebuie să i-l aducă Creatorului. Cealaltă, cea exoterică, inculcată celor neiniţiaţi, este iubirea de ţară şi respectul datorat de supuşi conducătorilor lor, imagini vii şi vicari ai divinităţii pe pământ.

Pentru a înţelege prima, sau cea ezoterică, trebuie să ne amintim că Eusebius spune că egiptenii îl reprezentau emblematic pe *Kneph*, Creatorul, şi lumea, de asemenea, sub figura unui şarpe, care, afirmă Horapollo, era de culoare albastră cu solzi galbeni; dar ei nu ne informează care ar fi putut fi motivele lor pentru a simboliza astfel Prima Cauză; sau de la cine au primit acest simbol, care era acelaşi folosit de mayaşi. Un indiciu al acestui mister poate fi găsit, fără îndoială, în noţiunile cosmogonice răspândite printre vechile naţiuni civilizate; căci, ciudat să spun, ele par să fi fost la fel pentru toţi. Citim în *Manava-dharma-sastra* că, la început, universul vizibil nu era altceva decât întuneric. Apoi, marea Putere autoexistentă a risipit acel întuneric şi a apărut în toată splendoarea Sa. El a produs mai întâi apele; iar pe ele s-a mişcat Narayana, spiritul divin.

Berosus, povestind legenda străveche a creaţiei conform caldeenilor, spune: "La început, totul era întuneric şi apă; şi acolo au fost generate animale monstruoase şi forme ciudate şi specifice. . . O femeie le conduce pe toate". Numele ei în caldee este *Thalath*, în greacă *Thalassa* (marea), adică în maya *Thallac* (un lucru fără statornicie).

Geneza povesteşte că: «La început, Pământul era fără formă şi gol; şi întuneric era pe faţa adâncului, iar spiritul lui Dumnezeu se mişca pe faţa apei. Şi Dumnezeu a zis: „Să fie lumină!” Şi a fost lumină».

În *Primander*, pe care criticii moderni o consideră cea mai veche şi autentică dintre primele cărţi filosofice ale Egiptului, atribuită lui Hermes Trismegistus, în dialogul dintre Thoth şi Primander, Inteligenţa Supremă, citim aceste cuvinte ale lui Thoth. "Am avut atunci în faţa ochilor mei un spectacol prodigios. Toate lucrurile se transformaseră în lumină. A fost o privelişte minunată, plăcută şi seducătoare de contemplat. M-a umplut de încântare. După un timp, o umbră oribilă, care se încheia cu falduri oblice şi căpăta o natură umedă, se agita cu un zgomot teribil. Din ea ieşea fum cu zarvă, iar o voce se auzea deasupra vacarmului. Părea ca vocea luminii; şi verbul a ieşit din acea voce a luminii; acel verb a fost purtat pe principiul umed. Din el a ieşit focul pur şi uşor; şi înălţându-se, el s-a pierdut în aerul care, asemenea spiritului, ocupă spaţiul

intermediar dintre apă şi foc. Pământul şi apa erau atât de amestecate încât suprafaţa Pământului acoperită de apă nu apărea nicăieri".

Şi în ceea ce sunt numite cărţile hermetice moderne, originea lucrurilor este explicată astfel: "Principiul tuturor lucrurilor existente este Dumnezeu, şi intelectul, şi natura, şi materia, şi energia, şi soarta, şi concluzia, şi renovarea. Căci în abis erau întuneric fără margini, şi apă, şi un spirit subtil, cu putere intelectuală, care exista în haos. Dar lumina sfântă a izbucnit, iar elementele au fost produse dintre nisipul unei esenţe apoase".

În *Popol-Vuh*, cartea sacră a Quichilor, citim: " Acesta este considerentul despre cum totul era fără viaţă, calm şi tăcut, totul era nemişcat şi liniştit; vid era imensitatea cerurilor; faţa Pământului nu se manifesta încă; doar marea liniştită era, şi spaţiul cerurilor. Totul era imobilitate şi tăcere în întuneric, în - noapte; doar Creatorul, Făcătorul, Dominatorul, Şarpele acoperit cu pene, cei care generează, cei care creează, erau pe ape ca o lumină mereu crescândă. Ei sunt înconjuraţi de verde şi albastru, numele lor este Gucumatz".

Am spus deja cum înţelepţii mayaşi au avut grijă să perpetueze concepţiile lor cosmogonice, făcând ca naraţiunea creaţiei să fie sculptată în relief deasupra uşii faţadei estice a palatului din Chichen-Itza, şi că aceste concepţii erau identice cu cele ale hinduşilor şi egiptenilor. Nu se poate susţine că această identitate a ideilor despre originea lucrurilor, la care au ajuns înţelepţii din India, Egipt şi Maya, şi exprimată în cuvinte aproape identice, pe cât permite geniul limbii vernaculare din aceste diferite ţări, este pur întâmplătoare; sau că au ajuns separat la aceleaşi concluzii pe această temă, fără a comunica între ei. Noţiunea şi explicaţia ei trebuie să fi provenit de la unul singur şi să fi fost învăţată celorlalţi, la fel cum descoperirile noastre ştiinţifice moderne sau credinţele religioase sunt transmise de la o ţară la alta, chiar şi cele mai îndepărtate, şi făcute cunoscute locuitorilor lor. Ce ar trebui să gândim despre omul care ar pretinde că calea ferată, telegraful electric şi multe alte invenţii recente, în loc să fi apărut într-o anumită ţară, ba mai mult, în mintea unui anumit om, au apărut simultan în toate naţiunile care le utilizează? Nu ar fi considerat acel om un idiot înnăscut sau un candidat potrivit pentru un azil de nebuni? Putem înţelege cu uşurinţă cum aceste noţiuni cosmogonice au trecut de la egipteni la caldeeni sau la hinduşi sau invers; dar cine le-a adus în „Ţările de Vest" şi când? Cine poate spune că ele nu au apărut printre locuitorii „continentului occidental" şi că nu au fost transmise de aceştia altor naţiuni?

În lucrarea mea „*Monumentele din Mayax*", am arătat cum legendele care însoţesc imaginile mai multor zeităţi egiptene, atunci când sunt interpretate prin intermediul limbii mayaşe, indică direct Mayax drept locul de naştere al civilizaţiei egiptene. Cum vechiul alfabet hieratic mayaş, descoperit de mine, este la fel de asemănător cu vechiul alfabet hieratic al egiptenilor cum două alfabete pot fi, forţându-ne să tragem concluzia că mayaşii şi egiptenii fie au învăţat arta scrisului de la aceiaşi maeştri, fie că egiptenii au învăţat-o de la mayaşi. Există toate motivele să credem că concepţiile cosmogonice, atât de larg răspândite, au provenit de la mayaşi şi au fost comunicate de aceştia tuturor celorlalte naţiuni printre care le găsim numele.

O analiză a tabloului creaţiei, sculptat pe faţada palatului de la Chichen-Itza, nu poate, prin urmare, să nu se dovedească interesantă. În el vom găsi o dovadă a realizărilor ştiinţifice ale creatorilor săi şi, de asemenea, motivul pentru care şarpele a ajuns să fie venerat pe întregul Pământ. Filosofii lui Mayax trebuie să fi ştiut că apele acoperă cea mai mare parte a globului (aproximativ trei cincimi) şi că apa, fiind o combinaţie de gaze (oxigen şi hidrogen), cel mai subtil fluid, trebuie să fi fost prima formă de materie produsă. Acesta este motivul pentru care, pe fiecare parte şi în partea superioară a tabloului, au plasat simbolul apei

având grijă să lase fără ea, în partea superioară, o porţiune egală cu două cincimi din lungimea sa. În mijlocul apelor au reprezentat figura unui ou, adică a unui germen. De ce un ou şi nu orice altă sămânţă? Oare pentru că studiul fiziologiei i-a făcut conştienţi de faptul că pe Pământ nu există fiinţă care să nu se nască dintr-un ou? Ei au reprezentat oul emiţând raze. Razele luminii în care, spune Thoth, se transformă toate lucrurile; care, spune Quiche, autorul *Popol-Vuh*, a apărut pe apă

ca o strălucire crescândă care l-a scăldat în verde și azur pe Creator, șarpele cu pene, *Kneph*, cum l-ar fi numit egiptenii. Este bine de observat că simbolurile apei se termină cu capul de șarpe; deoarece ei comparau valurile oceanului cu ondulațiile corpului șarpelui în mișcare. Din acest motiv, mayașii au numit marea *Canah, șarpele cel mare, cel puternic*: iar în manuscrisul *Troano*, marea este întotdeauna desemnată de un cap de șarpe. Astfel se explică de ce Quiches, mayașii, egiptenii, hindușii, reprezentau lumea și, prin extensie, pe creatorul ei, ca pe un șarpe. Astfel, ei au plasat un șarpe în interiorul oului, în spatele creatorului, pentru a indica faptul că acest simbol este totemul strămoșului tuturor ființelor. Și aici avem una dintre originile adorării șarpelui: adică adorarea Creatorului.

Placa XVII, partea II, din manuscrisul Troano.

În Egipt, zeița Uati, geniul țării de jos, este uneori reprezentată ca un șarpe cu pieptul umflat, corpul stând drept deasupra unui coș sau a unui vas, partea inferioară sprijinindu-se de o cifră care seamănă cu cifra **8**. Alteori, ca un șarpe înaripat, cu pieptul umflat, purtând pe cap un capac sau o coroană de formă deosebită, despre care se spune că este coroana Egiptului de jos. De ce au ales egiptenii astfel de simboluri pentru a reprezenta țara de jos, nu suntem informați; și este îndoielnic dacă egiptologii învățați ar putea explica motivul.

Fig. 1. Fig. 2.

Acum, este un fapt remarcabil că acestea sunt aceleaşi simboluri folosite de hierografiştii şi artiştii mayaşi pentru a reprezenta propria lor patrie, imperiul mayaş.

Autorul manuscrisului *Troano*, îl înfăţişează uneori pe Mayax ca pe un şarpe cu pieptul umflat (planşa XVII, partea a II-a), alteori ca pe un şarpe cu o parte a corpului îndoit în forma peninsulei Yucatan*, iar artiştii care au executat picturile din camera funerară a prinţului Coh, au caracterizat ţara ca pe un şarpe înaripat, cu spatele vopsit în verde, cu burta galbenă, purtând o coroană albastră pe cap, coada sa terminându-se cu o săgeată ciudată care seamănă în conturul general cu continentul sudic al Americii.

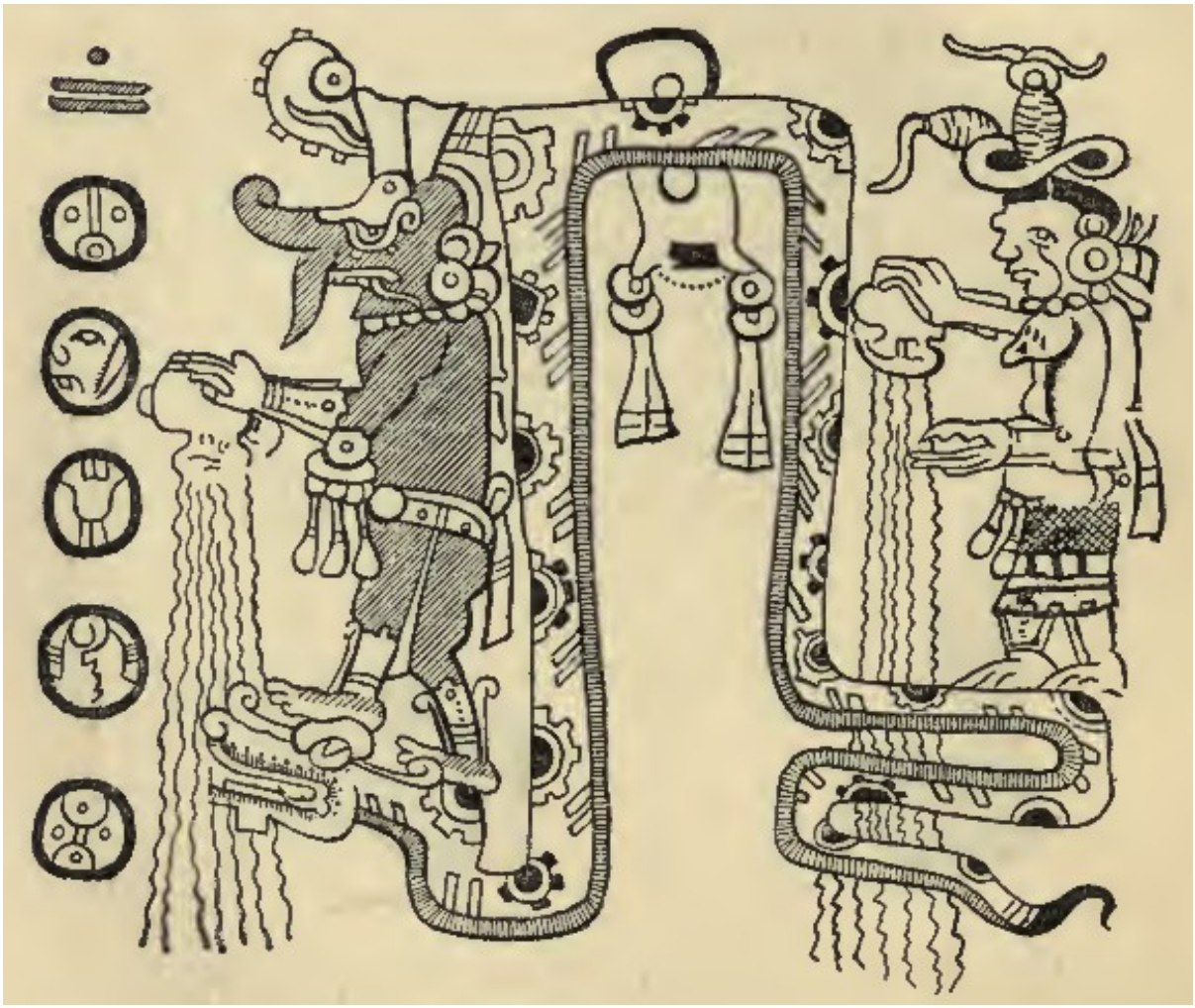

Placa XXV. partea II. din manuscrisul Troano, rochia de cap a mamei Pământ.

* O interpretare a legendei mayaşe care să explice ilustraţia nu poate fi greşită, în măsura în care aceasta arată că serpele era simbolul ţării.

Începând din partea de sus a coloanei, textul este următorul:

Ahau A-ha-u	Eb Heb	Kan Kanaan	cib cib	Lamat Lam-a-ti

care este literal

El - apa - Bazinul	transformă	abundentul	fluid	şi scufundă pământul

Traducere liberă,
Stăpânul bazinului de apă îl întoarce; lichidul abundent scufundă pământul.

O privire asupra ilustrației va fi suficientă pentru a arăta că interpretarea este corectă. În lucrarea mea "Monumentele din Mayax" etc., dau o explicație mai completă a acesteia.

Nu este locul potrivit pentru a da explicații minuțioase despre aceste simboluri pe care le-am analizat într-o altă lucrare, doresc doar să consemnez aici acele fapte care nu pot fi atribuite în totalitate hazardului. Astfel, răsucirea deosebită pe care se sprijină corpul șarpelui, emblemă a țării de jos, este exact aceeași care formează simbolul

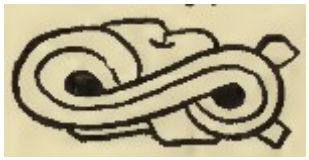

folosit în manuscrisul *Troano*, pentru a reprezenta golful Mexicului şi marea Caraibelor, ale cărei ape scaldă peninsula Yucatan, care pare că stă drept între ele ca șarpele din semnul egiptean.

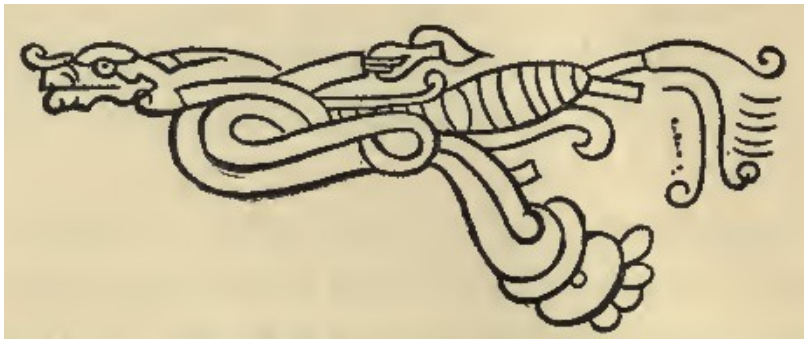

În ceea ce privește *absida*, aceasta este numită, de către băştinaşii din țară, **Mayab**. Mayab a fost, în veacurile trecute, unul dintre numele peninsulei. Coroana Egiptului de Jos

este tocmai cea purtată de anumite căpetenii, ale căror portrete le vedem în basoreliefurile de la Chichen-Itza. Acolo, vârful era purtat în față; în Egipt, în spate: poate fi un semn de respect din partea egiptenilor față de țara lor mamă, pentru a semnifica faptul că, în calitate de copil, Egiptul

trebuie să stea în spatele părintelui său, așa cum se obișnuiește să facă copiii printre aborigenii din Yucatan.

Basoreliefuri din camera mică de la poalele monumentului prințului Coh de la Chichen-Itza.

Deoarece egiptenii și mayașii foloseau semne identice ca simboluri ale țării în care trăiau, nu se poate deduce că aceeași cauză a determinat alegerea lor? Nu trebuie să pierdem din vedere faptul că șerpii înaripați introduși în picturile egiptene sunt doar reprezentări emblematice legate de ritualurile misterioase ale morților și de modul de a fi în *Amenti*, adică în „Ținuturile Occidentului”, unde se presupunea că sufletele celor plecați se întorc și există, după ce au fost eliberate de corpul lor muritor. La începuturi, *Uati* sau *Mati*, țara lui Mayax, era una dintre divinitățile venerate de coloniștii de pe malurile Nilului; iar aspida, nu orice alt șarpe, juca un rol vizibil în misterele religioase și era universal onorată.

Aici, din nou, ne putem întreba de ce? Ce legătură poate exista între *aspidă* și țară; între *aspidă* și funcția de rege sau atributele divinității? Cu toate acestea, a fost insigna regalității, purtată ca ornament pe capul regilor și al zeilor. Alegerea *aspidei* ca semn de distincție trebuie atribuită unui simplu capriciu? Această predilecție nu poate fi atribuită faptului că, atunci când este furioasă, își dilată pieptul; iar atunci când se afla în această stare, ea le amintea coloniștilor contururile geografice ale pământului strămoșilor lor din vest și modul în care acesta era reprezentat în cărțile din care învățaseră în copilărie? Dacă privim o hartă a continentului vestic, va fi ușor de perceput că contururile Americii Centrale - adică imperiul mayaș de odinioară - înfățișează un șarpe cu pieptul umflat, într-o poziție asemănătoare cu cea a emblemei Egiptului de Jos (Fig. 1 și 2), capul fiind

peninsula Yucatan, în vechime sediul guvernului; şi că continentul sudic ar fi săgeata din coada sa, aşa cum au imaginat-o artiştii mayaşi.

Hărţi ale Imperiului Maya.

Culoarea verde a spatelui, pădurile tropicale înverzite care acoperă pământul; burta galbenă, focurile vulcanice interne, care fac ca suprafaţa să se zbată ca un şarpe; coroana albastră de pe cap, bolta albastră a cerului de deasupra; aripile, fumul vulcanilor; aripioarele, vârfurile înalte ale lanţului de munţi care traversează ţara de la nord la sud, parte a Cordilierelor, care sunt coloana vertebrală a continentului.

Dragostea intensă faţă de ţara lor este una dintre cele mai izbitoare caracteristici ale aborigenilor până în zilele noastre. Se poate spune că această dragoste echivalează cu fanatismul. În ea găsim o altă origine a cultului şarpelui, emblemă a patriei-mamă.

În mantra Şarpelui, în *Aytareya Brahmana*, un pasaj vorbeşte despre Pământ ca despre *Sarpa Rajni*, regina şerpilor şi mama a tot ceea ce se mişcă, încă venerată de Nayaşi, locuitorii din valea Cashmere.

În Mayax, conducătorii primitivi îşi luau titlul de Can (şarpe) de la forma contururilor imperiului lor, aşa cum preoţii soarelui îl luau de la numele **Kin** al acestui luminător. Emblema lor nu era însă un şarpe înaripat, cu o săgeată la capătul cozii, ci un şarpe cu clopoţei acoperit cu pene; imagine a mantiei cu pene folosită de rege, de înaltul pontif şi de alţi înalţi demnitari, ca ţinută ceremonială. Acest şarpe cu pene împodobeşte pereţii reşedinţelor regale. Este văzut la Uxmal, pe faţada de est a aripii de vest a palatului regelui Can şi în alte locuri. După moartea lor, aceşti conducători, imagini ale divinităţii pe pământ, au primit onorurile apoteozei. Ei au devenit zei şi zeiţe şi au fost veneraţi ca atare. În Asiria, simbolul şarpelui înaripat a fost înlocuit cu cel al cercului înaripat, emblema lui Asshur, divinitatea supremă a asirienilor; acest simbol este rar întâlnit în sculpturi, cu excepţia cazului în care este în legătură directă cu monarhul. De asemenea, pare să fie strâns legat de copacul sacru sau simbolic.

Aici, din nou, este o altă origine a „venerării şarpelui”, în cea a regilor din Mayax sub simbolul ”şarpelui cu pene”. Unul dintre numele şarpelui cu clopoţei, în maya, este Ahau-Can, şarpele regal. În sculpturi, regele este adesea reprezentat prin această emblemă cu şapte zornăitoare la capătul cozii; şapte fiind numărul membrilor familiei regelui Can. În Egipt, regii şi reginele erau onoraţi ca zei după moartea lor. În Grecia şi în alte ţări, eroii erau divinizaţi şi adoraţi ca divinităţi.

Din toate timpurile şi de către toate naţiunile, cultul copacului şi al şarpelui au fost atât de strâns identificate, încât garantează deducţia că originea lor este aceeaşi, deşi pare dificil de înţeles ce analogie posibilă poate exista între ele, fără o cunoaştere a locului în care au apărut, a poporului care le-a instituit primul, a tradiţiilor şi noţiunilor lor specifice. Mulţi cercetători eruditi au publicat rezultatele cercetărilor lor pe această temă. Cu toate acestea, niciunul nu a atribuit încă un loc de naştere cultului copacului sau al şarpelui.

Regretatul domn James Fergusson ne spune că este înclinat să creadă că a fost în „noroiul Eufratului inferior, printre un popor de origine turanică, şi s-a răspândit de acolo în fiecare ţară din lumea veche". Acest lucru este cu adevărat indefinit. Apoi apare întrebarea: cum rămâne cu cultul arborilor şi al şarpelui printre locuitorii continentului vestic? Pentru că şi ei aveau copacii lor sacri; şi la ei, ca şi la băştinaşii din lumea orientală, copacul era simbolul vieţii veşnice.

Stejarul era dedicat lui Baal, zeul principal al fenicienilor şi al altor naţiuni orientale. Sub el, druizii îşi îndeplineau cele mai sacre ritualuri în onoarea lui Eseus, Fiinţa Supremă. Cenuşa era venerată de scandinavi. Locuitorii insulei Delos cred că palmierul gigantic este producţia preferată a Latonei. Oamenii din Samos, Atena, Dodona, Arcadia, se închinau în crânguri sacre, ca şi cei din Canaan. În India, cultul arborelui este de dată foarte veche, ca şi în insula Ceylon: în curtea fiecărei mănăstiri este plantat un arbore **bo** (*ficus Indicus*). Nicăieri, însă, nu găsim menţionată originea acestui cult.

Dl. Fergusson ne sfătuieşte să ne uităm la egipteni, aceştia fiind cel mai vechi popor civilizat, pentru o explicaţie, afirmând că, fără îndoială, a prevalat printre ei înainte de elaborarea panteonului teban multiplu. În Egipt, *tamariscul* a fost arborele sfânt ales pentru a umbri presupusul mormânt al lui Osiris, regele lui Amenti. *Persea* sacră pentru Athor, regentul Occidentului, adesea identificat cu Isis. *Sicomorul* era consacrat lui Nut, mama lui Isis şi Osiris, frecvent reprezentată în picturile mormintelor, stând în ramurile sale, turnând dintr-un vas, un lichid pe care sufletul celui plecat, sub forma unei păsări cu cap de om, îl prinde în mâini. Este apa vieţii veşnice. Aşadar, copacii erau deosebit de sacri pentru zeităţile legate de Amenti, adică pentru regii şi reginele divinizate din „Ţinuturile din Vest".

Ni se spune că arborele sacru era o emblemă frecvent asociată cu „cercul înaripat" în Asiria. Deoarece acest simbol este întotdeauna întâlnit în legătură directă cu monarhii, s-ar părea că cultul copacului are o relaţie strânsă, dacă nu este tipic, cu cel al eroilor şi regilor divinizaţi.

Yaxche, arbore sacru al mayaşilor.

Pentru a înțelege relația dintre copac, șarpele înaripat sau „cercul” și „monarhii”, este din nou necesar să consultăm analele lăsate sculptate în piatră sau scrise în cărțile lor de înțelepții din Mayax. Din acestea aflăm că mayașii considerau că anumiți copaci erau sacri: Landa, Cogolludo și alți scriitori antici ne spun că, chiar și în timpul cuceririi spaniole, aborigenii credeau în nemurirea sufletului, care va fi răsplătit sau pedepsit în viața de dincolo de mormânt, pentru faptele sale din timpul vieții în trup. Recompensa lor ar fi constat în locuirea într-un loc delicios, unde durerea era necunoscută, unde ar fi existat o abundență de alimente delicioase, pe care le-ar fi savurat, cu odihnă veșnică, la umbra răcoroasă de sub ramurile mereu verzi și întinse ale **yaxche** (arborele *ceiba*), care se găsește plantat, chiar și în zilele noastre, în fața intrării principale a bisericilor, în tot Yucatanul și America Centrală. Uneori, bisericile sunt construite în mijlocul unor crânguri de arbori *ceiba*, care, în unele localități, sunt înlocuiți de palmierul gigantic (*Palma real*).

Potrivit autorului manuscrisului *Troano*, imperiul mayaș a fost din vechime reprezentat ca un copac, plantat pe continentul cunoscut astăzi sub numele de America de Sud, ramura sa principală fiind formată din peninsula Yucatecan. (A se vedea harta) Aici avem cheia originii cultului copacului și relația sa intimă cu șarpele înaripat și cu regele. Este vorba din nou de cultul țării simbolizat de un copac, așa cum era și de un șarpe sau de Conducător. Găsim astfel o explicație firească a tradiției curente la vechile națiuni, potrivit căreia arborele prin excelență, arborele vieții, adică al civilizației, al cunoașterii, era plasat în mijlocul țării, al grădinii, al țării primitive (Mayax) a rasei; imperiul mayașilor fiind plasat între cele două mari continente, America de Nord și America de Sud, formând ”Ținuturile Occidentului”. *

Planșa VI, partea a II-a, din manuscrisul Troano.

Can	Ahau	Cimen	eb for heb	Ezanab	Kan
	Regele stăpân al bazinului de apă	mort	forțându-și calea	cutremur	s-a ridicat

* Textul legendei începe din partea de sus a coloanei din stânga.

(începând din nou de la începutul celei de-a doua coloane)

Can	oc	cib	ik	lamat	ix
	picior	s-a scufundat	vânt aerian	umplut	crater- sau interiorul vulcanilor
uac	luumilob	umukan	can	kak-mul	Timanik
șase	terenuri fertile	Umukan	patru	vulcan	Timanik

Traducere liberă :
Can, stăpânul bazinului de apă, care era mort, forțându-și calea prin intermediul cutremurului, a înviat. Piciorul lui Can s-a scufundat, aerul umplând craterul vulcanului. Șase terenuri fertile au apărut în Umukan (Cuba) și patru vulcani în Timanik (una dintre micile Antile.)

Scriitorii mayași, precum autorul *Troano* etc., au reprezentat uneori Pământul sub figura unei bătrâne și au numit-o **mam** - bunica. Ea este reprezentată aici ținând în mâna stângă semnul fumului și dănțuind cu o suliță, emblemă a energiei vulcanice, iar în mâna dreaptă ține simbolul "Țării Scorpionului", "**Zinaan**", Insulele Indiilor de Vest din zilele noastre. Capul de căprioară reprezintă Imperiul Maya.

Această relație dintre copac, șarpe și țara din mijlocul lumii este confirmată de scriitorii chinezi, comentatori ai *Chouking*, unul dintre cele mai vechi monumente literare ale Chinei. Vorbind despre Tien-Hoang sau regii cerului, Yong-chi spune: *Tien-hoang avea corpul unui șarpe. El a fost originea literelor. El a dat nume celor zece Kan și celor doisprezece Tchi, pentru a determina locul anului*; iar Yuen-leao-fan, un alt scriitor, spune: *Kan înseamnă trunchiul unui copac, iar Tchi sunt ramurile, motiv pentru care sunt numiți* ***Che-cull-Tse****, cei doisprezece copii*. Este bine să remarcăm aici că copiii regelui Can erau numiți **Can-chi**, care este încă un nume de familie printre aborigeni.

Ti-huang, regele Pământului, este numit și *Hoang-kiun*, adică *cel care domnește* suveran în mijlocul pământului, precum și *Tse-yuen*, sau *principiul fiului*, cel născut, Brahma al hinduşilor, Kneph al egiptenilor, Mehen al mayaşilor.

Crucea este un alt simbol sacru venerat de toate națiunile, civilizate și semicivilizate, cu mult înainte de instaurarea creștinismului și, deși găsim reprezentări ale acesteia în aproape toate colțurile lumii, de la simpla sa schiță zgâriată pe stâncă, până la templele impunătoare și peșterile admirabil cioplite de la Elephanta, în India, nu aflăm nicăieri care este originea sa. Există mai multe varietăți de cruci, dar toate pot fi urmărite până la forma primitivă care seamănă cu crucea latină.

Printre cele mai vechi tipuri cunoscute pe continentele orientale se numără „*Cruz Ansata*”, numită „cheia Nilului”. Era „simbolul simbolurilor” printre egipteni, fenicieni și caldeeni, fiind emblema vieții viitoare. Era așezată pe pieptul defunctului, uneori ca un simplu **T** pe pivotul unui *con*; alteori reprezentată ca sprijinită pe o inimă. De asemenea, este văzut împodobind pieptul statuilor și statuetelor din Palenque, Copan și alte orașe antice din Guatemala, Nicaragua și diverse localități din America Centrală. Peste tot a fost asociată cu apa. În Babilon era emblema zeităților

apei. În Egipt, Asiria și Britania, era emblema puterii creatoare și a eternității. În India, China și Scandinavia, a cerului și nemuririi. În Mayax, întinerirea și eliberarea de suferința fizică. În misterele bacchice și eleusine, crucea, ca simbol, era pusă pe pieptul inițiatului după ce noua sa naștere se împlinise.

Bemesal și Torquemada afirmă, în lucrările lor respective, că atunci când, în 1519, spaniolii, sub comanda lui Hernan Cortez, au debarcat pe insula Cozumel, au găsit cruci pe care băștinașii le venerau ca pe niște zei în templele lor. După ei, mulți scriitori, bazându-se pe autoritatea lor, au afirmat același lucru. Totuși, se pare că aceasta a fost o greșeală. Bernal Diaz del Castillo, care l-a însoțit pe Cortez, nu menționează existența unor astfel de simboluri în Cozumel, dar afirmă cu emfază că Cortez, după ce a ordonat distrugerea idolilor care se aflau în sanctuare, a dispus ca în locul lor să fie așezată o imagine a Fecioarei Maria și, lângă ea, să fie ridicată o cruce de lemn, realizată de doi dintre tâmplarii săi, recomandând băștinașilor să le îngrijească cu mare atenție după plecarea sa. Dr. Pedro Sanchez de Aguilar, un alt scriitor din acea perioadă, susține că crucile de piatră găsite ulterior pe insulă au fost făcute după modelul celei a lui Cortez; iar episcopul Landa, deși era un misionar foarte zelos, hotărât să convertească aborigenii la credința catolică, nu menționează existența crucilor în Cozumel înainte de venirea spaniolilor; un fapt de care ar fi profitat cu siguranță în predicarea *Evangheliei* și pe care nu ar fi omis să-l menționeze în lucrarea sa, dacă ar fi fost convins că simbolul exista cu adevărat.

Nu există nicio îndoială că în Mayax, în vremuri foarte îndepărtate, crucea era un simbol al misterelor sacre. Nu se găsesc urme exterioare ale simbolului printre ruinele templelor și palatelor mayașilor, precum cele văzute la Palenque și în alte locuri din America Centrală. Am întâlnit o singură imagine a unei cruci perfecte în vechile edificii din Yucatan, în afară de planul sanctuarului de la Uxmal. Aceasta face parte din inscripția sculptată pe pragul ușii fațadei estice a palatului din Chichen. Totuși, tradiția ne spune că crucea era simbolul „Zeului Ploii”. Dacă este așa, ei nu au făcut nicio imagine a acesteia și nici nu au sărbătorit vreun festival în cinstea ei în momentul cuceririi, ci au păstrat-o pur și simplu ca o noțiune a strămoșilor lor.

Vechii astronomi mayași observaseră că într-o anumită perioadă a anului, la începutul lunii noastre mai, care își datorează numele zeiței Maya, buna doamnă, mama zeilor, ”Crucea Sudului”, apare perfect perpendicular deasupra liniei orizontului sudic. Acesta este motivul pentru care biserica catolică celebrează în a treia zi a acestei luni sărbătoarea exaltării sfintei cruci, pe care a consacrat-o în special Maicii Domnului, Buna Doamnă, fecioara Ma-R-ia sau zeița Isis antropomorfizată de episcopul Chiril din Alexandria.

În toate localitățile situate între al 12-lea și al 23-lea grad de latitudine nordică, pe la începutul lunii ianuarie, se instalează sezonul secetos și nu mai plouă timp de mai multe luni. În mai și aprilie, în țări precum Yucatan, unde nu există apă la suprafața solului, totul devine uscat; copacii și arbuștii își pierd frunzele, natura pare pustie, toate ființele vii sunt însetate după o picătură de umezeală, păsările și alte creaturi sălbatice, înnebunite de sete, își pierd timiditatea caracteristică și se aventurează în apropierea locuințelor oamenilor, punându-și viața în pericol în căutarea apei; moartea, în lipsa acesteia, pare să amenințe întreaga creație.

Dar patru stele strălucitoare apar în sud. O cruce strălucitoare se ridică deasupra orizontului sudic. Este mesagerul ceresc care aduce veşti bune tuturor, pentru că anunță că porțile cerului se vor deschide în curând; că ploaia atât de dorită va coborî în curând din înalturi și, odată cu ea, bucurie și fericire, o nouă viață pentru toate creaturile. Omul salută cu inima recunoscătoare, întâmpină cu cântece de bucurie acest vestitor strălucitor al vieții viitoare, pentru că într-adevăr este un zeu pentru el, Dumnezeul Ploii care întinerește natura, eliberează omul și toate celelalte creaturi de suferințele fizice, le aduce fericirea – deci raiul – și, odată cu viața reînnoită, nemurirea. Nu este oare puterea creatoare cea care renovează și revigorează etern toate lucrurile de pe suprafața pământului? Este oare ciudat că toate națiunile, în toate epocile, au venerat crucea ca simbol al vieții viitoare și al nemuririi și au ținut-o în așa mare venerație? Trebuie să ne amintim că toate națiunile civilizate din „Țările Occidentului” și din „Continentul Oriental” locuiau la latitudini unde constelația cunoscută sub numele de „Crucea Sudului” este vizibilă în luna mai, iar primele averse urmează curând după apariția ei la orizont. De la acestea, desigur, a fost transmisă celorlalte mai la nord, care au acceptat

simbolul, fără a-i înțelege semnificația, iar în vremurile următoare s-au făcut multe speculații cu privire la originea sa; dar nativii nesofisticați, în mijlocul pădurilor lor de astăzi, se bucură la vederea „Crucii Sudului” și se pregătesc să-și semene câmpurile.

Cultul copacului sacru (Papaya) dintr-un manuscris mexican, în biblioteca British Museum.

Originea și semnificația simbolului mistic al „înțelepciunii ascunse”, așa cum a fost denumit de către savanții zilelor noastre, găsit pe toate monumentele egiptene, în temple, în mâinile zeilor, în mormintele de pe pieptul mumiilor, întâlnit și în vechile edificii din Mayax, și pe statuile și altarele din templele de la Palenque, a dat naștere la multe speculații din partea savanților moderni. Aceștia nu au ajuns încă la nicio concluzie, deși numele său, **TAU**, spune clar că nu este altceva decât o reprezentare a „Zeului Ploii”, ”Crucea Sudului”. De fapt, **tau** este un cuvânt maya compus din cele trei primitive **ti**, *aici*, **a** pentru **ha** *apă*, și **u** *lună*, care tradus liber înseamnă „Aceasta este luna apei”; prin urmare, pentru învierea naturii — pentru noua viață care va veni.

Forma complexă a T-ului mistic, care este formată dintr-un cerc cu două brațe care se extind, unul de fiecare parte, și un oval plasat imediat deasupra lor, a fost denumită de egiptologi *cruz-ansata*. Ea nu este de origine egipteană. Prototipul său este stâlpul conoidal, surmontat de o sferă, folosit de babilonieni ca simbol al vieții și al morții, moartea fiind doar începutul sau pepiniera vieții. Această emblemă nu era decât o reminiscență a **yaxche**, arborele sacru al mayașilor, sub rădăcinile căruia, afirmă băștinașii, se găsește întotdeauna o sursă de apă rece pură. Trunchiul **yaxche**-ului, de la picior până la vârf, formează un con perfect din care ramurile principale pornesc în direcție orizontală. Vârful său frunzos, văzut de la distanță, prezintă aspectul unei jumătăți de sferă de verdeață. *Conul*, *tau* și *cruz-ansata* erau pentru cei inițiați în mistere același simbol, emblematic al divinității, al vieții viitoare, al dublei puteri, al fertilității. Mayașii și alte popoare din America Centrală, în sculpturi sau picturi, își reprezentau întotdeauna arborii sacri cu două ramuri care porneau orizontal din vârful trunchiului, prezentând astfel aspectul unei cruci sau **tau**.

Dintr-un manuscris mexican - în British Museum. (Add. MS. b. m. 9789.)

Abătându-mă aparent atât de mult de la obiectivul principal al acestor pagini şi urmărind adevărata lor origine, tradiţiile primitive ale omenirii şi multe dintre simbolurile religioase comune tuturor naţiunilor civilizate ale antichităţii, prin risipirea ceţii care s-a acumulat în jurul lor în lunga perspectivă a veacurilor, scopul meu a fost să arăt că toate acestea au emanat de la una şi aceeaşi sursă şi că această sursă a fost ţara Mayax, în „Ţinuturile Vestului”. Misterele sacre străvechi au fost celebrate în templele din Egipt, Chaldea şi India, din epoci atât de îndepărtate încât nu se mai ştie de către cine sau unde au fost instituite. Herodot ne spune că fiicele lui Danaus au instituit *Thesmophoria* în onoarea zeiţei Ceres, imitând misterele celebrate în Egipt în onoarea lui Isis, şi le-au predat femeilor pelasgice. Că Eumolpus, regele din Eleusis, a instituit în ţara sa misterele eleusiniene la întoarcerea sa din Egipt, unde fusese iniţiat de preoţii ca Orfeu, care au întemeiat în Tracia cele care îi poartă numele; dar cine a predat riturile de iniţiere, folosirea simbolurilor şi semnificaţia lor, hierofanţilor din Egipt, magilor din Caldeea, gimnosofilor din India ?

Modul de iniţiere, utilizarea aceloraşi simboluri, cu o semnificaţie identică atribuită acestora, de către popoare care trăiau atât de departe unul de celălalt, ale căror obiceiuri şi maniere erau atât de diferite, a căror religie, cel puţin în ceea ce priveşte practicile externe, era atât de diferită, arată că aceste mistere îşi au originea într-un popor şi au fost purtate şi promulgate printre celelalte. Având în vedere că nu găsim nicăieri menţionat faptul că acestea au provenit de la egipteni, caldeeni sau hinduşi şi că am văzut că tradiţiile lor primitive au fost derivate din istoria primilor conducători ai Mayax, nu este firesc să căutăm instituţia misterelor printre mayaşi, din moment ce găsim aceleaşi simboluri misterioase, folosite de iniţiaţi în toate celelalte ţări, sculptate pe pereţii templelor zeilor lor şi pe palatele regilor lor? Istoria lor poate oferi indicii cu privire la semnificaţia originală a acestor simboluri, aşa cum limba lor a dezvăluit adevărata semnificaţie a cuvintelor folosite de preotul sărbătorit pentru a concedia iniţiaţii în misterele eleusine, sau de brahmani la sfârşitul ceremoniilor lor religioase, şi aşa cum a dezvăluit misterul atât de mult timp ascuns al **Tau**-ului mistic.

Faptul că misterele sacre au fost celebrate din timpuri imemoriale în templele Mayax, Xibalba, Nachan (Palenque de astăzi), Copan şi alte locuri din America Centrală nu poate fi pus la îndoială, deoarece, pe lângă simbolurile sculptate pe pereţii templelor şi palatelor, în două cazuri distincte, vedem riturile şi încercările de iniţiere descrise în *Popol-Vuh*; şi cum aceste ritualuri şi încercări erau identice cu cele la care erau supuşi candidaţii la iniţiere în misterele din Egipt, Grecia, Chaldea şi India, suntem îndreptăţiţi să căutăm în Mayax cauzele care i-au determinat pe fondatorii misterelor sacre să aleagă numerele impare 3, 5 şi 7, în locul numerelor pare 2, 4 şi 6 pentru numerele mistice.

Simbolizarea numărului 3 poate fi explicată în două moduri diferite. Una este sugerată de sceptrul lui Poseidon, despre care Platon spune că a fost primul rege al Atlantidei şi care este reprezentat de mitologii greci ca fiind fiul lui Kronos; tridentul său cu trei vârfuri este o aluzie la cele trei mari insule care au format regatul său, America de Nord şi de Sud şi Atlan, care acum zace îngropată sub valurile oceanului Atlantic.

Emblema

pusă în mâinile lui **Vul**, zeul atmosferei, în mitologia caldeeană, regăsită şi în cele ale zeilor hinduşi, poate reprezenta, de asemenea, cele trei lumi sau mari regiuni pe care hierografiştii egipteni şi mayaşi le-au desenat prin caracterul

în hieroglifa pentru numele „Ţinuturilor Occidentului”, pe care aceştia din urmă l-au figurat şi ca arbore sacru cu trei ramuri, asemănare pe care o regăsim în Scandinavia, în cele trei rădăcini ale frasinului sacru Yggdrasil, arbore al lumii mistice, şi cele trei ceruri, şi cele trei lumi a căror distrugere, prin apă, a fost profeţită de Vishnu. Divinizarea „Lumii” compusă din trei părţi care formează un întreg măreţ ar fi putut fi la originea lui Trimourti, sau zeu trinitar, atât de răspândit printre vechile naţiuni ale antichităţii, şi a dus probabil la mistificarea numărului 3. Îl găsim simbolizat peste tot pe pământ, în fiecare naţiune. Îl vedem în Mayax, în cele trei platforme pe care sunt ridicate cele mai vechi edificii; în cele trei încăperi care formau templul unde se săvârşeau misterele; în cele trei trepte care duceau la prima platformă sau la platforma inferioară în toate edificile sacre; în cei 21 de metri (3x7) ai tuturor piramidelor principale din Yucatan; în cele trei cercuri concentrice ale Zodiacului.

Arbore sacru cu trei ramuri.

Transcrisă literal, legenda imaginii de mai sus sună după cum urmează:

		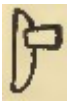
PPeu	*Caban* pentru *cabahaan*	bat-ax
	a lovi copacul	topor

Traducere liberă:
PPeu[*] a lovit din nou copacul cu toporul său.

Numărul 3 îl întâlnim constant în India, în **vyahritis** sau cele trei cuvinte sacre; cele trei ornamente sau *saranas*; cele trei clase principale; cele trei căi de mântuire; cele trei lanţuri ale sufletului sau *gunas*; cei trei ochi din fruntea lui Siva; cele trei fire ale cordonului sacru purtate de iniţiaţii celor trei clase principale: cele trei litere ale cuvântului sacru **A.u.m**. În Egipt, cele trei

* PPeu a fost numele unuia dintre cei doisprezece conducători antici care au condus ţara în vremuri anterioare marelui cataclism în timpul căruia insula Atlanticului a fost scufundată. Deificat după moartea sa, el a devenit unul dintre geniile protectoare ale ţării, ale cărui efigii împodobesc încă faţada turnată a palatului de la Chichen Ilza, unde sunt plasate, între ochi, peste trunchiurile capului de mastodont şi înconjurate de o aureolă.

lanţuri ale flagelului lui Osiris; triplul falus purtat în procesiune la festivalul Paaraylia în cinstea naşterii lui Osiris, precum şi triadele, la fel ca în Caldeea.

Un alt mod de a explica mistificarea numărului 3 este să luăm în considerare indicaţiile lui Orfeu, Platon, Proclus şi ale celorlalţi filosofi greci care au fost admişi să participe la secretele comunicate în mistere celor demni de a le fi încredinţate. Ei ne spun că cele trei intelecte ale Demiurgosului, ale triplei zeităţi, erau „trei regi”.

Autorul manuscrisului *Troano* relatează pe larg istoria celor trei fii ai regelui Can şi despre problemele care au apărut între ei când, după moartea tatălui lor, frâiele guvernării au căzut în mâinile lor.

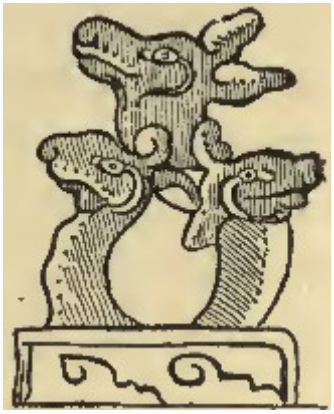

Fiii regelui Can, reprezentaţi sub simbolul unor capete de cerb, totem al ţării, planşa XVI, partea II. din manuscrisul Troano.[*]

Despre acest fapt, o slabă tradiţie, foarte mult distorsionată, pare să fi existat încă printre aborigenii din America Centrală în timpul cuceririi spaniole; pentru că episcopul Lauda afirmă: „Se spunea că, odată ca niciodată, trei domni, fraţi, conduceau ţara împreună”. Aceşti trei fraţi, fii ai regelui Can, sunt realităţi, personaje care au trăit cu siguranţă o existenţă lumească, deoarece nu numai că avem portretele lor, armele şi podoabele lor, dar şi rămăşiţele lor muritoare. Ele amintesc cu claritate de cei trei fii ai lui Adam, cei trei fii ai lui Seb şi cei trei fii ai lui Kronos. Autorul manuscrisului *Troano* ne informează că membrii familiei regelui Can au fost divinizaţi după moartea lor şi adoraţi în temple, ale căror ruine există încă îngropate în adâncurile pădurilor din Yucatan, sub un giulgiu de verdeaţă. Nu este deloc improbabil acest Cay, fratele mai mare şi marele pontif, după ce a instituit împreună cu tatăl său misterele sacre, să fi luat ca simbol al diferitelor grade în care le-au împărţit, numărul membrilor familiei lor, pentru a le perpetua numele şi istoria de-a lungul veacurilor viitoare. Această explicaţie pare cu atât mai plauzibilă, dacă ne amintim că Eusebiu ne spune că egiptenii reprezentau divinitatea supremă sub forma unui şarpe (Can-hel) care era la fel de superior triadelor, aşa cum tatăl este faţă de copiii săi de care se bucură. ”*Numero Deus impare gaudet*”. În această privinţă, ar putea fi menţionaţi şi cei trei Hoang-ti, din mitologia chineză. Şi ei aveau formă de şerpi.

Printre vechile naţiuni civilizate ale continentelor estice, numărul 5 era considerat, de asemenea, mistic. El este menţionat frecvent în cărţile lor sacre. În China, ocupă un loc important printre numerele celeste sau perfecte, precum 1, 3, 5, 7, 9, numite în **Y-king**, sau *Cartea canonică a schimbărilor*; o lucrare foarte veche, atât de apreciată de înţeleptul filosof Confucius (Kong-fou-tse) încât rareori era văzut fără ea. Acolo citim despre cele cinci elemente, apă, foc, lemn, metal şi pământ; despre cele cinci tipuri de cereale; despre cele cinci culori, negru, roşu, verde sau albastru, galben şi alb; despre cele cinci gusturi, sărat, amar, acru, acid şi dulce; despre cele cinci tonuri în muzică; despre cele cinci relaţii de viaţă între oameni; cele dintre un rege şi miniştrii săi, un tată şi copiii săi, un soţ şi soţia sa, fraţii mai mari şi mai mici şi între prieteni; despre cele cinci virtuţi, filantropia, corectitudinea, decenţa, prudenţa, fidelitatea; despre cele cinci organe ale corpului,

---

* Simbolul celor trei fii ai regelui Can — reprezentaţi sub emblema celor trei capete de cerb — **Uluumil ceh**, ”ţara cerbilor”, fiind unul dintre numele ţării mayaşilor.

rinichii, inima, ficatul, plămânii şi splina; despre cele cinci Chang-ti, sau generaţii elementare; despre cele cinci părţi care formează cerurile; despre cele cinci anotimpuri ale anului; despre cele cinci genii care guvernează cele cinci elemente; despre cei cinci munţi principali ai imperiului; despre cei cinci munţi tutelari.

În India, numărul 5 este, de asemenea, foarte răspândit în lucrurile care ţin în special de concepţiile psihologice sau de practicile religioase; astfel, se vorbeşte despre cele cinci organe ale inteligenţei, prin intermediul cărora sunt percepute obiectele exterioare; despre cele cinci organe de acţiune; despre cele cinci elemente, despre cele cinci mari oblaţiuni; despre cele cinci mari sacrificii; despre cele cinci mari focuri etc. În Mayax, era de asemenea un număr mistic, deoarece găsim acest simbol

sculptat la fiecare capăt al apartamentului din edificiul consacrat celebrării misterelor sacre. Este prezent în numărul de trepte care duc din curţi sau terase la apartamentele principale din „Casa guvernatorului", "Palatul regelui Can" şi alte edificii din Uxmal, precum şi în alte clădiri. Este numărul special rezervat celei de-a doua dintre cele trei platforme care alcătuiesc baza pe care sunt ridicate toate templele şi palatele antice ale mayaşilor. În riturile francmasoneriei moderne, acesta este încă numărul sacru legat de al doilea grad. În manuscrisul *Troano*, legendele tuturor compartimentelor în care este împărţită lucrarea, ca în capitole, sunt compuse din cinci caractere, pentru a indica faptul că legendele respective sunt titlurile, adică **ho-ol**, începutul, capul.

Este posibil ca acest număr să fi devenit sacru, în mistere, printre mayaşi, în amintirea numărului de copii ai regelui Can; deoarece, pe lângă cei trei fii ai săi, Cay, Aacy şi Coh, el a avut, de la soţia sa Zoo, două fiice, Moo şi Nicte, ale căror nume seamănă izbitor cu **T-Mau,** unul dintre numele lui Isis şi Nike sora ei. Astfel, regele Can, prin soţia sa Zoo, a avut cinci copii, la fel cum Seb a avut prin soţia sa Nut în Egipt; aceştia fiind Aroeris, Set, Osiris, Isis şi Nike. Ciudată coincidenţă, care ne poate, totuşi, oferi o cunoaştere a originii mistificării numărului cinci.

Şapte pare să fi fost numărul sacru prin excelenţă printre toate naţiunile civilizate ale antichităţii. De ce? Această întrebare nu a primit niciodată un răspuns satisfăcător. Fiecare popor în parte a dat o explicaţie diferită, în conformitate cu principiile specifice ale religiei sale. Faptul că a fost numărul numerelor pentru cei iniţiaţi în misterele sacre nu poate fi pus la îndoială. Pitagora, care îşi împrumutase ideile despre numere de la egipteni, îl numeşte „Vehiculul vieţii", conţinând trup şi suflet, deoarece este format dintr-un *quartenar*, adică: Înţelepciune şi Intelect; şi o trinitate sau acţiune şi materie. Împăratul Iulian, în *Matrem* şi în *Oratio*, se exprimă astfel: „Dacă aş atinge iniţierea în misterele noastre secrete, pe care caldeii le-au slăvit, cu privire la zeul cu şapte raze, luminând sufletul prin el, ar trebui să spun lucruri necunoscute gloatei, foarte necunoscute, dar bine cunoscute de binecuvântaţii teurgişti".

Oricare ar fi putut fi această cunoaştere şi explicaţia lor ezoterică a cauzei misticizării numărului şapte, nu pot fi decât presupuse astăzi; dar nu este improbabil ca ea să se regăsească într-un eveniment din istoria timpurie a rasei ale cărei tradiţii le găsim împrăştiate pe Pământ. Am văzut că familia regelui Can era compusă din şapte membri, care au devenit conducătorii celor şapte oraşe care le poartă numele, ale căror ruine există încă în pădurile din Yucatan şi care, prin frumuseţea şi bogăţia ornamentelor, prin masivitatea şi finisajul zidurilor templelor şi palatelor lor, stârnesc admiraţia privitorului. Aceste personaje, divinizate după moartea lor, au fost venerate în diferite ţări şi sunt încă venerate în unele, sub nume diferite. Poate că amintirea existenţei acestor şapte conducători antici ai Mayaxului nu a fost la originea tradiţiei celor şapte conducători divini ai Egiptului; a celor şapte *Manu* care, potrivit brahmanilor, au condus lumea în noaptea timpurilor; a celor şapte *Ricchi* sau personaje sfinte care i-au asistat; a celor şapte prinţi de la curtea persană; şi a celor şapte consilieri ai regelui; a celor şapte *Ameshaspants* sau primii îngeri; a celor şapte mari zei ai asirienilor; sau a celor şapte zei primitivi consideraţi de japonezi ca fiind strămoşii lor şi despre care se spune că au guvernat lumea timp de un număr incalculabil de ani; a celor şapte Cabiri,

veneraţi de pelasgi la Lemnos şi Saraothracia; a celor şapte mari zei din teogonia Nahnatls? Nu vedem oare o asemănare cu **Ah Ac chapat** sau şarpele cu şapte capete al mayaşilor, totem al celor şapte conducători primitivi ai lor, adică al celor şapte membri ai familiei regelui Can, în şarpele ceresc cu şapte capete pe care se odihneşte Vishnu, creatorul indian, care corespunde *Kneph*-ului egiptean sau Mehen-ului (*Canhel*-ului) mayaş; sau în cei şapte şerpi care formează coroana lui Siva; sau din nou în zeul cu şapte raze *Heptahtis*, despre care împăratul Iulian era atât de reticent să vorbească ?

Se pare că durata anumitor festivaluri religioase a fost stabilită pentru a comemora existenţa pe Pământ a acestor şapte zei sau conducători primitivi, a căror tradiţie o regăsim în toate ţările în care întâlnim vestigii ale mayaşilor. Astfel, vedem cele şapte zile ale festivalului misterelor eleusine; cele şapte zile ale festivalului în cinstea taurului Apis, simbol al lui Osiris; cele şapte zile ale sărbătorii corturilor. Sistemul septenar a fost adoptat, fără îndoială, în acelaşi scop şi în Mayax, deoarece găsim cele şapte oraşe dedicate fiecăruia dintre membrii familiei regelui Can; cele şapte piramide care împodobeau oraşul Uxmal; cele şapte turnuleţe care împodobeau faţada de sud a aripii de nord a palatului regelui Can de la Uxmal, fiecare turnuleţ având inscripţionat numele unuia dintre membrii familiei sale; cele dedicate femeilor se aflau la capătul estic al aripii. Cele şapte gradiente în care este împărţită a treia sau cea mai înaltă dintre cele trei platforme care servesc drept substructură templelor şi palatelor; cele şapte gradiente suprapuse, care formează toate piramidele, amintind de cele şapte terase ale templului celor şapte lumini de la Borsippa, cea mai perfectă formă de „turn de templu” caldee, şi de „gradele piramidale” de la Sakkara, deşi în această piramidă egipteană gradientele sunt mai numeroase. Cele şapte camere construite pe latura de vest a movilei conice care susţine templul în care se săvârşeau misterele la Uxmal: fiecare cameră fiind din nou dedicată unuia dintre membrii familiei regelui Can; bustul persoanei căreia i-a fost consacrată fiind fixat deasupra uşii. Cele şapte *cotiere* ale pietrelor folosite la construirea pereţilor şi a arcurilor triunghiulare care formează tavanele camerelor. Acelaşi sistem prevalează în amenajarea marii galerii din centrul marii piramide de la Ghizzeh, în Egipt. În acest monument, ca şi în toate edificiile antice din Mayax, scara proporţională urmată de arhitecţi în desenarea planurilor lor este în conformitate cu numerele 3, 5, 7 şi multiplii lor.

Predilecţia naţiunilor din antichitate în care erau celebrate misterele sacre, numărul şapte apare în multe feluri. Cele şapte zile în care a durat ploaia care a produs potopul, potrivit caldeenilor, sunt reproduse în cele şapte zile ale profeţiei potopului, făcută de Vishnu lui Satyravata, aşa cum citim despre aceasta în *Bhagavata purana*; şi cele şapte zile ale profeţiei aceluiaşi eveniment, făcută de Domnul lui Noe, conform *Genezei*; din cauza celor şapte zile de ploaie, preoţii babilonieni foloseau şapte vase în sacrificii; iar în ierarhia mazdeismului, cei şapte *Marouts* sau genii ale vânturilor; cele şapte runde ale scării din peştera lui Mithra. Arienii aveau cei şapte cai care trăgeau carul soarelui; cele şapte Apris sau forme ale flăcării; cele şapte raze ale lui Agni; cele şapte trepte ale lui Buddha la naşterea sa. Egiptenii îşi împărţeau naţiunea în şapte clase; săptămâna în şapte zile: potrivit lor, creaţia a fost finalizată în şapte zile. La evrei, găsim cele şapte lămpi ale chivotului şi ale viziunii lui Zaharia; cele şapte ramuri ale sfeşnicului de aur; cele şapte zile ale sărbătorii dedicării templului; cei şapte ani de abundenţă şi cei şapte ani de foamete. În dispensaţia creştină, cele şapte biserici cu cei şapte îngeri în fruntea lor; cele şapte sfeşnice de aur; cele şapte capete ale fiarei care a ieşit din mare; cele şapte peceţi ale cărţii; cele şapte trâmbiţe ale îngerilor; cele şapte potire pline de mânia lui Dumnezeu; cele şapte ultime plăgi ale Apocalipsei. În mitologia greacă, cele şapte capete ale hidrei ucise de Hercule, cele şapte insule sacre ale Proserpinei menţionate de Proclus.

Prevalenţa lui şapte ca număr mistic printre locuitorii continentului vestic nu este mai puţin remarcabilă. Acesta apare frecvent în *Popoh Vuh*. Îl găsim de asemenea în cele şapte familii despre care Sahagun şi Clavigero spun că l-au însoţit pe personajul mistic numit Votan, presupusul fondator al marelui oraş Nachan, identificat de unii cu Palenque. În cele şapte peşteri din care se spune că au ieşit strămoşii nahualţilor. În cele şapte oraşe Cibola, descrise de Coronado şi Niza, al căror loc a fost stabilit cu precizie de dl Frank Cushing în imediata vecinătate a satului Zuni. În cele şapte Antile; în cei şapte eroi care, ni se spune, au scăpat de potop.

Se poate susține că această acceptare a lui șapte ca număr mistic de către națiuni atât de eterogene și care trăiesc atât de departe una de cealaltă, și din cele mai îndepărtate epoci, este pur întâmplătoare? Originea misticizării sale nu a fost niciodată explicată. Ea ne-a fost transmisă de predecesorii noștri, care ei înșiși au acceptat-o de la ei, fără să știe de ce a devenit numărul sacru al celui de-al treilea grad în ritualurile de inițiere în francmasonerie. Este adevărat că, la primirea gradului, inițiaților li se spune semnificația ezoterică atașată acestuia în timpurile moderne; dar această semnificație nu dă originea misticizării sale. De fapt, este o invenție a zilelor noastre.

Faptul că acesta a fost numărul sacru al celui mai înalt grad al misterelor sacre din Mayax este evident. Am văzut că 3 era numărul copiilor de sex masculin ai regelui Can; 5, cel al fiilor și fiicelor sale; 7 era, prin urmare, cel al membrilor întregii familii. Prin urmare, nu este improbabil ca, pentru a comemora acest fapt, 7 să fi devenit numărul sacru al celui de-al treilea grad al misterelor lor sacre și că aceasta a fost originea misticizării sale.

În aceste pagini am prezentat, fără comentarii, câteva dintre faptele pe care doisprezece ani de cercetări printre ruinele templelor și palatelor antice ale mayașilor, cunoașterea limbii lor (încă vorbită de descendenții lor, și în unele locuri, ca în apropiere de Peten, în toată puritatea ei primitivă); descifrarea unor inscripții murale; studiul cărții sacre a Quiches, și interpretarea pasajelor din manuscrisul Troano, mi-au dezvăluit informații privind istoria, civilizația, concepțiile cosmogonice, principiile și practicile religioase ale vechilor locuitori din Yucatan.

Ție, cititorule, îți revine sarcina de a judeca dacă aceste fapte merită să fie luate în considerare, precum și veridicitatea afirmației mele că o cunoaștere a istoriei locuitorilor primitivi din aceste „Ținuturi ale Vestului” va ajuta la ridicarea vălului care a acoperit timp de atât de multe secole originea primelor tradiții ale omenirii. Deși în primul raport anual al comitetului executiv al ”Archaeological institute of America”, citim că: "*Studiul arheologiei americane se referă, într-adevăr, la monumentele unei rase care nu a atins niciodată un grad înalt de civilizație și care nu a lăsat înregistrări demne de încredere ale istoriei continue. A fost o rasă a cărei inteligență a fost în cea mai mare parte de nivel scăzut, ale cărei sentimente și emoții au fost limitate la o gamă îngustă și a cărei imaginație nu a fost niciodată stimulată pentru a se exprima în forme poetice sau artistice de frumusețe. Din ceea ce a fost sau ceea ce a făcut, nu se poate învăța nimic care să aibă vreo legătură directă cu progresul civilizației*". Cu tot respectul cuvenit pentru învățătura domnilor care și-au atașat numele unei afirmații atât de uluitoare, mă rog să nu fiu de acord cu opinia lor exprimată atât de categoric. Nu sunt de acord pentru că am văzut și am fotografiat construcțiile lăsate de rasele puternice care ne-au precedat pe acest continent. Ei nu le-au văzut. Pentru că am studiat ani de zile, *in situ*, aceste monumente care atestă înalta civilizație a constructorilor lor. Ei nu au făcut-o. Pentru că am învățat limba în care au consemnat cel puțin o parte din istoria lor în inscripții sculptate pe pietre și am citit unele dintre aceste inscripții. Ei nu au făcut-o. Într-adevăr, pe acest continent, nu departe de New Orleans, există relicve ale generațiilor trecute care sunt la fel de interesante, dacă nu chiar mai interesante, ca cele din Egipt, Babilonia, Grecia și Italia; care merită atenția tuturor studenților la arheologie, istorie, etnologie și filologie. Este încă timpul să salvăm de la distrugerea totală ultimele înregistrări ale istoriei antice americane, care se prăbușesc pe zi ce trece tot mai mult și sunt distruse de mâna ignoranței și a cupidității. Încă câțiva ani, și toate urmele inteligibile ale acestora vor fi dispărut. Nu se va face nimic în această țară pentru a păstra ceea ce a mai rămas din vechea civilizație americană? din acea civilizație care pare să fi fost izvorul la care filosofii tuturor națiunilor, în cea mai îndepărtată antichitate, au venit să dobândească cunoștințe și să se inspire din învățătura și înțelepciunea înțelepților mayași.

Americanii au înființat la Atena școli pentru studiul arheologiei grecești; la Alexandria, pentru descifrarea inscripțiilor sculptate pe pereții templelor, pe obeliscuri și în papirusurile găsite în mormintele din Egipt; nu este timpul ca studenții din Statele Unite să își îndrepte atenția către istoria antică a continentului pe care trăiesc? Aceasta nu este complet pierdută, iar limba în care este scrisă nu este o limbă moartă. Există multe inscripții interesante care așteaptă doar să fie descifrate pentru a ilumina înregistrările din trecut ale rasei în America. Multe dintre aceste documente prețioase există în orașul New York. Ele vor dezvălui istoria națiunilor puternice care au locuit pe acest „continent vestic”; ele ne vor spune despre originea multora dintre tradițiile noastre primitive.

Atunci de ce nu se găsește în Yucatan, în mijlocul ruinelor templelor și colegiilor preoților învățați ai Mayax, o școală în care studenții arheologiei americane să poată învăța, în limba lor, ce știau înțelepții mayași despre originea omului, despre dezvoltarea sa intelectuală, despre trecutul poporului lor, despre coloniștii pe care i-au trimis în alte părți ale lumii, unde au dus artele, științele și religia țării-mamă și civilizația sa din care descinde a noastră?

După doisprezece ani de muncă neîncetată și de mari greutăți, fără ajutorul vreunui guvern sau al vreunei societăți științifice, având de înfruntat opoziția și de depășit nenumărate dificultăți puse cu răutate în calea noastră de cei a căror datorie ar fi trebuit să fie să ne ofere toată protecția, jefuiți de descoperirile noastre de către guvernul mexican care a refuzat chiar să ne despăgubească pentru banii cheltuiți pentru a face aceste descoperiri, doamna Le Plongeon și cu mine, după ce am salvat de la distrugere multe documente și relicve importante, am găsit în sfârșit o cheie care va deschide ușa acelei camere a misterelor. Să mai rămână închisă mult timp? Am ridicat, cel puțin parțial, vălul care a atârnat atât de mult peste istoria omenirii din America în epoci îndepărtate. Va fi lăsat să cadă din nou? Nu vor fi depuse eforturi de către studenții americani, de către oamenii bogați și cu timp liber din Statele Unite, pentru a-l înlătura cu totul?

TRADUCERE REALIZATĂ CU:

DeepL Translator